

И н аруи н

И МОРЕТО
ОТ ПРИКАЗКУ

САМСАН ПУНГИ

• XEMYC.

САЛМАН РУШДИ

ХАРУН И МОРЕТО ОТ

ПРИКАЗКИ

Превод: Жечка Георгиева

chitanka.info

*Зембла, Зенда — две страни,
Ала всичко се мени,
Феи няма — погледни!
Ала в своите сиви дни
Ред от мен си припомни!*^[1]

1.

ШАХ ДРЪН-ДРЪН

Много отдавна в страната Алифбай имаше един скръбен град, най-скръбният от всички градове, тъй безнадеждно скръбен, че забрави собственото си име. Разположен бе край печално море, пълно с тъжнорибки, тъй злочести на вкус, че хората се оригваха на тъга въпреки синевата на небето.

На север от скръбния град имаше мощни фабрики, в които (поне така ми казаха) произвеждали мъка, пакетирали я и я разпращали по цял свят, а светът нямаше насита за нея. Чер пушек кълбеше от комините на тези фабрики за скръб и тегнеше над града като лоши вести.

А в дълбините на града, зад стария квартал с порутени сгради досущ като разбити сърца, живееше едно щастливо момче на име Харун — единствено дете на големия разказвач на приказки Рашид Халиф?, чиято жизнерадост бе прочута в тази тъжна страна и чийто неспирен поток от бивали, небивали, врели и некипели истории му спечели не един, а цели два прякора. За почитателите си беше Рашид, Несекващия Океан от Приумици, преизпълнен с весели истории тъй, както морето гъмжеше от тъжнорибки. Ала завистливците го наричаха Шах Дрън-Дрън. За жена си Сорая Рашид от години вече бе най-любящият съпруг, какъвто една жена може да си пожелае, и през всички тези години Харун расна в дом, където вместо тъга и намусеност властваха лекокрилият смях на баща му и сладкопойният глас на майка му.

И изведнъж нещо се обърка. (Може би тъгата на града най-сетне се просмука и през техните проприй.)

И деня, когато Сорая престана да пее, и то насрещ куплет, сякаш някой бе натиснал копче, Харун се досети, че ги чакат неприятности. Ала и през ум не му мина колко.

* * *

Рашид Халиф? бе тъй зает със съчиняване и разправяне на приказки, че дори не забеляза замъркането на жена си, от което нещата само се влошиха. Но нали все пак Рашид бе много зает, нали бе Океан от Приумици, знаменитият Шах Дрън-Дрън! И тъй като постоянно се налагаше да репетира и да се явява на сцената, той просто престана да забелязва какво става в собствения му дом. Препускаше из града и цялата страна да разказва истории, докато Сорая си стоеше у дома все по-заоблачена и дори може да се каже гръмотевична. Задаваше се страшна буря.

Харун придржаваше Рашид при всяка възможност, защото татко му си бе същински вълшебник, това не можеше да се отрече. Покатерваше се, примерно на някаква скована набързо, често импровизирана естрада в задънена уличка, претъпкана с окъсани деца и безъби старци, и щом започваше да ниже своите приказки, дори многобройните бездомни крави в града спираха и наостряха уши, маймуните се разкрещяваха одобрително от покривите на къщите, а папагалите по дърветата се захващаха да подражават на гласа му.

Харун често си мислеше, че баща му е същински жонгльор, защото историите му всъщност бяха множество приказки, които той главозамайно размесваше без нито веднъж да ги обърка.

Откъде му хрумваха всички тези измислици? На пръв поглед Рашид само разтваряше пъlnите си червени устни в усмивка и хоп! оттам изскачаше чисто нова сага със всичко, дето ѝ се полага: вълшебник, любовна интрига, зли чиковци, дебели вуйни, мустакати бандити с панталони на жълто-черни карета, фантастични местности, страхливци, герои, битки и пет-шест мелодии, които направо се натрапваша на човек и той започваше веднага да си ги тананика. „Всичко произлиза отнякъде — мислеше си Харун, — затова и тези истории не може просто тъй да се появяват от нищото...“

Но всеки път, когато задаваше на баща си този най-важен въпрос, Шах Дрън-Дрън присвиваше своите (нека си го кажем) изцъклени очи, потупваше друсливото си шкембе, пъхаше палец в уста и започваше да издава нелепи звуци — все едно, че пие — гъл-гъл-гъл... Харун страшно мразеше баща му да прави така.

— Кажи ми, моля те, откъде? — настояващето той, а Рашид мърдаше тайнствено с вежди и рисуваше магьоснически кръгове извъздуха.

— От Морето на Приказките — отвръщащо. — Пия от топлите Приказни Води и после целият съм под пара.

Харун много се дразнеше от тези думи.

— Къде я държиш тогава тази топла вода? — лукаво го подпитваше. — Може би в термос? Да, ама не съм виждал никакви термоси наоколо.

— Тя тече от невидимо Кранче, инсталирано от един Воден Джин — твърдеше най-сериозно Рашид. — Но трябва да си абонат.

— А как се става абонат?

— Това е Прекалено Сложно за Обясняване.

— Освен това — намусено казваше Харун — никога не съм виждал и Воден Джин.

Рашид само свиваше рамене.

— Ти винаги ставаш от сън толкова късно, че не си виждал и разносвача на мляко — изтъкващо той. — Това ни най-малко не ти пречи да пиеш мляко. Затова престани, ако обичаш, с твоите вечни „ако“ и „обаче“ и се задоволи с приказките, които ти доставят такова удоволствие.

И тук спорът им приключваше. Само че един ден Харун зададе един въпрос в повече и стана тя, каквато стана...

* * *

Семейство Халиф? живееха в приземния етаж на малка бетонна сграда с розови стени, яркозелени прозорци и боядисани в синьо балкони с къдрави като дантела железни парапети, от което къщата (според Харун) приличаше повече на торта, отколкото на нечий дом. Не беше красива — нямаше нищо общо с небостъргачите, където живеят свръхбогатите, но пък и не приличаше на жилищата на бедняците. Бедните живееха в порутени колиби, направени от стари мукавени кашони с найлонови облицовки, слепени от бездънното им отчаяние. Имаше и свръхбедни, които изобщо нямаха къде да живеят. Спяха по тротоарите и в преддверията на магазините, но дори за това

бяха принудени да плащат наем на местните гангстери. Така че няма да събркаме, ако кажем, че Харун беше човек с късмет, но късметът има навика да те напуска без никакво предупреждение. Допреди миг си имал над главата си звезда, която е бдяла над благополучието ти и изведнъж хоп! От нея нито следа.

* * *

В тъжния град хората имаха — в по-голямата си част — по много деца, ала децата на бедните боледуваха и гладуваха, докато децата на богатите преяддаха и се дърлеха постоянно за парите на родителите си. Въпреки това Харун все питаше защо майка му и баща му нямат повече деца, ала единственият отговор, който получаваше от Рашид, едва ли можеше да се нарече отговор:

— Много неща, млади Харун Халиф?, са неведоми за теб.

Господи, какво всъщност означаваше *това*!

— Изразходвахме цялата си дажба детеправене, за да създадем теб — обясняваше Рашид. — Щеше да стигне поне за четири-пет деца. Да, господинчо, неведоми неща за теб колкото щеш.

Прямите отговори не бяха по силите на Рашид Халиф?, който за нищо на света не би тръгнал по прятата пътека, ако съществуваше подълъг и криволичещ път. Сорая даваше на сина си по-прост отговор:

— Опитахме — казваше с тъга. — Но създаването на деца не е толкова пристрастна работа. Я виж горкото семейство Сенгупта.

Семейство Сенгупта живееха над тях. Господин Сенгупта беше чиновник в Градската Корпорация, кълощав като клечка, с пискливохленчещ глас и много стиснат за разлика от жена си Онита — щедра, гръмогласна и друсливодебела. Нямаха деца и поради това Онита Сенгупта обръщаше на Харун повече внимание, отколкото на него му допадаше. Носеше му сладкиши (дотук добре), рошеше му косата (кофти), а когато го прегръщаше, огромните преливащи като каскади пластове тълстини сякаш го обграждаха отвсякъде и това силно го притесняваше.

Господин Сенгупта не обръщаше никакво внимание на Харун, но вечно търсеше повод да си поговори със Сорая, което хич не бе по вкуса на Харун, особено като се има предвид, че съседът постоянно

критикуваше Рашид, разказвача на приказки, когато мислеше, че Харун не го чува.

— Този ваш съпруг, ще ме извините — започваше с пискливото си хленчещо гласче, — ходи с нос, навирен в облаците, и не стъпва по земята. Какви са тези истории? Животът не е книжка с приказки или магазин за шегички. Цялото това търсене на удоволствия няма да доведе до добро. Има ли смисъл да се разказват небивалици?

Харун, долепил ухо до прозореца, реши, че господин Сенгупта не му харесва — този човек, който мрази приказките и техните разказвачи. Не, той никак не му харесваше.

Има ли смисъл от небивалици? Харун не можеше да отпъди от главата си този ужасен въпрос. Добре, че имаше хора, които намираха приказките на Рашид за полезни. По онова време тъкмо наближаваха изборите и Големите Тъпанобиячи на различните политически партии до един се стекоха при Рашид, с усмивки на угоени котки, за да го молят да разказва небивалици по техните митинги и само техните. Всеизвестно бе, че ако успееш да си осигуриш медения език на Рашид да говори в твоя полза, край на всичките ти грижи. Никой не вярва и една дума на политикана, колкото и да се кълне, че говори истината и само истината. (Всъщност именно това убеждава хората, че ги лъжат.) Ала хората вярваха безпрекословно на Рашид, защото той никога не пропускаше да изтъкне, че всичките му думи са плод на неговата фантазия и в тях няма капка истина. И така, политиканите имаха нужда от Рашид да им помогне да спечелят гласовете на народа. Те се наредиха пред вратата на дома му със своите лъснали лица, неискрени усмивки и торби, пълни с пари. Рашид трябваше само да си избира.

* * *

Денят, когато всичко тръгна накриво, Харун се прибираше от училище и по пътя го настигна първият порой на дъждовния сезон.

Когато над тъжния град започваше да вали, животът ставаше по-поносим. В морето се появяваха вкусни калкани и хората си отдъхваха от тъжнорибките. Въздухът ставаше хладен и чист, понеже дъждът отмиваше черните пушещи, кълбящи от комините на фабриките за тъга. Харун Халиф? много обичаше да се измокри до кости при първия

дъжд за годината, затова взе да подскача наоколо, подгизна чудно хубаво от топлия порой и отвори уста, за да могат тежките капки да пльокат по езика му. Пристигна си у дома мокър и лъскав като рибките в морето.

Госпожа Онита беше на своя балкон и се тресеше като пача. Ако не беше дъждът, Харун щеше да забележи, че тя плаче. Прибра се у дома и видя, че Рашид разказвача прилича на човек, показал глава през прозореца — очите и бузите му бяха вир-вода, а дрехите му съвсем сухи.

Майката на Харун, Сорая, избягала с господин Сенгупта.

Точно в единайсет часа сутринта пратила Рашид в стаята на Харун да търси някакви чорапи. След секунди, докато той издирвал чорапите (Харун много умееше да ги губи), чул входната врата да се хлопва и миг по-късно — шум от потегляща кола. Върнал се в хола и установил, че жена му е изчезнала, а зад ъгъла с пълна скорост завивало едно такси. „Изглежда много старателно е планирала всичко“, решил той. Часовникът още показвал точно единайсет часа. Рашид грабнал един чук и разбил часовника на парченца. Сетне сторил същото с всички часовници в къщата, включително и с будилника върху нощното шкафче на Харун.

Първите думи, които Харун произнесе, когато чу за бягството на майка си, бяха:

— Защо трябваше да чупиш моя часовник? Сорая бе оставила писмо, изпълнено с всички онези лошотии, които господин Сенгупта разправяше по адрес на Рашид: „Теб те интересуват само удоволствията, а един мъж на място трябва да знае, че животът е нещо сериозно. Главата ти е пълна с измишльотини и в нея няма място за факти. Господин Сенгупта е лишен от въображение и това много ми допада.“ Имаше и послепис: „Кажи на Харун, че го обичам, но повече не издържам. Трябва незабавно да го сторя.“

Дъждовни капки се застичаха от косата на Харун и намокриха писмото.

— Какво да правя, синко? — жално попита Рашид — Разказването на приказки е единствената работа, която умея да върша.

Като чу колко е нажален баща му, Харун се ядоса и се развика:

— Защо? Какъв е смисълът от приказки, които дори не са правдиви!

Рашид скри лице в шепите си и се разрида.

На Харун му се прииска да върне думите си назад, да ги измъкне от ушите на баща си и да ги натъпче обратно в устата си. Но това, естествено, не бе осъществимо. Ето защо обвини себе си, когато малко по-късно при най-смущаващи обстоятелства стана Нещо Немислимо:

Рашид Халиф?, легендарният Океан от Приумици, прославеният Шах Дрън-Дрън, застана пред многообразна публика, отвори уста и проумя, че вече няма какво да разказва.

* * *

След като майка му напусна дома им, Харун откри, че не е в състояние да задържи мислите си върху нещо за по-дълго време или — да бъдем съвсем точни — за повече от единайсет минути. Рашид го заведе на кино, за да го поободри, но точно след единайсет минути вниманието на Харун се разсея и когато филмът свърши, той изобщо не помнеше как се е развило действието и се наложи да попита баща си дали накрая добрите все пак са победили. На другия ден Харун беше вратар по време на хокеен мач с децата от квартала и след като през първите единайсет минути спаси няколко опасни нападения, изведнъж започна да пропуска най-лесните, най-глупавите и унизителни голове. И така продължи — мисълта му хукваше нанякъде, а тялото му изоставаше. Това му създаваше затруднения, защото много интересни, а и важни неща продължават повече от единайсет минути, като например храненето и изпитите по математика.

Онита Сенгупта беше онази, която разбра какво точно става. Тя бе започнала да слиза при тях на гости по-често и отпреди, за да обяви, примерно, по най-предизвикателен начин:

— Край на госпожа Сенгупта! От днес нататък ще ме наричате само госпожица Онита!

След което се пляскаше силно по челото и започваше да реве:

— О-о-о! Какво ще стане с мен?!

Когато обаче Рашид сподели с госпожица Онита за разсейващото се внимание на Харун, тя заяви твърдо и уверено:

Майка му напусна дома в единайсет часа. Възникна проблемът с единайсетте минути. Причината е загнездена в неговата

писиалкохолия.

На Рашид и Харун им трябващо малко време, за да включат, че тя иска да каже „психология“.

— Поради своята писиалкохолична натъженост, младият господин е затънал дълбоко в цифрата единайсет и не може да премине към дванайсет — продължи госпожица Онита.

— Не е вярно — възрази Харун, но дълбоко в сърцето си се боеше, че тя е права. Нима бе заседнал във времето като счупен часовник? Да не би проблемът да се разреши само ако Сорая се завърне и пусне пак часовниците?

* * *

Минаха няколко дни и Рашид Халиф? бе поканен от някакви политици в град Г и близката долина К, сгушена в полите на планините М, да им изнесе представление. (Тук му е мястото да спомена, че в страната Алифбай градовете и местностите бяха назовани с букви от азбуката, което често създаваше неразбории, защото броят на буквите е ограничен, за разлика от местата, които се нуждаят от имена. Затуй множество места бяха принудени да делят помежду си една и съща буква. Това от своя страна означаваше, че повечето писма попадаха на грешен адрес. На всичкото отгоре много места, като например тъжният град, напълно забравяха имената си и утежняваха още повече положението. Можете да си представите какво преживяваха служителите на местната пощенска служба и нищо чудно, че те понякога бяха твърде раздразнителни.)

— Трябва да ида — каза Рашид на Харун, като се правеше на храбър. — В град Г и долината К времето е още хубаво. Тук въздухът само те избива на сълзи.

И наистина, над тъжния град се сипеше такъв силен дъжд, че човек можеше да се удави само като диша въздуха. Госпожица Онита, която случайно бе слязла от горния етаж и се отби при тях, тъжно се съгласи с Рашид.

— Хубаво си го намислил. Вървете и двамата. Ще си изкарате една хубава почивка. Хич не мислете за мен горката. Аз ще си седя ли, седя тук сам-самичка.

* * *

— Град Г не е нищо особено — каза Рашид на Харун, докато влакът ги отнасяше към въпросното селище. — Но затова пък долината К! Това вече е нещо! Златни ниви и сребърни планини, а насред долината има едно прекрасно езеро, което, между другото, се назава Скучното Езеро.

— Щом като е толкова красиво защо не се назава Интересното Езеро? — попита Харун, а Рашид с огромно усилие на волята се опита да демонстрира добро настроение и да приеме едновремешната си роля на всезнаен разказвач.

— О! *Интересното Езеро* — каза той с най-тайнствения си глас — е нещо съвсем различно. То е Езеро с Много Имена, да, господинчо!

И продължи да се насиљва, та гласът му да звучи жизнерадостно. Разказа на Харун за луксозната яхта, която ще ги чака на брега на езерото, за развалините на вълшебния замък горе в сребърните планини и за разкошните градини на древните императори, които стигали до самия бряг на Скучното Езеро — градини с фонтани, тераси и беседки, където все още витаели духовете на някогашните владетели, маскирани като птици. Ала точно след единайсет минути Харун спря да го слуша и Рашид мълкна. Двамата се загледаха безмълвно през прозореца на купето към необятната скука на равнината.

На гарата в град Г ги чакаха двама сериозни мъже с огромни мустаци и панталони на крещящи жълти карета.

„Приличат ми на злодеи“ помисли Харун, но с никого не сподели мнението си. Двамата мъже откараха Харун и Рашид право на политическия митинг. Минаха покрай автобуси, от които се изръсваха хора, както мократа гъба ръси капки вода, и навлязоха насред човешки гъсталак — тълпа, плътна във всички посоки като растителност в джунгла. Имаше огромни храсталаци от деца и лехи, обрасли с жени като цветя. Рашид бе потънал в размисъл и тъжно кимаше в отговор на собствените си мисли.

И тогава Немислимото се случи. Рашид се появи на сцената пред необятната джунглотълпа. Харун го наблюдаваше отстрани. Горкият разказвач отвори уста, тълпата изквича от възбуда, а Рашид Халиф?,

застанал там със зинала уста, внезапно проумя, че тя е празна — празна, като сърцето му.

— Ък!

Това бе единственото, което произнесе. Шах Дрън-Дрън крякаше като глупава гарга.

— Ък, ък, ък!

* * *

Сетне ги затвориха в спарена канцелария и двамата мустакати мъже в крещящи жълтокарирани панталони се нахвърлиха върху Рашид с викове и го обвиняваха, че бил подкупен от съперниците им. Намекнаха, че ще му отрежат езика, пък и не само езика... А Рашид, почти разплакан, все повтаряше, че не проумява защо е направил засечка и обеща да компенсира тази неприятност.

— В долината К ще бъда страхотен, неповторим! — кълнеше се той.

— Дано! — крещяха в отговор мустакатите. — Иначе ще се простиш с лъжливия си език!

— Кога излита самолетът за К? — намеси се Харун с надеждата, че ще поуспоки обстановката. (Той знаеше, че в планината няма прокарани железопътни релси.)

Кресльовците се разкрещяха още по-неистово.

— Самолет ли? *Самолет!* Приказките на баща му не могат да пълзят, а на малкия му се лети! Никакъв самолет за вас! Гонете автобуса!

„Пак аз съм виновен — помисли злочестият Харун. — Аз започнах. *Има ли смисъл да се разказват небивалици!* Зададох този въпрос и разбих сърцето на татко. Значи аз трябва да оправя всичко. Необходимо е нещо да се стори.“

Само дето нищо не му идваше на ума.

---

[1] Името ЗАФАР в акrostиха горе е на сина на писателя, комуто е посветена и книгата. — Б. р. ↑

2. ПОЩЕНСКИЯТ АВТОБУС

Двамата кресльовци набутаха Рашид и Харун в една разнебитена кола със съдрии червени седалки и макар че евтиното радио предаваше с пълна сила музика от филми, онези продължиха да се дерат с пълно гърло през целия път все за едно и също: колко не можело да се разчита на разказвачи на приказки. Така стигнаха ръждясалите порти на автогарата, където Харун и Рашид бяха изхвърлени от колата без церемонии и без довиждане.

— А пътните разносчи? — попита Рашид с надежда, но кресльовците се разкрещяха:

— Този пък иска и пари! Нахалник! Къде се е видяло такова нахалство!

И отпрашиха с пълна скорост, като принудиха кучета, крави и жени с кошници плодове на главите да се разпилеят като пилци и да се спасяват както могат. Гръмка музика и груби ругатни продължиха да се сипят от колата, докато тя изчезваше на зигзаг в далечината.

Рашид не си направи труда дори да размаха юмрук и се запъти към касата за билети. Харун го последва през прашния двор, чиито стени бяха покрити със странни писания:

НИКОГА НЕ ИЗПРЕВАРВАЙ ПРЪВ,
ЗА ДА НЕ СТАНЕШ НА КАЙМА И КРЪВ
беше едното, второто гласеше:
ОПАСНО КОЙТО ИЗПРЕВАРЯ,
СЕ ОЗОВАВА ПРИ ГРОБАРЯ,
а третото:
ВНИМАВАЙ! ПРЕДПАЗЛИВ БЪДИ ТИ!
ЦЕНИ ЖИВОТА! И КОЛИТЕ!

— Пропуснали са да напишат, че не бива да се крещи на пътниците от задната седалка — промърмори Харун, а Рашид отиде да купи билети.

На касата вместо опашка имаше състезание по свободна борба, защото всички искаха да са първи. А тъй като повечето хора носеха пилета, деца и други обемисти вързопи, резултатът беше една схватка, от която във всички посоки хвърчаха перушина, играчки и избити от главите шапки. От време на време от гъстото меле изскочаше някой замаян индивид с изподрани дрехи, победоносно размахал парченце хартия — заветния билет! Рашид пое дълбоко въздух и се гмурна в тарапаната.

Междувременно в двора, където бяха автобусите, малки прашни облачета се юркаха напред-назад като пустинни вихрушки. Харун проумя в един момент, че те съдържат множество човешки същества. Okaza се, че на Крайната спирка има прекалено много пътници и те по никакъв начин не биха могли да се поберат в наличните автобуси, пък и никой нямаше представа кой автобус пръв ще потегли. Това даваше на шофьорите възможност да поиграт на една доста злобна игра. Някой от тях запалваше мотора на своя автобус, нагласяше огледалата за задно виждане и изобщо се държеше така, сякаш ей-сега ще потегли. Тутакси група пътници грабваше своите куфари, завивки, папагали и транзистори и се устремяваше към него. А той изключваше мотора с невинна усмивка. В същия миг в противоположния край на двора следващият шофьор палеше мотора и пътниците хукваха наново.

— Това е подло — каза Харун на глас.

— Прав си — избумтя някой зад гърба му. — Обаче обаче трябва да признаеш, че е крайно забавно отстрани.

Притежателят на този глас се оказа огромен мъж с буйна коса, щръкнала на темето му като гребен на папагал. Лицето му също тънеше в растителност и на Харун внезапно му щукна, че цялата тази окосменост някак странно напомня за... перушина.

„Що за хрумване — каза си той. — Откъде накъде ми дойде това в главата? Пълни глупости.“

Точно в този миг два прашни облака от забързани пътници се сблъскаха. Избухнаха чадъри, гюмове за мляко, въжени сандали и Харун, без да иска, започна да се смее.

— Ти си страхотно момче! — избумтя мъжът с коса като перушина. — Виждаш нещата откъм смешната им страна. Катастрофата е тъжно и злочесто събитие, обаче обаче тряс! бълс! фрас! Човек да се спука от смях! — Гигантът стана и се поклони.

— Честното ми име е Обаче и съм на вашите услуги. Шофьор на супер-експресния пощенски автобус за долината К.

Харун реши, че е редно и той да се поклони.

— А моето честно име, както се изразихте, е Харун. — В този момент му хрумна нещо и додаде: — Ако наистина сте на моите услуги, можем да направим нещо по въпроса.

— Това е просто общоприет начин на изразяване — поясни господин Обаче. — Обаче обаче ще удържа на думата си. Изразите са непостоянни — понякога са изкривени, друг път са прави. Обаче господин Обаче е прав мъж. Какво желаеш, млади господарю?

Рашид често бе разправял на Харун за красотата на пътя от град Г за долината К, виещ се като змийче нагоре през прохода Х към тунела Е (известен също като Ж). Отстрани имало сняг и приказни пъстроцветни птици пърхали из ждрелата, а когато пътят се измъкнел от тунела (според думите на Рашид), пътникът съзирал отпреде си най-главозамайната картина на света — долината К с нейните златни нивя и сребърни планини, а в самата ѝ сърцевина — Скучното Езеро. Гледката се простирала отпред като вълшебен килим, който само чака да се повозиш на него.

— Никой не може да изпита тъга, след като е зърнал тази гледка, а слепецът е трижди по-злочест, загдето е лишен от подобна красота — така говорел Рашид.

Та сто каква молба отправи Харун към господин Обаче: места на предната седалка чак до Скучното Езеро и пълна гаранция, че автобусът ще мине през тунела Е (известен също като Ж) преди залез слънце, защото иначе какъв смисъл?

— Обаче обаче обаче — взе да му възразява господин Обаче — вече става много късно... — Но като видя как помръкна лицето на Харун, усмихна се широко и плясна с ръце. — Обаче обаче обаче какво от това? — извика. — Красивата гледка! За да повдигнем духа на тъжния татко! *Лесна работа!*

Така че когато Рашид се измъкна, залитайки, от билетната каса, Харун вече го чакаше на стъпалата на пощенския автобус, където за тях бяха запазени най-хубавите места, а моторът вече бръмчеше.

Останалите пътници, задъхани от тичането, облени в пот, превърната на кал от наслоения прах, се взряха в Харун със завист, примесена със страхопочитание. Рашид беше не по-малко впечатлен.

— Както не веднъж съм изтъквал, млади Харун Халиф?, твойт вид неизменно заблуждава — каза той.

— Юхуу! — изкрештя господин Обаче, лесновъзбудим като всеки пощенски служител. — Бръм! — додаде и натисна до дъно педала за газта.

Пощенският автобус се юрна през портите на автогарата, като почти забърса една стена, на която Харун успя да прочете следното:

АКО ИЗВЛИЧАШ УДОВОЛСТВИЕ ОТ СКОРОСТТА,
НАПРАВИ ЗАВЕЩАНИЕ — МИСЛИ ЗА СТАРОСТТА!

* * *

Пощенският автобус набираше все по-голяма скорост и пътниците взеха да дюдюкат и да крещят от възбуда и страх. А господин Обаче профучаваше покрай селата без да отлепи крак от педала на газта. На Харун му направи впечатление, че във всяко село на автобусната спирка насред площада чакаше по един човек с чувал, пълен с поща, и гледаше подир тях отначало със смутено, сетне с яростно изражение на лицето, докато пощенският автобус го отминаваше с рев и без дори да намали скоростта. Харун забеляза също така в задната част специално отделение, заградено с мрежа от пътниците, където бяха накамарени торби и чували досущ като онези, които стискаха в ръце ядосаните, размахващи юмруци мъже по селските площиади. Ала шофьорът явно не мислеше нито да оставя, нито да прибира пощата.

— Не трябва ли да спираме заради писмата? — Не се стърпя накрая Харун и се наведе напред, за да попита.

В същия миг разказвачът на приказки Рашид възклика:

— Трябва ли да се носим с такава шеметна скорост?

Господин Обаче успя да изстиска от автобуса допълнителни километри.

— Трябва ли? — изкрештя той през рамо. — Е, скъпи господа, едно ще ви кажа: Трябва е хълзгава змия и туй то. Момчето ми каза, господине, че на вас ви ТРЯБВА красива гледка преди залез слънце. Може да е така, може и да не е. Друг може да каже, че момчето ТРЯБВА да има майка. Може да е така, може и да не е. За мен се

говори, че ми ТРЯБВА висока скорост, обаче обаче нищо чудно да се окаже, че ми ТРЯБВА просто друг източник на силни усещания. Странна риба е това Трябва — то прави хората лъжовни. Всички страдат от него, но не винаги си го признават. Ура! — извика внезапно и посочи напред. — Границата на снега! Очакват ни ледени полета! Разрушени пътища! Главоломни завои! Опасност от лавини! *Пълен напред!*

Той просто беше решил да не спира за никаква поща, за да изпълни поетото към Харун обещание.

— *Лесна работа!* — извика весело. — И без това в тази страна с твърде много места и прекалено малко наименования всички получават чужда поща.

Пощенският автобус се втурна нагоре към планината М, като залитаše по ужасяващите завои с оглушително скърдане на гумите. Багажът, завързан на покрива за багажника, започна обезпокоително да се мести от една страна на друга. Пътниците (които изглеждаха досущ еднакви, защото потта им, съвсем засъхнала, бе превърнала прахта в пътна кора кал) започнаха да протестират.

— Куфарът ми! — изкрешя една кална жена. — Бесен бизон! Откачен неврастеник! Намали веднага, че от вещите ми и спомен няма да остане!

— По-скоро от нас нищо няма да остане, госпожо! — рязко я стълча кален мъж. — Така че по-тихо за някакви си вещи, ако обичате.

Втори кален мъж сърдито го прекъсна: — Я по-спокойно! Не разрешавам да се държи такъв тон на добрата ми женица!

Към пререканията им се присъедини още една кална жена:

— Така ли било! Значи тя може да крещи в ухото на мъжа ми, а той няма право да се оплаче? Я виж на какво мяза тая клоща — това жена ли е или кална сопа?

— Погледнете този завой — няма равен на себе си! — пропя господин Обаче. — Точно на това място преди две седмици стана страхотна катастрофа. Един автобус падна в пропастта и всички загинаха — поне шейсет и, седем души. Господи! Какво нещастие! Ако искате, ще спра за малко да направите снимки.

— Да, спри, спри! — замолиха го пътниците (готови на всичко, само и само да сложат край на главоломното препускане), но господин Обаче ускори още повече. — Закъсняхте — провикна се весело. —

Пропуснахме тази забележителност. Ако искате да удовлетворявам молбите ви, трябва да ги подавате навреме.

„Ето пак какво направих — тъжно мислеше Харун. — Ако се разбием, ако станем на парчета или се изпържим като картофи в пламналите железа, това също ще бъде по моя вина.“

* * *

Бяха вече високо в планината М и Харун забеляза, че колкото повече се изкачват, толкова по-бързо кара господин Обаче. Бяха на такава главомайна височина, че в ждрелата под тях плуваха облаци, склоновете бяха покрити с дебел мръсен сняг и пътниците трепереха от студ. Единственият звук, който се чуваше във вътрешността на автобуса, бе тракането на зъби. Всички тънхаха в мълчание, вцепенени от ужас, а господин Обаче така се бе съсредоточил в шофирането на висока скорост, че бе спрял да се провиква „Юхууу!“ и да сочи местата на най-кръвопролитните катастрофи.

Харун имаше чувството, че се носи по повърхността на море от безмълвие, че вълна от тишина го издига нагоре, нагоре към върха на планината. Устата му бе пресъхнала, езика си усещаше вкочанен и спечен. Рашид не можеше да издаде звук, нито дори „ък!“.

„Всеки миг — мислеше Харун и знаеше, че пътниците до един разсъждават като него — може би ей сега ще бъда изличен като дума от черна дъска — един замах на бърсалката и от мен няма да остане дори следа.“

главоломното препускане), но господин Обаче ускори още повече. — Закъсняхте — провикна се весело. — Пропуснахме тази забележителност. Ако искате да удовлетворявам молбите ви, трябва да ги подавате навреме.

„Ето пак какво направих — тъжно мислеше Харун. — Ако се разбием, ако станем на парчета или се изпържим като картофи в пламналите железа, това също ще бъде по моя вина.“

И тогава зърна облака.

Автобусът се носеше по ръба на тясна пропаст. А точно отпред пътят завиваше тъй рязко надясно, че нямаше как да не се гмурнат в

стръмнината. Пътните знаци предупреждаваха за надвисналата опасност толкова настойчиво, че вече нямаше и намек за рима:

КАРАЙТЕ СЪС СКОРОСТ АДСКА
И ЩЕ СЕ ОЗОВЕТЕ В АДА,
гласеше единият, а вторият съветваше:
ИЛИ УБИЙСТВЕНО БАВНО,
ИЛИ УБИТИ.

И тъкмо в този миг пълтен облак, прошарен с невероятни, променящи се ярки цветове, изникнал от сън или кошмар, се появи изневиделица от ждрелото долу и се пълокна на сред пътя точно отпред. Врязаха се в него щом изскочиха иззад завоя и във внезапната тъма Харун чу как Обаче натисна с все сила спирачките.

Шумът се възвърна: писъци, свистене на гуми.

„Ето“, помисли Харун... и те излязоха от облака и се озоваха в никакво място с гладки стени и жълти светлинни горе на тавана.

— Тунел — обяви господин Обаче. — В дъното е долината К. Часове на залез — един. Времепрекарване в тунела — само няколко минути. Очаквани гледки — една. Както ви казах вече — лесна работа.

* * *

Излязоха от тунела Е и господин Обаче спря автобуса, та всички да могат да се насладят на залеза над долината К, с нейните ниви от злато (всъщност отглеждаха слънчоглед) и сребърни планини (в действителност покрити с искрящ, чист, бял сняг) и Скучното Езеро (което не изглеждаше никак досадно). Рашид Халиф? прегърна Харун и му каза:

— Благодаря ти, сине, че уреди това пътуване, макар че признавам — по едно време бях убеден, че въпросът ни е уреден окончателно... с други думи бях сигурен, че с нас е свършено, финито, хатам-шуд.

— Хатам-шуд ли каза? — Харун свъси вежди замислено. — Каква беше онази приказка, дето често я разправяше?...

Рашид заговори, сякаш си припомняше стар, прастар сън:

— Хатам-шуд — изрече той бавно — е смъртен враг на всички Приказки, дори на самия Език. Той е Цар на Мълчанието и Враг на Речта. И понеже всичко има край — и сънища, и приказки, и животът — в края на всичко ние викаме неговото име. Край, казваме един на друг, свърши. Хатам-шуд — Краят.

— Това място вече ти се отразява добре — забеляза Харун. — Спря да ѝкаш. Откачените ти приказки се възвръщат.

На слизане към долината господин Обаче караше бавно и крайно предпазливо.

— Обаче обаче обаче не ТРЯБВА вече да бързам — аз си изпълних обещанието — обясни той на все още раздрусаните кални мъже и жени, които обърнаха разярени погледи към Харун и Рашид.

На гаснещата дневна светлина те разчетоха един пътен надпис, който първоначално бе гласял: ДОБРЕ ДОШЛИ В К, но някой го бе дописал с груби разкривени букви: ДОБРЕ ДОШЛИ В КОШ-МАР.

— Какво е кош-мар? — незабавно попита Харун.

— Това е дело на някой злосторник — сви рамене господин Обаче. — Както ще се убедите, в долината не живеят само щастливци.

— Думата е на древния език франдж, който вече не се говори в този край — поясни Рашид. — В онези отдавна отминали времена долината, която днес се казва просто К, е имала други имена. Едното, ако не се лъжа е Каш-мер, а другото — Кош-мар.

— Означават ли нещо тези названия? — продължи да разпитва Харун.

— Всички наименования значат нещо — отвърна Рашид. — Чакай да помисля. Да, сетих се. „Каш-мер“ може да се преведе като „Място, скрило едно море“. Но „Кош-мар“ е много по-неприятно название.

— Хайде де — примоли се Харун. — Не спирай дотук.

— На древния език — призна Рашид — с тази дума са означавали страшните сънища.

* * *

По мръкнало пощенският автобус пристигна на автогарата в К. Харун благодари на господин Обаче и се сбогува с него.

— Обаче обаче обаче пак аз ще ви откарам обратно у дома — каза господин Обаче. — Ще ви запазя най-хубавите места, не се съмнявайте. Елате щом привършите с работата си, аз ще съм на линия и — на път! Бръм! *Лесна работа*.

Харун се опасяваше, че Рашид ще бъде причакан от поредните кресльовци, но К бе твърде отдалечно място и пощенският автобус на господин Обаче беше изпреварил слуховете за провалилото се представление в Г. Така че двамата бяха посрещнати от самия Шеф, Големия Началник на управляващата партия в долината, Кандидат на предстоящите избори, в чиято подкрепа Рашид се бе съгласил да говори. Шефът имаше такова блеснalo лице, такива непринудени маниери, бялата му риза и панталони бяха тъй колосано чисти и спретнати, че проскубаните мустачки сякаш принадлежаха другиму — толкова не се връзваха с този лъскав господин.

Лъскавият господин поздрави Рашид с усмивка като на кинозвезда, чиято притворност притесни Харун.

— Уважаеми господин Рашид — приветствува го той. — За нас е чест. Легендата за вас достигна и нашия град.

„Ако Рашид се провали в долината К, както стори това в град Г — мислеше Харун, — този ще запее друга песен.“ Ала Рашид се радваше на ласкателствата, така че си заслужаваше да се примирят засега с всичко, което покачваше градуса на настроението му...

— Името ми — продължи лъскавият господин, като леко наклони глава на една страна и тракна с токовете на обувките си — е Обачеи.

— Почти като на шофьора на пощенския автобус — възклика Харун, ала лъскавият господин с мижавото мустache вдигна ужасен ръце.

— Изключено! Изключено да е като името на някакъв си шофьор на автобус! — изпища той. — Боже Господи! Ти даваш ли си сметка с кого разговаряш! Да ти *приличам* на шофьор на автобус?

— Извинете... — понечи да се оправдае Харун, но Обачеи вече се отдалечаваше с широка крачка, навирил нос.

— Уважаеми господин Рашид — каза през рамо, — към езерото! Носачите ще донесат багажа ви.

През петте минути, докато вървяха към брега на Скучното Езеро, Харун започна осезаемо да се тревожи. Господин Обачеи и

придружаващите го лица (към които се бяха присъединили Рашид и Харун) бяха непрестанно обкръжени от точно сто и един тежко въоръжен войника, а обикновените хора по улицата ги гледаха крайно враждебно. „В този град нещо не е наред“ — каза си той. Когато живееш в тъжен град, ти се научаваш веднага да разпознаваш нещастието. Надушваш го в нощния въздух, когато газовете, отделени от коли и камиони, са изпарили и луната кара всичко да изглежда по-ясно. Рашид бе дошъл в тази долина, защото си я спомняше като най-жизнерадостното място на света, но вече нямаше съмнение, че неприятностите не я бяха отминали.

„Каква ли е популярността на този Обачеи, щом са му нужни войници да го пазят?“ — питаше се Харун. Той се опита да прошепне на Рашид, че може би лъскавият господин не е точно този, когото трябва да подкрепят в една предизборна кампания, но наоколо постоянно имаше войници, които щяха да го чуят. И тогава стигнаха езерото.

На брега ги очакваше яхта с формата на лебед.

— Само най-доброто за многоуважавания господин Рашид — пропя надменният господин Обачеи. — Като мой гост тази нощ ще преспите в най-прекрасната яхта на езерото. Надявам се да не е прекалено скромна за благородник като вас.

Гласът му беше учтив, но всъщност осърбително подигравателен, което Харун схвана незабавно. Защо Рашид допускаше това отношение? Момчето се качи на яхтата крайно раздразнено. Гребци във военна униформа тутакси задвижиха веслата в плавен ритъм.

Харун се загледа във водата на езерото. То като че ли бе цялото съставено от странни течения, които се пресичаха в сложни плетеници. Яхтата-лебед подмина нещо, което приличаше на килим, плаващ по повърхността.

— Плаваща градина — поясни Рашид. — Сплитат корените на лотоси като килим и после върху тях отглеждат зеленчуци — направо тук, върху езерото.

В гласа му отново се долови меланхолична нотка и Харун прошепна:

— Не тъгувай!

— Да тъгува? — възкликна Надутия Обачеи. — Надявам се, че високопочтеният господин Рашид не е недоволен от предоставеното му жилище.

Разказвачът на истории Рашид никога през живота си не бе съчинил дори една измислица за самия себе си, затова отвърна правдиво:

— Не, господине, не е там причината. Неволите ми са от сърдечно естество.

Зашо му каза! ядоса се Харун, а Надутия Обачеи се зарадва на това откритие.

— Не се беспокойте, неповторими господин Рашид — възкликна той нетактично. — Може да ви е зарязала, но морето не е останало без риба!

„Риба? — Ядосано си рече Харун. — Та майка ми да не е копърка? Или може би ще я сравнят с тъжнорибка или акула?“ Не, Рашид трябва да фрасне този Обачеи право по навирения нос!

Разказвачът безжизнено провеси ръка във водата на езерото.

— Но трябва да се извърви дълъг път, за да попадне човек на Ангелска Риба — въздъхна той.

И като че в отговор на думите му, времето се промени. Задуха парещ вятър и към тях през езерото се втурна влажна мъгла. Миг покъсно нищо не се виждаше.

„Каква ти Ангелска Риба — каза си Харун. — Едва ли ще мога да намеря сега и върха на собствения си нос.“

3.

СКУЧНОТО ЕЗЕРО

Харун вече бе усетил в нощния въздух польха на несгодата, но тази внезапна мъгла направо вонеше на тъга и покруса. „По-добре да си бяхме останали у дома — рече си той. — И там не ни липсваха мрачните физиономии.“

— Фу! — чу гласа на Рашид през зеленикаво-жълтата пелена. — Кой се разсмърдя така? Я си признайте!

— Това е от мъглата — поясни Харун. — Мъглата на Покрусата.

Ала гласът на Надутия Обачеи незабавно прогърмя:

— Благонравни господин Рашид, момчето изглежда се опитва със свободни съчинения да прикрие смрадливостта си. Опасявам се, че в много отношения прилича на обитателите на тази отвратителна долина — много си падат по измишльотините. Ако знаете само на какво съм се наслушал! Враговете ми наемат долнопробни лъжци да тъпчат хорските уши с врели-некипели по мой адрес и невежите хорица попиват като сюнгери небивалиците им. Това е причината, сладкодумни ми господин Рашид, поради която потърсих вашата помощ. Вие ще разказвате весели истории и хвалебствени приказки, а народът ще ви вярва, ще бъде доволен и ще гласува за мен.

Тъкмо господин Обачеи изрече тези слова и над езерото задуха режещо горещ вятър. Повеят му разпръсна мъглата, но пърлеше лицата им, а водите на езерото се развълнуваха, подивяха.

— Никак дори не е скучно това езеро — възклика Харун. — Аз го намирам твърде темпераментно. Това трябва да е Променливата страна!

Приказката за Променливата страна бе една от любимите на Рашид Халиф?. В нея се разказваше за приказна земя, която постоянно се мени според настроенията на нейните жители. В Променливата страна слънцето грее цяла нощ, стига хората да са благоразположени, и продължава да грее, докато не започне да им действува на нервите. Тогава над страната се спуска раздразнителна нощ, изпълнена с

недоволно мърморене и кавги, от които въздухът се сгъстява и става негоден за дишане. А щом недоволството нарасне, земята под краката на хората започва да се тресе. Ако жителите са смутени или несигурни, то и Променливата страна се обърква — очертанията на сградите и колите се размазват като на картина, чиито бои са потекли, и в такива времена човек не може да различи кое къде свършва и къде започва...

— Прав ли съм? — обърна се Харун към баща си. — За това място ли се разказва в твоята приказка?

Защото всичко съвпадаше: Рашид бе тъжен и яхтата-лебед незабавно се забули от Мъглата на Покрусата, а Надутия Обачеи беше такъв горещ въздух под налягане, че нищо чудно да е предизвикал жежкия вятър.

— Променливата страна е *само приказка*, Харун — отвърна Рашид. — А тук сме в истинския свят.

Когато Харун чу думите „само приказка“, той разбра, че Шах Дрън-Дрън е наистина безнадеждно потиснат, защото само дълбокото отчаяние би го накарало да произнесе такива кощунствени слова.

Междувременно Рашид бе влязъл в спор с Надутия Обачеи.

— Не мога да повярвам, че очаквате от мен медени сладкодумия. Най-добрите приказки не винаги са ведри. Хората с удоволствие слушат тъжовни разкази, стига да са хубави.

Надутия Обачеи побесня от яд и взе да врещи:

— Глупости! Условията в договора са кристално ясни! Само притчи за повдигане на духа! Да не съм чул тъжнокисели глупости! Ако искаш ти пари, весел винаги бъди!

Още не изрекъл тези думи и горещият вятър задуха с удвоена сила, а докато Рашид затъваше в покрусено мълчание, зеленикавожълтата мъгла с клозетна миризма се юрна към тях през езерото, водите се разбуниха както никога досега, зашибаха яхтата и я заклатиха обезпокоително като че в отговор на яростта на Обачеи (а също така, ако питате мен, в отговор на нарастващия гняв на Харун, предизвикан от държането на Обачеи).

Мъглата забули повторно яхтата-лебед и Харун вече нищо не виждаше, само дочуваше панически звуци. Нещастните гребци се развикаха:

— Олеле! Потъваме!

Вбесеният Обачеи врещеше възмутено, защото приемаше влошениите метеорологични условия като лична обида. Но колкото повече писъци и крясъци се чуваха, толкова повече се разваляше времето и по-нажежен ставаше засилващият се вятър. Затрешяща зловещи гръмотевици и ослепителни мълнии прорязаха мъглата като неземни неонови ефекти.

Харун реши, че няма друг изход освен да приложи на практика своята теория за Променливата страна.

— Внимание! — провикна се той в мъглата. — Всички да ме слушат! Имам да направя важно съобщение! Спрете да говорите! Нито дума! Запушалки на устите! Пълното мълчание е от голямо значение. Всички да мълкнат! Едно, две, ТРИ!

В гласа му се бе промъкнала нечувана дотогава властна нотка, която го изненада не по-малко от останалите, но гребците и дори Обачеи му се подчиниха безпрекословно. И незабавно парещият вятър се укроти, а гръмотевиците и мълниите утихнаха. Сетне с усилие на волята Харун овладя раздразнението, което будеше в душата му Надутия Обачеи, и вълните се успокоиха в мига, в който той спря да се ядосва. Зловонната мъгла обаче не се разсея.

— Направи ми една услуга — обърна се Харун към баща си. — Една-единствена. Започни да мислиш за най-щастливите мигове в живота си. Спомни си гледката, която представляваше долината К, когато излязохме от тунела Е. Мисли за сватбения си ден. Моля те!

И след минутка само вонящата мъгла се разкъса като стара прогнила риза и хладният вечерен полъх я отнесе надалече. Луната огря отново водите на езерото.

— Видя ли — обърна се Харун към баща си. — Оказва се, че не е само приказка.

Рашид чак се засмя на глас.

— Хубаво е човек да те има под ръка, когато изпадне в затруднение, Харун Халиф? — кимна той. — Свалям ти шапка.

— Лековерни ми господин Рашид — възклика Надутия Обачеи.

— Надявам се, че не сте повярвали на хлапашките фокуси. Времето е несигурна работа — ту се разваля, ту се оправя. Точка по въпроса.

Харун не издаде с нищо мнението си за господин Обачеи. Той със сигурност се бе убедил в едно: че светът, в който живеем, е

изпълнен с чудеса, затова вълшебните думички като нищо могат да се окажат правдиви.

* * *

Яхтата се наричаше „Хиляда и две нощи“ защото (както се изфука господин Обачеи) във всичките приказни хиляда и една нощ нямало нощ като тази. Прозорците на яхтата до един бяха изрязани във формата на вълшебна птица, риба или звяр: птицата Рух от приказката за Синдбад мореплавателя, Кита, който погълъщал хора, Огнедишащата ламя и така нататък. От прозорците струеше светлина и фантастичните чудовища се виждаха отдалеч, светещи в мрака.

Харун тръгна подир Рашид и господин Обачеи нагоре по дървената стълба към верандата от изящно резбовано дърво, а оттам влязоха в салон с кристални полилеи, троноподобни кресла с възглавнички от тежък копринен брокат и орехови масички, издялани във формата на дървета с плоски върхове, по които се виждаха миниатюрни птички и нещо като крилати дечица, които бяха всъщност, то се знае, феи. Стените бяха целите покрити с лавици, изпълнени с книги в кожени подвързии, ала повечето се оказаха фалшиви, защото зад тях се криеха барове с напитки и килери за метли. Книгите на единия рафт обаче се оказаха истински и бяха написани на език, който Харун не успя да разчете, а илюстрациите представляваха най-странныте рисунки, които някога бе виждал.

— Ерудирани господин Рашид — заговори Обачеи. — Като имам предвид професията ви, сигурно ще проявите интерес към тези книги. Тук за свое възвишено удоволствие и просвещение ще намерите пълно издание на приказките, известни като „Океан на приказните потоци“. Ако случайно изчерпите въображението си, ще можете успешно да го попълните.

— Да го изчерпя? Какви ги приказвате? — разсърди се Рашид, стреснат да не би Обачеи да е знал през цялото време за страшните събития, разиграли се в град Г. Ала Обачеи го потупа по рамото.

— Докачливи ми господин Рашид! Аз само се пошегувах като мимолетна мълния, като облаче, довеяно от свежия полъх. То се знае,

че очакваме представлението ви с пълно доверие във вашите възможности.

Ала Рашид отново изпадна в мрачно настроение. Време беше да си ляга.

Униформен моряк отведе Рашид и Харун в стаите им, които се оказаха по-разкошни дори от салона за гости. В центъра на рашидовата спалня имаше огромен разноцветен дървен паун. С ловки движения морякът свали гърба на пауна и разкри под него просторно и удобно легло. За Харун бе отредена съседната стая, в която той откри също тъй грамадна костенурка, която по подобен начин се превърна в легло, щом морякът съмъкна черупката ѝ. Харун се чувстваше малко неловко, задето щеше да спи в костенурка със свлечена черупка, но като си припомни, че е възпитано момче, побърза да каже:

— Благодаря ви. Много е приятно.

— Приятно ли каза? — изсмя се от прага на стаята Надутия Обачеи. — Неуместни млади момко, ти се намираш на борда на „Хиляда и две нощи“! „Много приятно“ нищо не значи! Признай си поне, че е свръхвеликолепно, невероятно и направо фантастично!

Рашид погледна Харун и в погледа му се четеше съжаление, че не са изхвърлили този хвалипръцко в езерото, когато са можели да го сторят, след което прекъсна пискливите излияния на Обачеи.

— Както каза Харун, много е приятно. А сега ще спим. Лека нощ.

Обачеи намусено се изнесе от покоите им.

— За който няма вкус, за жалост и най-доброто е нахалост — чуха те последните му думи. — Утре, неценящи господин Рашид, е ваш ред. Ще видим колко „приятен“ ще ви намери *вашата* публика.

* * *

Тази нощ Харун просто не можеше да заспи. Лежеше върху гърма на костенурката, облечен в любимата си дълга нощница (яркочервена на морави шарки), въртеше се и се мяташе и тъкмо най-сетне да задреме, когато някакъв шум от съседната стая, където спеше Рашид, го разсъни — дочу скърдане, куркане, стенания и мърморене, последвани от приглушен вик.

— Излишно е... няма да мога... с мен е свършено... завинаги!

Харун се приближи на пръсти до вратата между двете стаи, предпазливо я открехна, надзърна и видя Шах Дрън-Дрън по синя нощница без морави шарки, обикалящ край леглото-паун и мърморещ на себе си, докато дъските на пода скърцаха и стенеха.

— Само хвалебствени приказки — как не! Аз съм Океан от Приумици, а не някакъв си разсилен, с когото могат да се разпореждат както им скимне!... Ама не — какво говоря! Ще се изкача на сцената и от устата ми ще излязат само някакви ъканици и туй то!... И тогава ще ме накълцат на кайма и край на моя милост — финито, хатам-шуд! Я да не се самозаблуждавам повече и да зарежа всичко, да изляза в пенсия, да анулирам абонамента си... Защото откакто тя си отиде, магията вече я няма.

В този миг се обърна към вратата между двете стаи и извика:

— Кой е там?

Нямаше как, Харун се обади:

— Аз съм. Не можах да заспя. Май заради костенурката. Прекалено е зловеща.

Рашид кимна тъжно.

— Странно, но и аз имам затруднения с моя паун. На мен лично костенурката повече ми допада. Какво ще кажеш за птицата?

— Предпочитам я — призна си Харун. — Птица ми звучи по-добре.

И така Харун и Рашид си размениха спалните. Това е причината, поради която Водният Джин, който навести „Хиляда и две нощи“ същата вечер и се промъкна в стаята с пауна, се озова лице в лице с будно, ококорено момче, на ръст колкото него.

* * *

Ако трябва да бъдем точни, Харун тъкмо се бе унесъл най-сетне в сън, когато го разбудиха скърдане, къркорене, стенания и ломотене. Първата му мисъл бе, че костенурката не се е оказала за баща му по-удобно ложе от пауна. Но веднага си даде сметка, че шумът не идва от бившата му спалня, а от неговата си баня. Вратата ѝ бе отворена, вътре

светеше и момчето изведнъж съзря някаква фигура тъй изумителна, че не се поддаваше на описание.

За глава му служеше голяма луковица, за крака—два патладжана, а в ръце държеше куфарче с инструменти и гаечен ключ. Крадец!

Харун се приближи на пръсти към банята. Създанието не спираше да говори, по-скоро да мърмори свадливо:

— Всеки те прави на маймуна... иди ми, дойди ми... включи, изключи... Домъкva се чак тук, кара ме и аз да се влача на края на света да му го инсталiram, спешно било, пък аз зает ли съм, не съм ли — кой те пита?! ... И изведнъж фрас! прас! анулира абонамента си и кой трябва пак да се мъкне тук да разглобява цялата инсталация и то на пожар, че пак било много спешно?... Къде сложих тая проклетия?... Някой пак е бърникал... Никому не можеш да имаш доверие в наши дни... Спокойно, спокойно, дай сега методично... Горещия кран, студения кран... пъхам се помежду им, вдигам се па петнайсет сантиметра във въздуха и там трябва да е Кранчето с приказките... Къде се е запиляло? Кой го е задигнал?... Опа! Това пък какво е?... Оxo, аха, тук ли си се заврял? Криеш се, значи, ама на мен не ми минават тези... Добре. Сега ще те откача.

Докато слушаше този забележителен монолог, Харун Халиф? много бавно приближи глава до процепа на вратата и надникна с половин око в банята. Там съзря едно ситно древно старче, на ръст не по-голямо от самия Харун, нахлузило на главата огромна виолетова чалма (голямата глава лук) и обуто в копринени шалвари (патладжаните). Лицето на дребосъка бе украсено от внушителна брада с крайно необичаен цвят — най-нежното небесносиньо.

Харун за пръв пътвиждаше синя коса и, умиращ от любопитство, се наведе още малко напред, при което, за негов ужас, дъската, на която бе стъпил, изскърца гръмко и безспорно. Синебрадият се извърна рязко, завъртя се три пъти около себе си и изчезна. В бързината си, обаче изтърва гаечния ключ. Харун се втурна в банята, сграбчи го и го стисна здраво в ръка.

Бавно и явно неохотно (макар че на Харун му бе трудно да твърди това с увереност, тъй като за пръв път ставаше свидетел на нечие материализиране) ситната Синя брада се появи отново в банята.

— Стига шегички, каквото-било — било, край на празненството, което ся е право — право си е — сепна се той. — Върни ми го!

— Няма! — Отвърна Харун.

— Разединителя — посочи за повече яснота събеседникът му. — Връчи ми го, върни го на подателя, реституирай го на правоимашия притежател, възстанови, дай обратно!

Чак сега Харун забеляза, че инструментът, който държеше, е също толкова гаечен ключ, колкото главата на Синята брада — луковица. С други думи, притежаваше общите очертания на гаечен ключ, но се оказа воднист, а не твърд, и се състоеше от хиляди венички, по които циркулираха разноцветни течности и всички те се крепяха заедно от някаква невероятна невидима сила. Красота невиждана!

— Няма да си го получиш — твърдо заяви Харун — докато не ми кажеш какво става тук. Ти крадец ли си? Да викам ли полицията?

— Мисията ми не подлежи на разкриване — намуси се дребосъкът. — Строго секретно, поверителна информация, само за посветени и със сигурност не може да се споделя със сополиви многознайковци по червени нощници на морави шарки, дето задигат чужди вещи, а сетне обвиняват хората, че били крадци.

— Дадено! В такъв случай събуждам баща си.

— Недей! — рязко се възпротиви синебрадият. — Никакви възрастни! Правилникът не позволява, строго забранено, по-важно от самата ми работа. Ох, знаех си аз, че денят ще е ужасен!

— Аз чакам — сурово му напомни Харун.

Ситното човече се изпъна в цял ръст.

— Аз съм Водния Джин и името ми е Ако — троснато отвърна то. — От Океана на Приказните Потоци.

Сърцето на Харун заби лудешки.

— Нима се опитваш да твърдиш, че си един от джиновете, за които ми разказваше татко?

— Доставчик на Разказвателна Вода от Великото Море от Приказки — поклони се в отговор синебрадият. — Именно, точно така, несъмнено, същият, никой друг, моя милост. Обаче, както съм принуден да съобщя с огорчение, господинът повече не се нуждае от услугата, прекратил е разказвателната си дейност, съbral си е крушите, стегнал си е куфарите. Анулира абонамента си. На това именно се дължи моето присъствие тук, както и целта на Откачването. Поради което ще ви помоля да ми възвърнете Инструмента.

— По-спокойно — каза Харун, като усещаше силен световъртеж не само поради откритието, че Водните Джинове наистина съществуват и Великото Море от Приказки се оказа не просто приказка, а и защото получи доказателства, че Рашид се е предал, отказал, запечатал устата си. — Не ти вярвам — обърна се накрая към Джина Ако. — По какъв начин ти съобщи за намерението си? Та аз не съм се отделял от него през цялото време!

— Изпрати съобщението по обичайния канал — сви рамене Ако.
— По П2СЗО.

— Това пък какво е?

— Какво може да бъде? От само себе си се разбира — лукаво се усмихна Водният Джин. — Процес Прекалено Сложен За Обяснение. — Но като видя как се ядоса Харун, добави: — В конкретния случай става дума за Мисловни Вълни. Ние се настройваме на тяхната честота и подслушваме мислите му. Много напредничава технология.

— Напредничава или назадничава, този път събрка, не улучи, криво си разбрали, ще останеш на сухо. — Харун имаше чувството, че започва да звуци като Водния Джин и тръсна глава, за да се отърве от натрапчивите фрази. — Баща ми категорично не се е отказал. Не можеш просто така да му прекъсваш източника на приказките.

— Заповед — лаконично отвърна Ако. — Всички оплаквания и запитвания да се отнесат до Великия Контрольор.

— Тоз пък какво толкова велико контролира?

— Как какво? Процеса Прекалено Сложен За Обяснение. Обитава Дом П2СЗО в град Гъп на Кахани. Всички писма да се адресират до Моржа.

— Какъв Морж?

— Ама ти защо не внимаваш, като ти се говори! — възмути се Ако. — В Дом П2СЗО в град Гъп се трудят множество блъскави личности, но Великият Контрольор е само един. Те са Яйцеглавите. Той е Моржа. Разбра ли сега? Ясно ли ти стана? Проумя ли?

Харун попи всички тези сведения.

— А писмото по какъв начин ще стигне дотам? Водният Джин се изкикоти доволно.

— Няма начин — отвърна. — Разбра ли сега цялата красота на замисъла?

— Ни най-малко — тросна се Харун. — Пък и дори да отвъртиш кранчето на Приказната Вода, баща ми пак ще може да разказва.

— Всеки може да разправя небивалици — отговори Ако. — Например лъжците, измамниците и мошениците. Но за приказки с Извънредна Съставка... за тях дори най-добрите разказвачи не могат да минат без Приказни Води. Разказвачеството се подклажда с гориво също като колите и ако не разполагаш с Вода, просто си оставаш без Пара.

— Защо смяташ, че трябва да ти вярвам — възпротиви се Харун, — когато не виждам нищо в тази баня освен най-обикновена вана, тоалетна, умивалник и не по-малко обикновени кранове за вода, на които пише Топло и Студено?

— Я виж тук — посочи Водния Джин празното пространство двайсетина сантиметра над умивалника — Вземи в ръка Разединителния Инструмент и почукай с него по това място, където според теб няма нищо.

Недоверчивият Харун, който се опасяваше от клопка, накара Водния Джин да се отмести по-надалеч и чак тогава последва указанията му. Дзън! Прокънтя Разединителният Инструмент, като се удари в нещо извънредно твърдо и не по-малко невидимо.

— Ето на! — възклика Джинът и се ухили от ухо до ухо. — Това беше Разказваческото Кранче.

— Пак нищо не разбирам — намръщи се Харун. — Къде все пак се намира този твой Океан? И как стига Приказната Вода до това невидимо Кранче? Как действа водопроводната мрежа? — Но като зърна лукавото пламъче в очите на Ако, въздъхна и си отговори: — Не ми казвай, аз сам ще се сетя. Посредством П2СЗО.

— Улучи право в целта. Уцели окото. Десет от десет възможни.

И в този миг Харун Халиф? взе едно решение, което щеше да се окаже най-важното в живота му.

— Господин Ако — заяви той учтиво, но твърдо. — Налага се да ме вземете със себе си в град Гъп, за да се срещна с Моржа и да оправя това глупаво недоразумение с Водоснабдяването на баща ми преди да е станало късно.

Ако поклати глава и разпери широко ръце.

— Изключено. Отговорът е не, сваля се от дневния ред, и дума не може да става. Достъпът до град Гъп в Кахани край бреговете на

Океана на Приказните Потоци е забранен за външни лица, строго регламентиран, стопроцентово немислим. Аз мога да отида там. Но ти? И дума да не става, хич не се надявай, няма начин, забрави.

— В такъв случай — мило му се усмихна Харун, — ще трябва да се прибереш там без това. — И размаха под носа на Джина Разединителния Инструмент. — И ще те питам какви обяснения ще даваш на началството си.

Последва продължително мълчание.

— Добре — съгласи се синебрадият. — Завря ме в миша дупка, притисна ме до стената, набута ме в задънена улица, няма накъде да мърдам. Да хващаме пътя, да потегляме, да отпращваме, дим да ни няма. Мисълта ми е — ако ще ходим, да ходим.

Сърцето на Харун примря и се спусна някъде в петите му.

— Да не искаш да кажеш — запелтечи той — сега, веднага?

— Позна.

Харун си пое дълбоко въздух.

— Добре тогава. Така да бъде!

4.

ЕДИН АКО И ЕДИН ОБАЧЕ

— Избери си птица — нареди Водният Джин. — Каква да е.
Харун го погледна озадачено.

— Единствената птица тук е дървеният паун — изтъкна не без основание той.

Ако изпръхтя презрително.

— Може да се избира и онова, което не се вижда — заяви с тон на човек, който обяснява очевидното на тъпоумен събеседник. — Може да се назове птица дори ако тя не присъствува тук — врана, пъдпъдък, колибри, славей, папагал, врабче. Човек може да си избере и летящо създание, плод на собственото му въображение — крилат кон, лекокрила костенурка, кит-ветрогонец, космическа змия, аеромишка. Ако дариш съществото с име, етикет или дръжка, ако го отървеш от анонимността, ако го измъкнеш от Царството на Безименността, с други думи, ако го назовеш... Ами че това е един от начините да му вдъхнеш живот. В настоящия случай говорим за гореназованата птица или Летящ Организъм.

— Това може да важи в света, от който идваш — възрази Харун, — но по нашите места се спазват по-строги правила.

— По вашите места — отвърна синебрадият Ако — един Крадец на Разединители, вярващ единствено на очите си, само ми губи времето. Та какво толкова си видял в живота си, а, Крадливче? Да си виждал случайно Африка? Не, казваш? В такъв случай може би тя не съществува? А какво ще кажеш за подводниците? А? Също и за градоносните бури, бейзбола, пагодите? А за златните мини? За кенгуруата, Фуджияма, Северния полюс? А миналото — то било ли е? Бъдещето ще настъпи ли? Продължавай да вярваш на очите си и ще закъсаш, ще загазиш, ще я оплескаш, спукана ти е работата.

След тези поучителни слова той бръкна в един от джобовете на патладжанената си пижама и измъкна от там свитата си в юмрук ръка.

— Хайде, хвърли едно око, или може би трябва да кажа един зъркел, на тук приложеното.

И разтвори юмрук, а очите на Харун за малко да изхвръкнат.

Съвсем мънички птиченца се разхождаха по дланта на Водния Джин, кълвяха я, пърхаха с мъничките си крилца над нея. Освен птички имаше и приказни крилати същества от легендите — асирийски лъв с глава на брадат мъж и две големи космати криле, израснали от хълбоците му; крилати маймуни, летящи чинии, миниатюрни ангелчета, пърхащи (и явно дишави въздух) риби.

— Избирай каквото ти хареса, допадне, душа иска — подкани го Ако.

И макар че на Харун му бе пределно ясно, че тези миниатюрни вълшебни създания не биха могли да вдигнат във въздуха и отгризания му нокът, той реши да не спори повече и посочи една качулата птичка, която го гледаше изумително умно с наведена на една страна главичка.

— Значи хупо — установи Водният Джин и по гласа му си пролича колко е впечатлен. — Може би ти е известно, Крадецо на Разединители, че в старите приказки хупото е онази птица, повела всички останали пернати през множество опасности към желаната цел. Бре, бре! Кой знае, млади Крадливецо, какво ще излезе от теб. Но сега не му е времето за предположителни разсъждения — заключи той и, изрекъл тези думи, се втурна към прозореца и запрати мъничкото хупо навън в нощта.

— Това пък защо го направи? — изсъска Харун, защото не му се искаше да събуди баща си.

Ако го възнагради с пакостливата си усмивка.

— Глупава приумица — отвърна, като го гледаше невинно. — Прищявка, преходен каприз. Но в никой случай не е, защото разбирам от тези работи повече от теб — о, не, и дума да не става!

Харун се втурна към прозореца и зърна хупото, носещо се върху водите на Скучното Езеро, само че бе порасло колкото двойното легло или поне достатъчно, за да поеме на гърба си един Воден Джин и едно момче.

— Напред! — пропя Ако прекалено гръмко според Харун, след което скочи върху перваза на прозореца, а оттам — върху гърба на хупото. Харун го последва без да има дори миг за размисъл, както си беше по дълга червена нощница на морави петна, стиснал здраво в

лявата си ръка Разединителния Инструмент. Докато се настаняваше зад гърба на Водния Джин, хупото се обърна и му хвърли едно изпитателно, но (поне Харун така се надяваше) одобряващо око.

И те се издигнаха бързо в небето.

Силата на ускорението притисна Харун и го напъха навътре в удобните гъсти и някак космати пера на гърба на хупото, които като че се скучиха около момчето, за да го предпазват от опасности по време на полета. А то нямаше кога да осмисли множеството изумителни събития, които бе преживяло за толкова кратко време.

Много скоро летяха с такава бързина, че Земята под тях и небето над главите им се размиха, което създаде у Харун впечатлението, че изобщо не се движат, а само се носят плавно в това нереално, размазано пространство.

„Имах същото усещане за свободно носене в пространството, когато шофьорът на пощенския автобус Обаче препускаше нагоре по планините. — спомни си Харун. — Всъщност, като се позамисля, това качулато хуто много ми напомня за стария Обаче с неговата коса, щръкнала като гребен на темето му!... Брадата на Обаче беше същинска перушина, а перата на хупото... поне така ми се стори, докато отлитахме... да, определено ги усещам космати.“

Скоростта им продължи да нараства и Харун се провикна в ухoto на Ако:

— Никоя птица не е способна да лети толкова бързо! Това да не е машина?

Хупото го изгледа с лъскавото си око.

— А ти да нямаш нещо против машините? — попита с гръмък, бутящ глас, който по нищо не се отличаваше от гласа на шофьора на пощенския автобус. И продължи: — Обаче обаче нали ми повери живота си? В такъв случай не заслужавам ли малко уважение? И машините имат чувство за достойнство... И няма защо да зяпаш така, млади господине. Не съм виновен, че ти напомням за някого... Той поне като шофьор умеет да уважава доброто скоростно превозно средство.

— Ама ти ми четеш мислите! — рече Харун с укор в гласа, защото никак не е приятно някаква си механична птица да нахълтва в личните ти размишления.

— Обаче обаче обаче естествено — отвърна хупото. — Освен това общувам с теб по телепатичен начин, защото — ако обърнеш внимание — човката ми не помръдва. От аеродинамични съображения тя е длъжна да запази настоящата си форма.

— Как го правиш тогава? — полюбопитства Харун и, естествено, получи неизменния отговор — бърз като светковична мисъл:

— Посредством П2СЗО. Процес Прекалено Сложен За Обяснение.

— Предавам се — каза Харун. — Все пак как ти е името?

— Наричай ме както желаеш — отвърна птицата. — Но позволи ми да предложа — по очебийни причини — името Обаче.

И така Харун Халиф?, син на разказвача на приказки, се понесе нагоре към нощното небе на гърба на хупото Обаче, предвождан от Ако Водния Джин. Сънцето изгря и не след дълго Харун забеляза нещо в далечината — небесно тяло, приличащо на голям астероид.

— Това е Кахани, втората Луна на Земята — поясни хупото Обаче без да разтвори човка.

— Обаче обаче обаче — заекна Харун, с което достави удоволствие на хупото, — Земята има една-единствена Луна! Как е възможно втори спътник да остане неоткрит толкова време?

— Обаче обаче обаче това се дължи на бързината — обясни хупото. Бързината, която е най-Необходима от всички Свойства! При всеки Спешен случай — пожар, катастрофа, наводнение — какво се изисква преди всичко? Бързина, естествено — както от пожарната кола, така и от линейката или спасителния кораб. А кое ценим най-много у умния човек? Бързината на мисълта. Също във всеки спорт бързината на краката, ръцете, очите е от съществено значение. А когато хората не са в състояние да вършат нещо достатъчно бързо, те построяват за целта скоростни машини... Бързина, супербързина! Ако не бе скоростта на светлината, вселената щеше да е тъмна и студена. Но бързината може също и да скрива светлината. Луната Кахани се движи с такава скорост — чудо на чудесата! — че никакви земни инструменти не са в състояние да я засекат. Освен това орбитата ѝ се променя с един градус при всяко завъртане, така че за триста и шейсет обиколки тя е облетяла всяко земно кътче! Като разнообразява поведението си, тя не допуска да бъде разкрита от Земята!

Съществуват обаче и сериозни причини за промяната в орбитата — канализацията трябва да доставя Приказните Води равномерно на цялата планета. Бръм! Брръм! Това може да се осъществи само при Висока скорост! Започваш ли да оценяваш полезността на машините?

— В такъв случай Луната Кахани от машини ли се задейства? — попита Харун, но Обаче бе прехвърлил мислите си към по-практични въпроси.

— Наближаваме Луната — каза все тъй без да помръдва човката си. — Синхронизирам относителната си скорост. Пускам в действие процедурите по приземяването. Цамбуруване след трийсет секунди, двайсет и девет, двайсет и осем...

Насреща им се понесе искряща и на вид безпределна водна шир. Повърхността на Кахани — докъдето стигаше взорът на Харун — изглеждаше изцяло течна. И що за вода бе това! Тя грееше от краски, разбунили се яркоцветно, надхвърлящи далеч въображението на момчето. Личеше, че океанът е топъл — Харун различи надигащата се пара, искряща на слънчевата светлина. Дъхът му секна.

— Океанът на Приказните Потоци — поясни Ако Водният Джин, а синята му брада щръкна от гордост. — Заслужаваше ли си да пропътуваш това разстояние с такава скорост, за да го зърнеш?

— Три — броеше хупото Обаче без да мърда човка. — Две, едно, нула.

* * *

Вода, вода навсякъде и никъде следа от суша...

— Това е номер! — извика Харун. — Тук няма никакъв град Гъп, освен ако не се лъжа и то твърде много! А никакъв град Гъп означава никакъв Дом П2СЗО, никакъв Морж и никакъв смисъл да стърчим тук!

— Успокой топката! — посъветва го Водният Джин, — отпусни си сърцето, не се горещи. Обясненията предстоят, поставени са на дневен ред, с твое позволение.

— Но ние се намираме наред Нищото! — продължи да се възмущава Харун. — Какво очакваш от мен да правя тук?

— Трябва да поясня, че сме в Дълбокия Север на Кахани — отвърна Водният Джин. — Тук ще можем да избегнем бюрократичните

процедури, да намалим чиновническото шикалкавене, да тръгнем по пряк път. Пък и да си призная, за мен това е начин да разреша незначителното затруднение, в което изпаднах, без да си признавам пред гъпските власти дребната грешка, загубата на Разединителния Инструмент и последвалото изнудване от страна на нейния Задигвач. Тук сме, за да издирим Желателната Вода.

— Търси петна из Океана, които искрят по-ярко! — додаде хупото Обаче. — Те са Желателна Вода. Ако ги използваш както трябва, ще изпълнят желанията ти.

— При това положение не е наложително да замесваме пряко някого от Тъп — продължи Ако. — Щом се изпълни Желанието ти, ще можеш да ми върнеш Инструмента и право у дома, в леглото. Край на приказката! Съгласен?

— Ами... добре — прие Харун със съмнение в гласа и — между нас казано — донякъде с неохота, защото изгаряше от желание да зърне град Гъп и да научи повече за Процеса Прекалено Сложен За Обяснение.

— Ти си тип-топ! — възклика Ако с облекчение. — Готин тип, любимец на масите... Опа! Внимание! Желателна Вода зад борда!

Обаче заплава предпазливо към яркоцветното петно, което Ако сочеше нетърпеливо, и се спря досами ръба му. Желателната Вода изльчваше такава зашеметяваща светлина, че Харун извърна очи. Водният Джин Ако бръкна в златовезаното си елече и измъкна кристално шишенце със златна запушалка. Той бързо и ловко я отви, напъха шишето в ослепителната вода (чиито отблъсъци бяха също златисти) и след като го затвори, внимателно го подаде на Харун.

— Бъди готов, топката е в твоите ръце, ти командваши — заяви.
— Ще ти кажа какво трябва да направиш.

Ето каква се оказа тайната на Желателната Вода — колкото по-силно желаеш, толкова по-добре действа тя.

— Така че от теб си зависи — заключи Ако. — Никакво шикалкаване, залягай над работата, стегни се и Желателната Вода ще ти услужи. И хоп! Каквото ти се иска е все едно в кърпа вързано.

Харун седеше, яхнал хупото Обаче, и не можеше да откъсне взор от шишенцето в ръката си. Една-единствена глътка и той щеше да върне на баща си изгубения дар слово.

— Хайде — гаврът! — провикна се той храбро, отвинти капачката и отпи една яка гълтка.

Златната светлина го обви, пропи го от главата да петите, беше и вътре в него. Всичко застина, сякаш целият космос очакваше неговите наредждания. Той започна да съсредоточава мислите си...

Не можеше. Когато се опитваше да мисли за изгубената разказваческа способност на баща си и за прекратения му абонамент за Приказна вода, образът на майка му се налагаше над всичко и той започваше да тъгува за нея и да иска нейното връщане, да копнеш всичко да си бъде както преди... Тогава лицето на баща му се явяваше и го умоляваше — *направи за мен това единствено нещо, момчето ми, едно-единствено дребно нещо*, — после отново майка му, и Харун вече не знаеше за какво да мисли, какво да си пожелае... докато с рязко изскрибуцване като при скъсването на хиляда и една струни златният отблъсък изчезна и той се озова отново сам с Ако и хупото върху повърхността на Морето от Приказки.

— Еднайсет минути — рече презрително Водният Джин. — Дай му единайсет минути и вниманието му — фрас! трас! ананас с праз!

Харун изпита дълбок срам и наведе глава.

— Обаче обаче обаче това е позорно, Ако! — възмути се хупото Обаче без да помръдне човка. — Желанията не са лесна работа, както много добре знаеш. Теб, господин Воден Джин, те е яд на собствената ти грешка, защото заради нея все пак се налага да отидем в Гъп и си представям какво ще трябва да чуеш по свой адрес. Затова сега си го изкарваш на момчето. Прекрати веднага, чуваш ли, иначе ще се ядосам.

(„Правичката да си кажа — помисли Харун въпреки, че се чувстваше крайно нещастен — това е най-развълнуваната, дори раздразнителна машина, която съм виждал. А уж машините били крайно рационални. Тази, като я гледам, си е направо темпераментна.“)

Ако хвърли едно око на пламналото от унижение лице на момчето и поомекна.

— Дадено тогава — отиваме в град Гъп. Освен, разбира се, ако не предпочиташ да си ми върнеш Инструмента и да се откажем от цялата работа.

Харун, все тъй потиснат, поклати отрицателно глава.

— Обаче обаче обаче ти продължаваш да тормозиш момчето — побесня от гняв хупото без да отваря човка. — Промяна на плана и то незабавно! Започваме процедурите по повдигане на духа! Дай на момчето да си пийне глътка щастлива приказка!

— Не искам повече да пия — произнесе Харун с тихо, жалостиво гласче. — А сега какъв нов провал ми гответе?

* * *

Тогава Водният Джин Ако разказа на Харун за Океана на Приказните Потоци и колкото да го обземаше чувство на безнадеждност и обреченост, вълшебството на Океана започна да въздейства на момчето. То погледна към водата и видя, че е съставена от хиляда хиляда хиляда и едно различни поточета, всяко с различен цвят, преплитащи се като течен гоблен със зашеметяваща сложност. Ако поясни, че това са Приказните Потоци, като всяка цветна нишка представлява и съдържа по една отделна приказка. Различните части на Океана съдържали различни приказки и тъй като всички истории, разказани до този момент и много други, все още в процес на съчиняване, се намирали тук, то Океанът на Приказните Потоци представлявал всъщност най-голямата библиотека на вселената. А понеже приказките се пазели тук в течно състояние, те запазвали свойството да се променят, да се превръщат в нови версии на самите себе си, да влизат в съюз с други истории и по този начин да се превръщат в трети вид приказки. Затова, за разлика от библиотеките с книги, Океанът на Приказните Потоци бил по същество нещо далеч по-значително от обикновено хранилище на бабини деветини. Защото не бил мъртъв, а жив.

— И ако си много, много предпазлив и много, много умел, можеш да бръкнеш с чаша в Океана — продължи да обяснява Ако на Харун. — Ето така... (Тук той извади от поредния джоб на елечето си малка златна чашка) — И да я напълниш с вода от един-единствен бистър Приказен Поток... Ето така... А сетне да предложиш на някой млад господин, на когото му е крив светът, да си пийне, за да може вълшебството на приказката да му върне доброто настроение. Давай сега — гаврътни я, обърни чашата, налюскай се, удари му една голяма

гълтка и по този начин си направи голяма услуга — заключи Ако. — Няма начин да не те накара да се почувствуваш един път! Гаранция-Франция!

Харун, без да продума, пое златната чаша и отпи.

* * *

Озова се наследе пейзаж, който по нищо не се отличаваше от гигантска шахматна дъска. Върху всеки черен квадрат имаше някакво чудовище — змии с по два езика, лъвове с три реда зъби, четириглави кучета, петглави демони-кralе и прочие и прочие. А той гледаше, така да се каже, с очите на младия герой на приказката. Все едно, че се намираше на седалката до шофьора на автомобила — неговата работа бе да наблюдава как героят се справя с чудовище подир чудовище и напредва по шахматната дъска към белокаменната кула в дъното. На върха на кулата имаше (естествено) едно-единствено прозорче, от което лицезрееше (естествено) пленена принцеса. Това, което Харун преживяваше, без обаче да го съзнава, бе Приказка за Спасяване на Принцеса Номер S/1001/ZHT/420/41(r)xi, а понеже принцесата в тази конкретна приказка наскоро си бе постригала косата и поради това не разполагаше вече със златни плитки, които да спусне отгоре (за разлика от героинята от Приказка за Спасяване на Принцеса Номер C/1001/RIM/777/M(w)i, известна предимно като Златокоска), Харун в качеството му на героя бе принуден да се катери по външната стена на кулата, като се държи за цепнатините между камъните с голи ръце и крака.

Беше преполовил пътя до върха на кулата, когато забеляза, че едната му ръка започва да се променя, става космата и губи човешката си форма. Сетне изведнъж ръцете му избуха, пръснаха ръкавите на ризата и той видя, че целите са космати и нелепо дълги, със стави, където не им се полага да бъдат. Погледна надолу и видя, че същата участ спохожда и ходилата му. А когато нови крайници започнаха да израстват от мястото на краката той разбра, че се превръща в чудовище — също като онези, които току-що беше избил. Принцесата над главата му се улови за шията и изписка немощно:

— О, любими мой, та вие в паяк се превръщате!

В качеството си на паяк той започна да напредва далеч по-бързоходно нагоре към върха на кулата, но щом стигна прозореца на принцесата, тя извади голям кухненски нож и се зае да кълца крайниците му, като пригласяше ритмично:

— Махни се, паяко неверни, назад, чудовище негодно!

Той усети как камъните се изпльзват от ръцете му, принцесата успя да отсече дясната му ръка, която беше по-близо до нея, и Харун полетя надолу.

* * *

— Събуди се, отвори очи, ела на себе си — чу той притеснения глас на Ако.

Отвори очи и се намери изтегнат в цял ръст на гърба на хупото Обаче. До него седеше Водният Джин и видът му беше много разтревожен и дори повече разочарован, че Харун някак си бе успял да задържи в ръка Разединителния Инструмент.

— Какво стана? — попита Ако. — Предполагам, че си спасил принцесата и двамата сте се отправили да живеете щастливо. Защо тогава тези стенания и мятания? Не обичаш ли Приказки за Спасени Принцеси?

Харун разказа какво беше преживял в приказката, при което Ако и Обаче станаха много сериозни.

— Направо не мога да повярвам — каза най-сетне Ако. — За пръв път откак свят светува, нивга досега, безprecedентна случка.

— Радвам се да го чуя — отвърна Харун. — Защото вече си мислех, че си налучкал най-подходящия начин да ми оправиш настроението.

— От замърсяването е — сериозно постанови Водният Джин. — Толкова ли не разбиращ? Нещо или някой е изхвърлил нечистотии в Океана. И, естествено, приказките съвсем се объркват. Хупо, изглежда отдавна не съм обикалял постовете си. Щом като следи от замърсяването има тук в Дълбокия Север, в Гъл положението трябва да е кризисно. Бързо! С пълна скорост! Това може да означава война!

— С кого? — попита Харун.

Ако и Обаче потрепераха от страх.

— С Чупландия, която се намира на Обратната Страна на Кахани — отговори хупото без да помръдне човка. — Това е работа на водача на чупвалите — Жреца на Безабан.

— Тоз пък кой е? — продължи да разпитва Харун, у когото вече се прокрадваше съжалението, че не остана да си лежи в леглото-паун, а взе, че се забърка с Водни Джинове, Разединителни Инструменти, говорещи механични хупоти и приказни океани в небесата.

— Името му — прошепна Водният Джин и небето помръкна за миг, докато го произнасяше — е Хатам-шуд.

Далеч на хоризонта проблясна раздвоена като змийски език мълния. Харун усети как кръвта му се смразява.

5.

ЗА ГЪПИТАТА И ЧУПВАЛИТЕ

Харун помнеше думите на баща си относно Хатам-шуд.

„Прекалено много станаха измислиците, оказали се истина“ — рече си той. Хупото Обаче незабавно откликна, без да помръдне човка:

— Каква Приказна Луна ще е нашата Кахани, ако небивалиците и измислиците не се срещаха на всяка крачка?

И Харун бе принуден да признае, че в думите му има много истина.

Забързаха на юг към град Гъп. Хупото реши да продължи по вода и забръмча като моторница, а Приказните Потоци се разплискаха във всички посоки.

— Това да не смеси приказките? — притесни се Харун. — Може да настъпи страшна бъркотия.

— Спокойно! — извика хупото. — Всяка свястна приказка ще издържи на едно хубаво раздрусане! Брръм!

Харун изостави тази явно безперспективна тема и насочи вниманието си към по-важни неща.

— Разважи ми още за Хатам-шуд.

Какво беше неговото изумление, когато Ако му отговори почти със същите думи, които чу и от Рашид Халиф?:

— Той е най-големият враг на всички приказки, дори на самия Език. Хатам-шуд е Принц на Мълчанието или поне — Водният Джин спря да говори със звънкия глас, който използваше досега — така разправят. А що се отнася до Чупландия и нейните обитатели чупвалите, повечето приказки са клюки и бабини деветини, защото поколения наред никой от нас не е прекосявал Ивицата на Здрача и не е преминавал в Непрестанната Нощ.

— Ще ме извините — прекъсна го Харун, — но не съм особено наясно с вашата география.

— Хм — изсумтя хупото Обаче. — Виждам, че образованietо ти куца.

— Говорите нелогични неща — ядоса се момчето. — Вие самите цял ден ми надувахте главата с хвалбите си как Бързината скривала тази Луна от земните хора. Така че нямате основания да очаквате от нас познания за нейната топография, основни стоки за износ и прочие.

Ала очите на Обаче изпускаха закачливи искрици. „Никак не е лесно да общуваш с машини, — рече си Харун. — Нищо не можеш да прочетеш по изражението на лицата им и е изключено да се досетиш кога те будалкат.“

— Благодарение на гения на Яйцеглавите от Дом П2СЗО — започна Обаче, който се смили над Харун, — скоростта на въртенето на Кахани вече е овладяна. В резултат на това Гъпландия се къпе в Безкрайно Сълънце, а от другата страна — в Чуп — вечно цари полунощ. А между двете се намира Ивицата на Здрача, върху която много отдавна, по заповед на Великия Контрольор, гъппитата построиха нерушима (а също така и невидима) Силова Стена. Истинското й име е Стената на Дърдоран — на името на нашия крал, който, естествено, няма нищо общо с построяването ѝ.

— Задръж малко — намръщи се Харун. — Ако Кахани се върти около Земята, дори това да става много бързо, все трябва да има моменти, когато тя се пада между Земята и Сълънцето. Затова е изключено на едната ѝ половина да е винаги ден. Пак ми разправяш приказки.

— Разбира се — съгласи се хупото. — Ако имаш някакви оплаквания, обърни се, моля те, към Моржа. А сега ме извини, ще внимавам в движението, което рязко се увеличи.

* * *

На Харун му се задаваха още много въпроси: защо чупвалите живеят в Непрестанната Нощ? Дали там не е страшно студено, щом като слънцето изобщо не ги огрява? И кой е Жрецът на Безабан? Но те явно наблизаваха град Гъп, защото водите около тях и небето над главите им се изпълниха с механични птици, не по-малко фантастични от хупото Обаче: с глави на змии и паунови опашки, летящи риби, кучептици. Бяха яхнати от Водни Джинове с бради, оцветени във всички оттенъци, познати и непознати на въображението, до един

издокарани с чалми, бродирани елечета и шалвари като патладжани. Приликата им с Ако бе тъй поразителна, че Харун си каза: „слава Богу, загдето брадите им са разноцветни, иначе изключено да ги разпознае човек.“

— Случило се е нещо изключително важно обяви Ако. — На всички единици е наредено да се завърнат в базата. Ако си имах моя Разединителен Инструмент — додаде сърдито, — щях и аз да получа заповедта, защото в дръжката му е монтиран хиперчувствителен приемател — нещо, което, то се знае, не е известно на всеки Крадъл.

— За щастие обаче — сопна му се не по-малко рязко Харун — ти успя да оправиш работите, след като за малко не ме отрови с онази замърсена приказка. Така че нищо страшно не се е случило освен, то се знае, на мен.

Ако се направи, че не е чул. А вниманието на Харун бе привлечено от огромно петно — нещо като гъсторастящи груби плевели или зеленчуци, — което се движеше редом с тях и без видимо усилие препускаше със скоростта на хупото Обаче, като същевременно размахваше растениевидните си пипалца по един крайно обезпокоителен начин. Насред подвижната зеленчукова градина се мъдреше едно единствено цвете с цвят на люляк и със сочни месести листа. Харун за пръв път виждаше подобно нещо.

— Това пък какво е? — посочи той, въпреки че знаеше колко е невъзпитано да се сочи с пръст.

— Плаващ Градинар, естествено — отвърна хупото Обаче без да помръдне човка. Харун реши, че думите му нямат смисъл.

— Искаш да кажеш Плаваща Градина — поправи той птицата, но тя изсумтя и каза подигравателно:

— Вие само това си знаете.

В този миг високоскоростната растителност се изправи от водата и взе да се вие и да се връзва на възли във всички посоки, докато прие нещо като човешка форма. Люляковото цвете се намести върху „главата“, където би трябвало да е устата, а част от плевелите образуваха широкопола селска шапка.

„Значи все пак е Градинар“ — каза си Харун.

Плаващият Градинар тичаше с лекота по повърхността на водата и не даваше никакви признания за потъване.

— Как искаш да потъне? — намеси се в мислите му хупото. — Нали тогава ще стане Потъващ Градинар! А той, ако забелязваш, плава, бяга, ходи, подскача.

Ако поздрави Градинаря, който му кимна приветливо.

— Гледам, че возите чужденец със себе си. Много странно. Но то си е ваша работа.

Гласът му беше нежен като цветни листенца (всъщност за уста му служеше люляковото цвете), но в маниера му имаше нещо тръснато.

— Аз пък си мислех, че всички гъпита сте дърдорковци — прошепна Харун на Ако. — Този Градинар обаче не си хвърля думите на вятъра.

— Напротив, дори е много приказлив за Градинар — възрази Ако.

— Приятно ми е — провикна се Харун към Градинаря, убеден, че след като той е чужденецът, редно е пръв да заговори.

— Кой сте вие? — попита Градинарят със своя нежен тръснат глас, без да наруши равномерния си ход.

Харун се представи и Градинарят отново кимна отсеченно.

— Мали — каза си името. — Плаващ Градинар Първа Категория.

— Извинете — попита Харун с най-вежливия си глас, — с какво се занимава един Плаващ Градинар?

— С поддръжка — отвърна Мали. — Размотавам омотани Приказни Потоци. И развързвам възлите им. Плевя. С една дума — градинарство.

— Океанът е като човешката коса — опита се да обясни хупото Обаче. — Представи си, че е изпълнен с Приказни Потоци така, както гъстата коса се състои от меки, струящи кичури. Колкото е по-дълга и по-гъста косата, толкова повече се разрошва и се завързва на възли. Плаващите Градинари са като фризьори за Морето от Приказки. Те четкат, чистят, мият, омекотяват. Сега разбра ли? Ако попита Мали:

— Какво е това замърсяване? Кога започна? Много ли е тежко?

Мали отвърна на въпросите по реда на задаването им:

— Смъртоносно. От неизвестно засега естество. Започна съвсем нас скоро, но много бързо се разпространи. Тежко, питаш? Много тежко. Някои от приказките ще трябва с години да ги чистим.

— Като например? — не се стърпя Харун.

— Някои от най-популярните истории са се превърнали в дълги списъци с покупки. Същото се отнася за детските приказки. Избухна епидемия, например, от вицове за говорещи хеликоптери.

След тези думи Мали мъкна и препускането към град Гъп продължи. След няколко минути обаче Харун дочу нови гласове. Също като хор — много гласове наведнъж в безупречен унисон, но някак разпенени и бълбукащи. Накрая Харун осъзна, че те долитат изпод повърхността на Океана. Погледна надолу към водите и видя две страховити морски чудовища редом с препускащото хупо. Те плуваха тъй близо до повърхността, че почти се подаваха от водните пръски, които Обаче ръсеше обилно.

От почти триъгълната им форма и многоцветната окраска Харун заключи, че са някаква разновидност на ангелски риби, макар че по размер превъзхождаха акулите и имаха буквально десетки усти, покриващи целите им туловища. Устите непрекъснато мърдаха — всмукваха Приказни потоци и отново ги изхвърляха, като спираха само за да приказват. При това, забеляза Харун, всяка уста говореше със свой собствен глас, но всички усти на всяка отделна риба изговаряха думите в безупречен синхрон.

— Не бави се нито миг! Почисти го! — бълбукаше едната.

— Океанът разболя се! Избави го! — припя втората.

Хупото Обаче отново прояви любезност и обясни на Харун:

— Тези са Многоусти Риби. Доброто си име дължат на факта, че — както несъмнено си забелязал, — имат множество усти.

„Значи — каза си удивеният Харун — Многоусти Риби действително съществуват в Морето и старият Надут Обаче излезе прав, а аз наистина извървях дълъг път, както каза баща ми, и разбрах, че Многоустата Риба може да е Ангелска.“

— Многоустите Риби винаги се движат на двойки — поясни Обаче, без да помръдне човка. — Верни са на партньорите си за цял живот, а за да подчертаят безупречната хармония на своята връзка, винаги говорят в рима.

Тези две Многоусти Риби нямаха особено здрав вид, реши Харун. Многобройните им усти току се давеха и кашляха, а сълзящите им очи изглеждаха възпалени.

— Не разбирам много от тези работи — провикна се Харун, — но добре ли се чувствате?

Отговорите последваха незабавно, придружени от бълбукащи покашляния:

- Тази мръсотия! Нагарча и вони!
- Да плуваш в Океана започва да боли!
- Аз съм Бага. Гупи е до мен.
- Прости ме ти, но чувствам се ранен.
- Червени са очите и сополив — носът.
- Но щом се пооправим, ще ни чуеш пак гласа.
- Както вече се досети, всички гъпита обичат да приказват — вметна Ако тихичко. — Да мълчиш минава за липса на възпитание. Затова ти се извиняват, че сега не им е до разговори.
- Ако ме питаш, много добре си говорят — каза Харун.
- Когато са добре, всяка уста казва нещо различно — поясни Ако. — Голямо дърдорене пада. От тяхна гледна точка сега мълчат.
- От друга страна за Плаващия Градинар няколкото кратки изречения минават за многословност — въздъхна Харун. — Май никога няма да проумея тази страна. Между другото, с какво се занимават тези риби?

Ако обясни, че Многоустите Риби ги наричат „гладни артисти“.

— Защото като са гладни, погълщат приказки през всичките си усти и във вътрешностите им стават чудеса — частица от една приказка се присъединява към нишка от друга и хоп! Изплюват уж позната история, а всъщност съвършено нова. Нещото не се ражда от нищо, Крадльо. Приказката не изскуча от Никъде. Новите истории произлизат от старите — новото в тях е различното съчетание. Така че нашите артистични Многоусти Риби създават всъщност нови приказки в храносмилателните си системи — затова си представи колко им е зле сега на stomасите. Да знаеш само какви количества замърсени приказки минават в момента през вътрешностите им — отзад напред, отгоре додолу, от едната страна до другата... Нищо чудно, че хрилете им са позеленели!

Многоустите изплаваха на повърхността, за да изкашлят поредния си куплет:

- Нещата са по-зле и от дупката в озона!
- А най-страшното местенце е Старата ни Зона!

Щом чу тези думи, Водният Джин се плясна по челото и за малко да събори чалмата си.

— Какво? Какво? — взе да пита настойчиво Харун и още по-разтревоженият Ако неохотно му обясни, че Старата Зона в южния полярен пояс на Кахани било място, което почти не се посещавало вече. Липсвало търсене на древните истории, течащи там.

— Нали ги знаеш хората — все им дай нещо ново, та ново! И никой не го е еня за старите приказки.

Затова Старата Зона излязла от употреба, макар да се смятало, че всички Приказни Потоци са произлезли много, много отдавна от един поток, течащ през целия Океан в северна посока. Наричал се Извор на Добруването или Първоизточник на Приказките и се намирал, ако се вярва на легендите, недалеч от Южния Лунен Полюс.

— Какво ще стане с Океана, с всички нас, ако е замърсен самият Извор? — проплака Ако. — Прекалено дълго време не му обръщахме внимание и сега ще си платим за това!

— Дръжте си шапките! — прекъсна го хупото. — Удрям спирачките! Град Гъп е точно отпреде ни. За рекордно кратко време! Брръм! *Лесна работа!*

„С какво ли не свиква човек и то толкова бързо — рече си Харун. — С този нов свят, с новите приятели... Още не съм пристигнал, а вече нищо не ми се вижда кой знае колко необично.“

* * *

Град Гъп кипеше и гъмжеше. Водните пътища го кръстосваха във всички посоки — понеже столицата на Гъпландия беше построена върху архипелаг от хиляда и едно островчета, отстоящи недалеч от Голямата Земя. В момента всички тези водни пътища представляваха гъмжило от плавателни средства с всевъзможни форми и големини, до едно претоварени с гъпски граждани, чиито форми и величини също бяха най-разнообразни. Единственото, което ги обединяваше, бяха тревожните изражения на лицата им. Хупото Обаче, с Мали от едната си страна и Гупи и Бага от другата, напредваше (само че вече по-бавно) през тази плаваща тълпа по посока на Лагуната, закъдето се бяха запътили и всички останали.

Лагуната — великолепен простор от многоцветни води — се намираше между Архипелага, където повечето гъпита живееха в

дърворезни къщи с покриви от вълнообразно сребро и злато, и Голямата Земя, където огромна поддържана градина се спускаше на тераси до самата вода. В тази Градина на Удоволствията имаше фонтани, беседки за развлечения и древни, разпуснали корони дървета, а около нея се намираха най-важните сгради на Гъп, които приличаха на троица гигантски, изобретателно украсени торти — Дворецът на принц Дърдоран с величавия си балкон, гледащ към Градината, вдясно Парламентът на Гъп, известен като Говорилнята, защото дебатите в него можеха да продължат със седмици, че дори и с месеци, а понякога и с години, поради приказливостта на гъпитата. Вляво се извисяващ Дом П2СЗО — грамадно здание, откъдето постоянно се разнасяше бръмчене и дрънчене и където се съхраняваха хиляда и една Машини Много Сложни за Описание, които контролираха Процеса Прекалено Сложен за Обяснение.

Хупото Обаче докара Ако и Харун до стъпалата, които започваха от самия бряг. Момчето и Водният Джин слязоха от гърба му и се сляха с тълпата, насыбрала се пред Градината на Удоволствията, докато онези гъпита, предпочитащи водата (Плаващи Градинари, Многоусти Риби и механични птици), бяха останали в Лагуната. В Градината на Удоволствията Харун забеляза множество невероятно слаби гъпита, издокарани в правоъгълни дрехи, изписани отгоре до долу.

— Тези — поясни Ако, — са знаменитите Пажове на Гъп или с други думи — армията. Нали знаеш, че „паж“ на френски значи „страница“? Обикновените армии се състоят от взводове, дивизии и други подобни, а нашите Пажове са организирани в Глави и Томове. Всеки Том се оглавява от Заглавен Паж. А ей там е предводителят на цялата Библиотека — така наричаме армията. Самият генерал Китаб.

„Ей там“ се оказа балконът на Двореца Гъп, върху който вече се събираха първенците на града. Харун лесно различи генерал Китаб — пообрулен от ветровете господин с правоъгълна униформа, изработена от великолепна кожа, цялата инкрустирана със злато. Харун беше виждал подобни корици на стари и много ценни книги. Там беше и Говорителят (с други думи председателят) на Говорилнята — шишков дядка, който не спираше да говори нещо на колегите си върху балкона. Имаше и един дребен, крехък на вид беловлас господин със златен обръч през челото и трагична физиономия. Вероятно самият крал Дърдоран. Последните двама души на балкона затрудниха Харун.

Единият беше млад, крайно превъзбуден мъж с красиво, но никак глуповато лице („Принц Боло, годеник на единственото дете на крал Дърдоран — принцеса Бърборана“ — прошепна Ако на Харун), а другият имаше чудно плешива, лъснала на слънцето глава, но за сметка на това безобразни мустаци, провиснали от горната му устна като умряла мишка.

— Прилича ми на Надутия Обачеи — прошепна на свой ред Харун. — Не питай, защото не го познаваш. Кой е този?

Въпреки шептенето, той бе чут от тълпата, струпала се в препълнената Градина. Присъстващите се обърнаха, недоумяващи, към този чужденец, чието невежество бе тъй забележително (не по-малко от нощницата му). Харун забеляза сред множеството доста хора, които също като мъжа на балкона имаха гладки, лъскави и плешиви глави. Всички носеха бели лабораторни престиилки и явно бяха Яйцеглавите от Дом П2СЗО, чийто гений управляваше Машините Много Сложни за Описание (или М2СЗО), произвеждащи Процеса Прекалено Сложен за Обяснение.

— Вие ли сте?... — започна той, но те го прекъснаха, защото — бидейки Яйцеглави — разбираха от половин дума.

— Ние сме Яйцеглавите — кимнаха, а по лицата им се изписа: *Не можем да повярваме, че това не ти е известно.* Сетне посочиха грейналия от балкона плешивец и добавиха: — А това е Моржа.

— Този ли е Моржа? — възклика Харун, поразен. — Но той изобщо не прилича на морж! Защо го наричате така?

— Заради разкошните му гъсти мустаци — поясни един Яйцеглав, а друг додаде с възхита:

— Виж ги! Нали са Върхът! Тъй космати! Тъй копринено-гладки!

— Ама... — понечи да възрази Харун, но Ако го сръга в ребрата.

„Може би, ако човек толкова е лишен от окосмение — каза си момчето, — и тази жалка умряла мишка ще ти изглежда Върхът“.

Крал Дърдоран вдигна ръка. Тълпата утихна. (Крайно необичайно събитие за Гъп.)

Кралят понечи да заговори, но нямаше думи и само поклати злочесто глава, докато отстъпваше назад. Принц Боло се развика неудържимо с пискливия си глуповат глас:

— Те я отвлякоха! Моята Бърборана, моята Принцеса! Слугите на Жреца я задигнаха преди няколко часа! Подлеци, мръсници, гадове, псета! Кълна се, че ще си платят за това!

Генерал Китаб продължи:

— Лоша работа, дявол да я вземе! Местонахождението ѝ е неизвестно, но най-вероятно я държат затворена в чупската цитадела — Ледения Замък на Хатам-шуд в град Чуп, в сърцето на Непрестанната Нощ! Гръм и мълния! Лоша работа, хм!

— Изпратихме послания на Жреца Хатам-шуд — продължи Говорителят на Говорилнята. — Те се отнасят както за подлата отрова, която се излива в Океана на Приказните Потоци, така и за отвлечането на принцеса Бърборана. Настояваме да се сложи край на замърсяването и да върнат в срок от седем часа отвлечената девица. Нито едно от исканията ни не бе изпълнено. Затова съм принуден да ви уведомя, че в момента Гъп и Чуп са в състояние на война.

— Бързината на действията е от основно значение — обърна се Моржа към тълпата. — Отровите вече се разпространяват с такава скорост, че ще унищожат Океана, ако не се вземат мерки да се доберем до дъното на проблема.

— Да спасим Океана! — извика множество.

— Да спасим Бърборана! — провикна се принц Боло.

Този призив обърка за миг на събралите се, след което те добродушно промениха своя призив:

— За Бърборана и Океана! Принц Боло явно остана доволен.

Водният Джин Ако се обърна към Харун с най-подкупващата си усмивка.

— Е, млади Крадльо, сега сме в състояние на война — каза с престорено съжаление. — Това означава, че никой в Дом П2СЗО няма да има време да се занимава с твоята нещастна молбичка. Така че можеш спокойно да ми върнеш Разединителния Инструмент, а сетне — представи си — ще те върна у дома бесплатно, без да ти взема нищичко! Какво по-справедливо от това?

Харун стисна Инструмента с все сила и войнствено издаде напред долната си устна.

— Ако няма Морж, няма да има и Разединител. Това е последната ми дума!

Ако прие думите му с философско примирение, бръкна в един от безбройните си джобове и измъкна от любимите шоколадови десерти на Харун, само че огромен.

— Почекпи се — рече.

Изведнъж усетил глад, Харун прие с благодарност.

— Не знаех, че ги правите тук на Кахани.

— Не ги правим — отвърна Ако. — Кахани произвежда само основните хранителни продукти. За вкуснотии и други нездравословни разкоши се налага да отскочим до Земята.

„Ето значи какъв бил произходът на Неидентифицираните Летящи Обекти — изумено си помисли Харун. — Сега разбирам и какво търсят при нас — хапване.“

Точно в този миг на дворцовия балкон настъпи оживление. Принц Боло и Генерал Китаб влязоха вътре за малко, след което се появиха отново и обявиха, че гъпски патрули, навлезли в Ивицата на Здрава в търсене на улики за местонахождението на принцеса Бърборана, били арестували някакъв чужденец — крайно подозрителен тип, който не бил в състояние да обясни убедително нито кой е, нито какво прави на Ивицата.

— Ще го разпитам лично през всички вас! — провикна се Боло, а генерал Китаб не възрази, макар че явно се смущи от това предложение.

В следващия миг четирима Пажове изведоха на балкона един мъж по дълга нощница, с ръце, вързани зад гърба и чувал, нахлузиен на главата.

Когато свалиха чуvalа, челюстта на Харун увисна и недояденият шоколад падна от ръката му.

Мъжът, застанал треперещ на дворцовия балкон между принц Боло и генерал Китаб, беше бащата на Харун — Рашид Халиф? Развязвача, злочестият шах Дрън-Дрън.

6.

РАЗКАЗЪТ НА ШПИОНИНА

Залавянето на „шпионин“ от Земята предизвика ужас и брожение из Градината на Удоволствията, а когато той се представи като „просто разказвач и дългогодишен абонат на вашата служба за Приказна Вода“, всеобщото възмущение достигна своя връх. Харун започна доста грубо да си пробива път през тълпата. Множество очи се впериха с подозрение в този втори земен жител, също издокаран с нощница, който се бълскаше и изобщо имаше превъзбуден вид. А Харун се закатери нагоре по седемте тераси на Градината на Удоволствията право към дворцовия балкон, като по пътя си чуваше мърморенето на гъпитата: „Наш абонат!... Как е могъл да ни предаде и да помага на Чупвалите!... Горката принцеса Бърборана!... Никому зло не е сторила, освен дето пееше ужасно, направо да ти спука тъпанчетата!... Не беше и картийка за гледане, но това оправдание ли е?... Истината е, че не можем да имаме доверие на никого от Земята...“

Харун все повече се вбесяваше и започна още по-силно да бълска тълпата. Водният Джин Ако не изоставаше от него и само подтикваше:

— Чакай де, имай търпение, на пожар ли тичаш?

Но Харун дори не забави ход.

— Как постъпват гъпитата с шпионите? — попита той гръмогласно и сърдито Водния Джин. — Сигурно им изтръгват ноктите един по един, докато си признаят. Бавно и мъчително ли ги убиват или по бързата процедура на електрическия стол — с един миллион волта?

Водният Джин (както и всички останали гъпита, чули този словесен изблик) се ужаси и наскърби.

— Откъде тази кръвожадност? — извика той. — За пръв път чувам за такива безобразия!

— Тогава какво? Отговори ми! — настоя Харун.

— Не знам — изпуфтя Ако, който с мъка подтичваше подир неудържимото момче. — Досега не ни се е случвало да ловим шпиони.

Може би е редно да го сгълчим. Или да го поставим в ъгъла. Найдобре ще е да го накараме да напише хиляда и един път „Повече няма да шпионирам“. Или това е прекалено строго?

Харун не отговори, защото най-сетне бяха стигнали до балкона.

— Татко! — провикна се той. — Какво правиш тук?

Всички гъпита до един ги зяпнаха учудено, а Рашид Халиф? (който още трепереше от студ) беше не по-малко изумен.

— Момчето ми! От теб наистина всичко може да се очаква.

— Той не е шпионин! — разкрещя се Харун. — Това е баща ми и единственото, което не му е наред, е че изгуби своя дар слово.

— Точно така — мрачно отвърна Рашид с тракащи зъби. — Давай, кажи на всички, разправи го на цял свят.

* * *

Принц Боло изпрати един от пажовете си да проводят Харун и Ако до царските покои в сърцето на двореца. Пажът, на вид не повъзрастен от Харун, се представи като „Фарфар?“, което се оказа едно от най-разпространените имена в Гъп както за момчета, така и за момичета. Беше облечен в униформена правоъгълна туника, върху която Харун различи текста на приказка, озаглавена „Боло и златното руно“.

„Странно — помисли си момчето. — Аз пък бях убеден, че в тази приказка се разказва за друг герой.“

Докато вървяха през лабиринтообразните коридори на царския дворец в Гъп, Харун забеляза, че много от останалите пажове на царската гвардия също са облечени в полупознати приказки: „Боло и вълшебната лампа“, „Боло и четирийсетте разбойници“, „Боло Мореплавателя“, „Боло и Жулиета“, „Боло в страната на чудесата“. Всичко това крайно озадачи момчето, но когато то се обърна към Фарфар? за разяснение, пажът отвърна:

— Сега не е моментът да обсъждаме модата. Големите на Гъп те очакват, за да ви разпитат двамата с баща ти.

Все пак Харун забеляза, че въпросът смущи Фарфар?, чието лице видимо почервения.

„Всичко с времето си“ — помисли Харун.

В Тронната зала Рашид разказваше историята си на принц Боло, генерал Китаб, Говорителя и Моржа. (Крал Дърдоран се бе оттеглил, уморен от притеснения за съдбата на Бърборана.) Беше увит в одеяло, а краката му киснеха в леген с топла вода.

— Сигурно се питате как пристигнах в Гъп — започна той, като сърбаше гореща супа. — Постигнах го посредством някои хранителни процедури.

Харун го погледна недоверчиво, но останалите го слушаха със зяпнали усти.

— Тъй като страдам от безсъница — продължи Рашид, — постепенно установих, че някои храни, ако се приготвят както трябва, не само приспиват, но и отнасят спящия където той пожелае. Този процес е известен като „превъзнасяне“. Ако се овладее добре, човек може да се събуди там, където го е бил отнесъл неговият сън. С други думи да се събуди *вътре в съня си*. Аз пожелах да замина за Гъп, но поради някои грешки в изчислението на посоката се озовах посред Ивицата на Здрача, облечен само в тази крайно неподходяща дреха и направо замръзнах, което охотно признавам.

— Какви са тези храни? — полюбопитства Моржа.

Рашид се бе съвзел достатъчно, за да повдигне тайнствено вежди, какъвто си му беше обичаят, и да отвърне:

— Позволете ми да имам свои тайни. Ще спомена само супа от лунни боровинки, опашки на комети и планетен прах. Тази супа, между другото, е много вкусна — добави той с друг тон.

„Ако на това повярват, ще може да ги върти на малкия си пръст — рече си Харун. — Ей сега ще си изтърват нервите, няма начин, и ще го подложат на разпит с мъчения.“

Вместо това обаче принц Боло се изсмя гръмогласно, глуповато и тупна Рашид Халиф? по гърба, поради което той изпърска всички със супата.

— Не само любител на приключения, но и остроумен разказвач — похвали го той. — Браво на теб. Много ми харесваш, човече.

И се плясна по бедрото.

„Ама че доверчив народ са тези гъпита — продължи да се учудва замисленият Харун. — На всичкото отгоре са и нежни души. Водният Джин можеше да се преобри с мен и да ми отнеме Разединителя, но той нито веднъж не опита, дори когато бях в безсъзнание. А щом като

най-тежкото наказание за истински шпионин е да напише не повече от хиляда и едно извинения, значи са и крайно миролюбиви. Какво ли ще правят, ако им се наложи да водят война? Те са направо загубени, за нищо не стават...“ Мислите му останаха незавършени, защото за една бройка да добави: Хатам-шуд.

— Когато бях в Ивицата на Здрача — чу той гласа на баща си, — видях някои неприятни неща и чух още по-неприятни. Там има лагер за войските на чупвалите. Непрогледночерни палатки обгърнати в страховита тишина... Защото слуховете, които сте дочули, са верни — Чупландия е паднала във властта на „Тайнството на Безабан“ — култ към Мълчанието или Немотата, чиито последователи дават клетви цял живот дума да не проронят, за да докажат своята преданост. Да, аз се промъкнах тайничко покрай палатките на чупвалите и така научих всичко това. Едно време Жрецът Хатам-шуд проповядваше нетърпимост единствено към приказките, историите и мечтите, но сега е станал по-суров и се противопоставя на Словото, произнесено по всянакъв повод. В град Чуп училищата и съдилищата са затворени и не са в състояние да действат поради Законите на Мълчанието... Разбрах също така, че някои обезумели последователи на Тайнството се докарват до такова невменяемо състояние, та зашиват устните си със здрав канап, за да умрат бавно от глад и жажда, пожертввали се от любов към Безабан...

— Ама кой е този Безабан? — не се стърпя Харун. — Вие може да знаете, но аз си нямам представа.

— Безабан е гигантски идол — обясни Рашид на сина си. — Колос, издялан от черен лед, който се издига в сърцето на крепосттадворец на Хатам-шуд — Цитаделата Чуп. Говори се, че идолът няма език, но се хили страховито, оголил зъби, всеки колкото къща.

— Съжалявам, че зададох този въпрос — каза Харун.

— Чупвалски воиници сновяха напред-назад в онзи зловещ Здрач — продължи да разказва Рашид. — Бяха наметнати с дълги плащове, под които зървах от време на време проблясването на дълги, страшни ками. Но, господа, на всички ви са известни разказите за Чуп. Това е земя на сенки, на книги, заключени с катинари, на изтръгнати езици, тайни конспирации и пръстени, пълни с отрова... Защо прекарах толкова време край този ужасен лагер? Бос, посинял от студ, аз вървях към далечното зарево на хоризонта. Пътем минах покрай Стената на

Дърдоран — Силовата Стена. Господа, тя е в ужасно състояние. Цялата е на дупки и много лесно може да се проникне през нея. Това е известно на чупвалите и видях да я прекосяват... Също така видях със собствените си очи отвличането на Бърборана.

— Какво каза? — изкрештя Боло, скочи на крака и зае изключително глупава поза. — Защо чак сега ни казваш? Фу! Продължавай, за Бога, говори!

(Когато Боло произнасяше подобни високопарни слова, останалите висши сановници явно се притесняваха и извръщаха лица.)

— Та аз си пробивах път през бодливите храсти към брега на Океана — продължи Рашид, — когато се приближи една лодка с формата на лебед, цялата в сребро и злато. В нея имаше млада жена с много дълга коса и златен обръч на главата. Тя пееше — моля да ме извините, — най-отвратителната песен, която съм чувал през живота си. Освен това зъбите и носът ѝ...

— Не е необходимо да задълбавате — прекъсна го Говорителят на Говорилнята. — Няма съмнение, че, е била Бърборана.

— Бърборано, Бърборано! — завайка се Боло. — Ще чуя ли нявга твоя сладък, сладък гласец, ще зърна ли отново нежното ти лице?

— Тя какво правеше там? — попита Моржа. — Та това са опасни места.

На това място Ако, Водният Джин, се изкашля.

— Господа — започна той, — може би не ви е известно, но младежта на Гъп посещава от време на време Ивицата на Здрача, тоест понякога, искам да кажа извънредно често. Тъй като живеят вечно окъпани от светлината на слънцето, те закопняват за звездите, за Земята, за Другата Луна, грейнала в небето. Това, което вършат, е храбро в техните очи. Пък и нали там е Стената на Дърдоран, си мислят те, тя ги закриля. Тъмнината, господа, крие една привлекателност — тайнственост, неизвестност, романтика...

— Романтика? — изкрештя Боло и измъкна меча си от ножницата. — Мръсен Воден Джин! Би трябвало да те намушкам! Нима намекваш, че моята Бърборана е търсела там любов?

— Не, не! — паникьоса се Ако. — Хиляди извинения, връщам си думите назад, не това исках да кажа.

— Няма основания за притеснения — побърза да успокои принца Рашид и Боло бавно и неохотно прибра меча в ножницата. — Тя беше с придворните си дами. Кикотеха се и говореха за Силовата Стена, колко им се иска да отидат при нея и да я докоснат. „Искам да разбера какво представлява тази знаменита невидима стена — чух я да казва. — Щом като окото не я вижда, може би пръстите ще я усетят и езикът ще я вкуси?“ Точно тогава група чупвали, явно минали през някоя дупка в Стената и наблюдавали скришом принцесата иззад бодливите храсти, сграбчиха дамите и ги отнесоха, ритащи и пищящи, към лагера на Чуп.

— Що за мъж сте вие — грубо се присмя принц Боло, — да останете скрит в храстите и да не си помръднете пръста, за да ги спасите от ужасната участ?

Моржа и Говорителят като ли се наскърбиха от последната забележка на принца, а Харун пламна от гняв.

— Този принц... Как смее! — прошепна яростно на Ако. — Ако не беше мечът му, щях... щях...

— Знам — отвърна също шепнешком Водният Джин. — Принцовете са си такива. Но не се беспокой. Ние не му даваме да върши нищо важно.

— А вие какво искате? — с достойнство се сопна Рашид на принца. — Да им се опълча както съм невъоръжен, по нощница и примрял от студ, да изскоча като романтичен глупак от скривалището си, та да ме сграбчат и убият? Това ли искате? Тогава кой щеше да ви донесе новината и да ви посочи пътя до лагера на чупвалите? Като толкова държите, принц Боло, правете се на герой. Някои хора предпочитат разума пред героизма.

— Трябва да се извиниш, Боло — промърмори Говорителят и след много перчене и мръщене, принцът се подчини.

— Бях прекалено рязък — каза. — Искрено сме ви благодарни за новината.

— Има още нещо — продължи Рашид. — Докато чупвалските войници отвличаха принцесата, чух ги да казват нещо ужасно.

— Какво? — изкрештя Боло и изскочи напред. — Ако са я оскърбили...

— „Наближава Големият Празник на Безабан“, рече единият — поясни Рашид. — „Зашо в този ден да не принесем гъпската принцеса

в жертва? Ще ѝ зашием устните и ще я прекръстим на принцеса Мълчана.“ И всички се изсмяха.

Мълчание се възцари в Тронната Зала. И, естествено, Боло пръв го наруши.

— Значи няма секунда за губене! Свикайте въоръжените сили — всички Пажове, всички Глави, всеки Том! На война! На война! За Бърборана! Само Бърборана!

— За Бърборана и Океана — напомни му Моржа.

— А, да — неохотно се съгласи Боло. — И Океана, разбира се, то се знае.

— Ако искате — предложи Рашид, — ще ви заведа до лагера на чупвалите.

— Браво! — похвали го Боло и отново го тупна по гърба. — Не бях прав, ти си мъж и половина!

— Ако ще ходиш — каза Харун на баща си, — не си въобразявай, че няма да дойда и аз.

* * *

Макар че Вечният Ден в Гъп внушаваше на Харун странното усещане за стоене на едно място, той изведнъж си даде сметка, че е капнал от умора. Усети, че не е в състояние да контролира бавното затваряне на клепачите си и в следващия миг тялото му бе обладано от такава разчекваща прозявка, че тя привлече вниманието на всички в царствената Тронна Зала. Рашид Халиф? помоли да подслонят Харун за през нощта и така — въпреки енергичните му протести (Никак не ми се спи, ама никак!), Харун бе отпратен в леглото. Наредиха на пажа Фарфар? да покаже стаята на момчето.

Фарфар? поведе Харун по коридори, нагоре по стълби, надолу по стълби, по още коридори, през портали, зад ъгли, вътрешни дворове и балкони, пак по коридори. Докато вървяха, пажът (който явно не бе в състояние да сдържа повече насыбалите се думи) се впусна в тирада, насочена срещу Бърборана:

— Глупаво момиче! Ако *моята* годеница си изпросеше подобно отвличане, защото не е с всички си да се навира в Ивицата на Здрача и да се лигави по звездите и — още по-лошо — да *pina* глупавата

Стена, аз едва ли ще седна да обявявам войни, за да си я върна. Постскоро ще кажа „много ти здраве“, като ѝ знам носа, пък зъбите... хайде да не задълбаваме... При това не съм споменал дума за *пенето* ѝ... Ти не можеш да си представиш какъв ужас е това. И вместо да я оставим да си изгние, сега ще хукнем подире ѝ и вероятно ще ни избият, защото няма да виждаме в тъмното...

— Близо ли е вече спалнята ми? — попита Харун. — Защото не съм сигурен, че ще мога да направя още крачка.

— На всичкото отгоре тези *униформи*... нали ме питаше за *униформите*? — продължи Фарфар?, без да му обърне никакво внимание, като крачеше все тъй енергично през преддверия, виещи се стълби и дълги коридори. — *Кой*, мислиш, ги измъдри? Все тя, Бърборана — ето кой! Обяви, че щяла да вземе мерки за обновяване гардероба на кралските пажове и да ни превърне в крачещи *любовни писма* — това беше първоначалното ѝ хрумване — и след като бяхме принудени цяла вечност да ходим издокарани в „*котенце мое*“, „*твоя вечно любяща*“, „*мили Заю-баю*“ и други подобни, от които да се *разповръща*, смени решението си и накара да пренапишат всички известни приказки в света с нейния Боло в главната роля. Така че сега вместо Аладин, Али-баба, или Синдбад има само Боло, Боло, Боло... Можеш ли да си представиш! Цял Гъп ни се смее в лицето, да не ти казвам какво чуваме зад *гърба* си!

Изведнъж, с широка победоносна усмивка, Фарфар? спря пред една невероятно внушителна врата и обяви:

— Твоята спалня!

При което вратата рязко се отвори, охраната сграбчи и двамата за ушите и им нареди да изчезват, преди да са ги хвърлили в най-дълбоката тъмница, задето са се опитали да нахълтат в покоите на самия крал Дърдоран.

— Признай си, че се изгубихме — обърна се Харун към пажа.

— Добре де, дворецът е доста объркан и ние *малко* се изгубихме — призна Фарфар?. — Но поне си *поприказвахме* като хората.

Последната забележка така разядоса Харун, че въпреки крайното си изтощение той замахна вяло с ръка към главата на Фарфар?, с което крайно изненада пажа. Кадифената шапка падна от главата му... от главата ѝ, защото с падането си освободи водопад от лъскава черна коса, която се стече по раменете на Фарфар?.

— Защо го направи? — изстена пажът. — Сега вече всичко изпорти!

— Ама ти си момиче! — изтъкна Харун очевидното.

— Шът! — изсъска Фарфар? и побърза да напъха косата си обратно в шапката. — Ти какво — да не искаш да ме уволнят!

Тя повлече Харун към една ниша и дръпна завесата, за да не ги вижда никой.

— Да не мислиш, че е много лесно за едно *момиче* да получи такава служба? Толкова ли не знаеш, че момичетата по цял ден трябва да лъжем и да мажем, за да постигнем нещо? На теб вероятно всичко ти е било поднесено на *тепсия* откакто си се родил, но някои от нас трябва да се *борят*!

— Искаш да кажеш, че само защото си момиче не ти разрешават да бъдеш паж? — попита Харун, полуzasпал.

— Ти да не би да правиш всичко, каквото ти *кажат*? — разгорещено взе да спори Фарфар?. — Може би си изяждаш всичкия спанак и дори карфиола? Може би...

— Поне бих се справил с простата задача да покажа на човека къде е спалнята му — успя да се вмъкне Харун в словоизлянието й.

Фарфар? изведенъж се усмихна широко и закачливо.

— Може би дори си лягаш веднага, щом ти кажат? И може би през ум няма да ти мине да се качиш на *покрива* на двореца през тайнния проход, който е *тук*, до теб?

И с тези думи Фарфар? натисна едно копче, замаскирано в сложната дъворезба на една от стените на нишата, и след като двамата се изкатериха по стълбата, появила се след отдръпването на панела, Харун се настани на плоския покрив на сред — то се знае — все още ослепителната слънчева светлина и се загледа към Гъландия и Градината на Удоволствията, където беше вече в ход подготовката за война, и Лагуната, в която се трупаше огромна флотилия от механични птици, и към застрашения Океан на Приказните Потоци. Изведенъж Харун си даде сметка, че никога преди не се е чувстввал по-бодър, макар че всеки миг можеше да рухне от крайно изтощение. И точно тогава, без да каже нито дума, Фарфар? извади от джоба си три меки топки от златна коприна, подхвърли ги във въздуха, където те заблестяха от слънцето, и започна да жонгира.

Подмяташе ги зад гърба си, под единия крак, над другия, със затворени очи, легнала долу, докато Харун онемя от възхита. От време на време тя подхвърляше топките нависоко, бръкваше отново в джобовете си, водеше нови и много скоро жонглираше с девет, после с десет и накрая с единайсет топки. Всеки път Харун си казваше: „Няма да успее да ги задържи всичките във въздуха“, но тя водеше поредната топка и я присъединяваше към вихрушната галактика от меки свилени слънца.

Жонгърството на Фарфар? напомни на Харун за най-прекрасното представление, дадено от баща му Рашид Халиф?, Шах Дрън-Дрън.

— Винаги съм мислел, че разказването на приказки прилича много на жонгърството — успя най-сетне да изстиска някакъв глас.
— Задържаш множество различни разкази във въздуха и ги подмяташ нагоре-надолу и ако те бива в тази работа, няма да изтървеш нищо. Така разказването на приказки прилича донякъде на жонглирането.

Фарфар? сви рамене, улови всичките си златни топки и ги прибра в джобовете си.

— За това не знам — каза, — но исках да разбереш с кого си имаш работа.

* * *

Харун се събуди след няколко часа в тъмна стая (след като се обърнаха за помош към втори паж, накрая все пак откриха спалнята му и той заспа пет секунди след като Фарфар? дръпна завесите и му пожела лека нощ).

Някой седеше върху гърдите му. Нечии ръце бяха обвили врата му и го душаха...

Беше Фарфар?.

— Изгрей, слънчице! — прошепна тя заплашително — И ако ме обадиш, следващия път ще довърша душенето. Ти може да си добро момче, но аз съм едно много лошо момиче — понякога.

— Няма да те обадя — обеща Харун, като едва си поемаше въздух.

Фарфар? го пусна и се усмихна широко.

— Бива си те, Харун Халиф? — каза тя. — А сега — вън от леглото, докато не съм те изритала. Време е да се явиш на служба! Армията се е строила в Градината на Удоволствията и всеки момент потегля на война.

7.

КЪМ ИВИЦАТА НА ЗДРАЧА

„Поредната Приказка за спасяване на принцеса, в която се забърквам — мислеше Харун, докато се прозяваше сънливо. — Интересно дали и тази ще свърши зле.“

Нямаше нужда дълго да се чуди.

— Впрочем — подметна нехайно Фарфар?, — позволих си по молба на един твой познат Воден Джин да измъкна изпод възглавницата ти Разединителния Инструмент, който си му задигнал без дори окото ти да мигне.

Ужасен, Харун затърси отчаяно из завивките, но от Разединителя нямаше и следа, а с него бе изчезнала и надеждата да се срещне с Моржа и да изейства подновяването на абонамента на Рашид за Приказна Вода...

— Мислех, че си ми приятелка — каза той с укор в гласа.

Фарфар? само сви рамене.

— Твойт план и без това е *безнадеждно останял* — рече. — Водният Джин ми разказа всичко, но баща ти *сам* пристигна тук и ще може да се оправи и без твоя помощ.

— Нищо не разбиращ — тъжно въздъхна момчето. — Исках аз да му го изействам.

Откъм Градината на Удоволствията се дочуха бойни тръби. Харун скочи от леглото и изтича към прозореца. Долу в Градината цареше голямо оживление или по-скоро шумолене на Пажове. Стотици и хиляди кълощави фигури в правоъгълни униформи, които наистина шумоляха като хартия (само че много по-силно), се щураха наоколо по най безразборен начин и спореха как точно трябва да се подредят.

— Аз съм преди теб!

— Не ставай смешен! По план аз трябва да застана пред теб...

И понеже всички Пажове бяха номерирани, както забеляза Харун, изглеждаше от лесно по-лесно да се установи кой пред кого е. Той изтъкна този довод пред Фарфар?, която отвърна:

— Нещата не са толкова *прости* в *реалния свят*, господинчо. Много от Пажовете са с *повтарящи се номера*, затова трябва да разберат от коя Глава са, кой Том и проче, и проче. Освен това в униформите има допуснати много печатни *грешки*, така че номерата поначало са *съркани*.

Харун погледа как Пажовете се бълскат, карат, размахват юмруци във въздуха, препъват се един в друг и накрая сподели:

— Не ми се вижда да е много дисциплинирана армия.

— Не бива да съдиш за *книгата по корицата* — сопна му се Фарфар?, след което (явно ядосана) заяви, че повече не можела да го чака, защото и без това закъснявала. Така че — то се знае — Харун трябваше да я догонва, все още с червената си нощница на морави петна, без да си е измил зъбите или сресал косата и без да има време да изтъкне недостатъците в нейните аргументи. Докато препускаха из коридори, нагоре по стълби, надолу по стълби, през галерии, през вътрешни дворове, по още коридори, Харун говореше задъхан:

— Преди всичко... не съдех за книгата по корицата... както твърдиш..., защото можех да виждам... всички *Пажове* наведнъж..., и после... това не е реалният свят — ни най-малко.

— Така ли? — сряза го Фарфар?. — Това ви е лошото на вас, нещастни гражданчета. Мислите си, че светът трябва да е нещастен и скучен като помия, за да повярвате в неговата реалност.

— Би ли ми направила една услуга — примоли се останалият без дъх Харун. — Попитай някого откъде да минем.

* * *

Докато пристигнат в градината, гъпската Армия — или Библиотека — бе приключила със своето Страниране и Подшиване — с други думи, беше се строила в редици.

— Ще се видим после — подхвърли Фарфар? и хукна към Кралските Пажове с техните кафеникавочервени барети, строени до принц Боло, яхнал механичния си кон. Конят пристъпваше напред-назад и току се изправяше на задните си крака, а принцът се перчеше и позираше твърде глуповато.

Харун веднага забеляза Рашид. Личеше си, че и той като него се е успал и сега стоеше там рошав, облечен само в измачканата си синя нощница.

В малката беседка с подскачащи играви фонтанчета редом с баща си Харун зърна да му маха жизнерадостно с Разединителя в ръка синебрадият Воден Джин Ако.

Харун хукна към тях и стигна почти навреме, защото Ако вече казваше:

— ... голяма чест да се запозная с вас. Особено като се има предвид, че от мен вече не се изисква да ви наричам Бащата на Малкия Крадльо.

Озадачен, Рашид смръчи вежди, а Харун побърза да се намеси:

— По-късно ще ти обясня.

След което така изгледа Ако, че дори той замълча. А за да промени темата, момчето додаде:

— Татко, искаш ли да те запозная с другите ми приятели, които са наистина интересни?

* * *

— За Бърборана и за Океана!

Гълските войски бяха готови за поход. Пажовете се бяха качили в дълги Птицешлепове, които ги очакваха в Лагуната. Плаващите Градинари и Многоустите Риби също бяха в бойна готовност. Водните Джинове, яхнали разнообразните си летящи машини, нетърпеливо поглаждаха брадите си. Рашид Халиф? се покатери върху хупото Обаче зад гърба на Ако и Харун. До хупото се бяха наредили Мали, Гупи и Бага. Харун ги представи на баща си и след малко, надали боен вик, всички потеглиха.

— Как може да сме толкова глупави и да не се облечем по-подходящо — ядосваше се Рашид. — С тези нощници ще станем на буци лед след няколко часа.

— За щастие — обади се Водният Джин, — взех със себе си запас от Напластения. Ако кажете „моля“ и „благодаря“, може да ви услужа.

Напластенията се оказаха тънки, прозрачни дрехи, лъскави като крилца на водни кончета. Харун и Рашид облякоха дълги ризи и обуха нещо като чорапи. За голямо тяхно учудване, Напластенията прилепнаха така пътно към нощниците и краката им, че сякаш изчезнаха. Харун виждаше само някакъв блясък по дрехите и телата им, който преди липсваše.

— Няма да усещате студа — обеща Ако.

Вече бяха напуснали Лагуната, а град Гъп се смаляваше зад тях. Хупото Обаче не изоставаше от останалите механични птици и навсякъде хвърчаха пръски вода.

„Как се мени животът — продължаваше да се учудва Харун. — Едва миналата седмица бях момче, невиждало сняг през живота си, а сега препускам към ледената, нивга невиждала слънце пустош, облечен само по нощница и нещо странно и лъскаво, което да ме предпазва от студа. Сигурно на това се вика от трън та на глог.“

— Глупости — възрази хупото Обаче, прочело мислите на Харун. — На това се вика от хладилника та във фризера.

— Невероятно — възклика Рашид Халиф?. — Това говори, без да си отваря човката!

* * *

Гъпската армада напредваше. Постепенно Харун си даде сметка, че дочува нещо — първоначално глухо бръмчене, прерастващо в монотонен гъгнеж, и накрая — гръмовен рев. Необходимо му бе време да осъзнае, че това са гъпитата, потънали в неспирни разговори и спорове, които постепенно се разгорещяваха.

„Всякакъв шум се чува добре над водата“ — спомни си той какво беше чел в книгите, но всъщност такова количество шум би се чувало твърде добре и над безводна пустиня. Водни Джинове, Плаващи Градинари, Многоусти Риби и Пажове спореха гръмогласно за плюсовете и минусите на стратегията, която трябва да предприемат.

Гупи и Бага не отстъпваха по красноречие на никоя Многоуста Риба и колкото по-напред се придвижваха към Ивицата на Здрача и Чупландия зад нея, толкова бълбукащите им изблици на недоволство ставаха все по-гръмогласни.

— Що за идея — спасете Бърборана!

— За спасяване плаче предимно Океанът!

— Веднага да насочим тези действия наши...

— Към източника на отрова, дет така ни плаши!

— Преди всичко — Океанът, защото се разваля...

— Той струва много повече от щерката на краля!

Харун се порази от тези думи.

— Това ми звучи като бунтовни приказки — каза той, а Ако, Гупи, Бага и Мали намериха изказването му за твърде интересно.

— Какво е това „бунтовен“? — полюбопитства Ако.

— Растение ли е? — попита и Мали.

— Нищо не разбирате — опита се да им обясни Харун. — Това е прилагателно.

— Глупости — отряза Водният Джин. — Прилагателните не приказват.

— Нали казват, че парите приказвали — рече Харун и се усети, че го въвлякоха в спор (изглежда споровете бяха прилепчиви). — Защо не и прилагателните? Кажете ми де! Защо не и всичко останало?

Другите мълкнаха намусено за малко, след което просто смениха темата и се върнаха към въпроса на деня — кое е по-важно, спасяването на Бърборана или на Океана? Но Рашид Халиф? намигна на Харун, с което приповдигна леко духа му.

Разгорещена караница се носеше над водата и откъм Птицебаржите:

— Аз пък казвам, че сме тръгнали за зелен хайвер!

— Ами тя Бърборана си прилича на зелен хайвер.

— Как смеете, господине! Та вие говорите за обичната ни принцеса, възлюблената прекрасна годеница на нашия многоуважаван принц Боло!

— Прекрасна? Да не си забравил вече гласа ѝ, носа, зъбите?...

— Добре, добре. Дай да не задълбаваме в тази насока.

Харун забеляза и самия генерал Китаб, яхнал крилат механичен кон досущ като на Боло, който пърхаше от една Птицебаржа до друга, да не би да изпусне някоя дума. Очевидно свободата, на която се радваха Пажовете и останалите граждани на Гъп, бе тъй голяма, че старият генерал явно с удоволствие слушаше тези многословни и цветисти хули и окото му не мигаше. На Харун дори му се стори, че в

много от случаите генералът всъщност предизвикващ споровете, а сега се присъединяващ към тях с възторжено доволство, като вземаше ту едната страна, ту (за да се позабавлява) изразяваше противоположно мнение.

„Ама че армия — каза си Харун. — Ако и на Земята войниците се държаха по този начин, отдавна да са ги предали на военния трибунал.“

— Обаче обаче има ли смисъл да се предоставя на хората Свобода на Словото — обори го хупото Обаче, — ако след това, според теб, не бива да им се разрешава да я ползват? И нима има нещо по-силно от Силата на Словото? Затова е редно да бъде упражнявана до край.

— Днес Силата на Словото положително няма да страда от недостиг на упражнения — отвърна Харун. — Имам чувството, че гълпятата не биха могли да запазят тайна, дори ако от това зависеше животът им.

— Затова пък бихме могли да разкриваме тайни, за да *спасим* живота си — обори го Ако. — Аз например знам безброй крайно пикантни и забавни тайни.

— Също и аз — присъедини се към него хупото, без да помръдне човка. — Да започваме ли?

— Не — категорично ги възпря Харун. — Няма да започваме.

Рашид така се забавляваше, че за малко да падне от механичната птица.

— Ох, млади ми Харун Халиф? — изкикоти се той. — Твоите приятели ще ме спукат от смях.

Гълската армада продължи напред сред всеобщо веселие, като всички обсъждаха оживено и най-подробно тайните планове за бойни действия на генерал Китаб (които той споделяше с всеки, направил си труда да го попита). Въпросните планове бяха обсъдени точка по точка, огледани от всички зрителни ъгли, анализирани, предъвкани, и накрая — след безкрайно дърляне — одобрени. А когато Рашид Халиф?, който също като Харун взе да храни съмнения дали си струва изричането на толкова много приказки, се осмели да постави под съмнение ползата от тях, Ако, Обаче, Мали, Гупи и Бага се впуснаха със същата неизчерпаема енергия и страст в спорове доколко въпросът му е основателен.

Само принц Боло беше разсеян. Пореше въздуха с летящия си механичен жребец начело на гъпските войски и мълчеше. Не поглеждаше ни наляво, ни надясно — очите му бяха вперени в хоризонта. За него споровете не съществуваха — Бърборана преди всичко и точка по въпроса.

— Защо — учуди се Харун — Боло е толкова целеустремен, когато на всички останали в тази армада им трябва сума време, за да вземат никакво решение?

Отговори му Мали, Плаващият Градинар, който се плъзгаше по водата редом с него. Гласът му беше като аромат на цвете, излизаш от месестите люлякови устни.

— Любов — каза Мали. — Всичко е от любов. Любовта е прекрасно, храбро чувство. Но и много глупаво.

* * *

Светлината започна да чезне отначало бавно, после доста побързо. Намираха се вече в Ивицата на Здрача!

Като се вгледа в далечината, където мракът се сгъстяваше като буреносен облак, Харун усети как храбростта му се изпарява.

„С тази наша нелепа армада — отчая се той — как изобщо можем да се надяваме на успех, когато дори няма светлина, на която да видим противника си?“

Колкото повече наближаваха Чупландия, толкова повече го плашише мисълта за чупвалската армия. Харун постепенно си внуши, че мисията им е самоубийствена, че ще бъдат победени, Бърборана ще загине, Океанът безвъзвратно погубен и всички приказки ще секнат окончателно. Небето над главите им беше мътно и мораво, в съзвучие с фаталистичното му настроение.

— Обаче обаче не вземай нещата толкова навътре — любезно се намеси в мислите му хупото. — Страдаш от Сърцесянка. Случва се със всички, които виждат за пръв път Ивицата на Здрача и Тъмнината отвъд нея. Аз, разбира се, не съм засегнат от нея, тъй като нямам сърце. Още едно предимство за машините. Обаче обаче не се беспокой. Ще се аклиматизираш и ще ти мине.

— Тъй като всяко зло е за добро — намеси се и Рашид Халиф?,
— поне тези Напластения много ги бива. Изобщо не усещам студ.

* * *

Кашлицата на Гупи и Бага се засили. Пред тях се мярна брегът на Чуп и той се видя на Харун крайно неприветлив. А водите на Океана на Приказните Потоци бяха най-мръсното нещо, което момчето бе виждало през живота си. Отровите бяха направили водите мътни и те повсеместно сивееха, а именно в цветовете бе закодирано най-хубавото от приказките, тяхната живописност, лекота и въображение. Затова обезцветяването беше страшно поражение. Но което бе най-лошото, по тези места Океанът бе изгубил своята топлота. Водите не изльчваха онази нежна, почти невидима пара, която внушаваше на човек фантастични видения. Тук тя бе студена и лепкава.

Отровата изstudяваше целия Океан.

Гупи и Бага изпаднаха в паника.

— Ако процесът продължи (кашлюк! апчхи!) безкрай...

— Ще стане Океанът (кашлюк! апчхи!) на буца лед — и край!

Беше време да слязат на брега на Чупландия.

В тези обвити в здрач земи птиците не пееха. Гласовете мълчаха. Стъпките не вдигаха шум по камъчетата, сякаш бяха обвити в мека материя. Трънки обреждаха белокорите безлисти дървета, които приличаха на бледи призраци. Множеството сенки изглеждаха като живи. Ала гъпитата не бяха нападнати още с пристигането си. Никакви ръкопашни боеве. Никакви стрелци с лъкове, скрити в храстите. Само неподвижност и студ. Безмълвието и мракът доволно изчакваха да им дойде времето.

— Колкото по-навътре ни примамват в мрака, толкова шансовете им нарастват — мрачно се обади Рашид. — А много добре знаят, че ще дойдем, защото Бърборана е в техни ръце.

„Уж любовта е всепобеждаваща — рече си Харун. — В случая обаче тя ще ни направи на маймуни... или по-скоро на кайма.“

Намериха подходящо място и гъпитата се заеха да опъват своите палатки. Генерал Китаб и принц Боло изпратиха Фарфар? да повика

Рашид Халиф?. Харун се зарадва, като видя Пажа, и придружи баща си.

— Разказвачо! — възкликна Боло с най-фарфоронския си тон. — Удари часът, когато ще ни поведеш към лагера на чупвалите. Велики дела ни чакат! Не бива да бавим освобождаването на Бърборана!

Харун, Фарфар?, генералът, принцът и шах Дрън-Дрън се промъкнаха крадливо през трънките, за да разузнаят местността. Не след дълго Рашид се закова на място и безмълвно посочи напред.

Пред себе си видяха малка поляна и на сред тази безлиста пролука стоеше мъж, почти сянка, стиснал меч, чието острие бе черно като нощта. Мъжът бе сам, ала се обръщаше, скачаше, риташе и пореше въздуха с меча си без да спре за миг, сякаш се сражаваше с невидим противник. Когато приближиха още малко, Харун видя, че той всъщност се бори срещу собствената си сянка, която от своя страна му отвръщаше с не по-малка войнственост, настървеност и умелост.

— Вижте! — прошепна Харун. — Движенията на сянката не съвпадат с неговите.

Рашид му заповяда с поглед да мълчи, но думите на момчето бяха верни — сянката очевидно разполагаше със своя собствена воля. Тя правеше лъжливи движения, отбягваше ударите, разтягаше се като сянка, хвърлена от последните лъчи на слънцето, сетне се свиваше като пладнешка сянка, когато то е над главите ни. Мечът също се издължаваше и умаляваше, острието му постоянно се извиваше и променяше. „Как може човек да се надява на победа срещу подобен противник!“ — попита се Харун.

Сянката и Воинът се съединяваха в краката, но извън това тя като че ли беше съвършено независима. Изглежда животът в света на мрака ѝ бе вдъхнал сили, на каквито не можеше да се надява в нормално осветения свят. Гледката вдъхваше ужас.

Самият Воин също представляваше внушителна гледка. Дългата му пригладена коса висеше до кръста, завързана на опашка. Лицето му бе боядисано в зелено, с алени устни, пресилено черни вежди и очи и бели черти по бузите. Обемното му бойно облекло от кожа с пътни наколенки и подпълънки на раменете го правеха дори по-едър, отколкото беше. Харун за пръв път виждаше такава великолепна спортна форма и умело боравене с меча. Каквито и номера да измисляше Сянката, Воинът не падаше по-долу. И като ги гледаше как

се сражават, съединени в пръстите на краката, Харун си помисли, че приличат на балетисти, изпълняващи прекрасен танц, настинен с грациозност, танц без музика, в безмълвна тишина, защото музиката всъщност звучеше в техните глави.

В този миг зърна очите на Воина и сърцето му се вледени. Какви страховити очи! Вместо бяло, имаха черно, ирисите бяха сиви като сумрака, а зениците — бели като мляко.

„Нищо чудно, че чупвалите обичат тъмнината — проумя изведнъж Харун. — Денем явно са слепи като къртици, защото очите им са точно обратното на нашите — като филмов негатив, от който някой е забравил да отпечата снимка.“

Докато наблюдаваше бойния танц на Воините-Сенки, Харун се замисли над странното приключение, в което се оказа въвлечен. „Колко ли противоположности участват в тази битка между Гъп и Чуп? Гъп е светлина, Чуп е мрак. Гъп е топъл, Чуп е смразяващо леден. Гъп е постоянно дърдене и шум, Чуп е ням като сянка. Гъпитата обичат Океана, чупвалите се опитват да го отровят. Гъпитата обичат приказките и речта, чупвалите явно ги ненавиждат яростно.“ Това бе война между Любовта (към Океана или принцесата) и Смъртта (която Жрецът Хатам-шуд бе намислил както за Океана, така и за принцесата.)

„Но работата не е чак толкова проста — продължи да разсъждава той, защото танцът на Воините-Сенки му бе показал, че и тишината крие своеобразно изящество и красота (така, както говорът може да е лишен от изящество и красота), че Действието може да отстъпва по благородство на Думите, а създанията на мрака са също тъй прекрасни, както и децата на светлината. — Ако гъпитата и чупвалите не се ненавиждаха тъй силно, те биха си допадали. Нали казват, че противоположностите се привличат.“

Точно в този миг Воинът-Сянка като че настърхна и се вдърви, обърна необикновените си очи към храста, зад който се криеха гъпчани, издължи сянката си и я изпрати право при тях. Тя се извиси над главите им, вдигнала чудовищно дългия си меч. Воинът-Сянка (след като прибра собствения си меч в ножницата, което с нищо не се отрази на Сянката) тръгна с бавни стъпки към тяхното скривалище. Ръцете му се движеха безспир, като в танц на омразата и гнева. Все по-

бързи, все по-красноречиви ставаха жестовете му, а сетне — сякаш обзет от отвращение — отпусна ръце и (о, ужас на ужасите!) заговори.

8. ВОИНИ-СЕНКИ

Усилието да издаде звуци изкриви и без това умопомрачителното лице на Воина-Сянка (зелена кожа, алени устни, страни на бели ивици и прочее) в страховити, уродливи форми.

— Гогогол — изгъргори той. — Кафкафка.

— Ъ? Какво каза? Какво каза тоя? — гръмогласно пожела да узнае принц Боло. — Една дума не мага да му разбера.

— Ама че хвалиръцко, ако питаш мен — изсьска Фарфар? в ухото на Харун. — Такъв си е нашият Боло. Прави се на много важен и нахакан, защото си въобразява, че по този начин няма да забележим как всеки момент ще напълни гащите от страх.

Харун се попита защо ли Фарфар? продължава да служи на принц Боло, след като явно има твърде ниско мнение за него, но си замълча, от една страна защото не желаеше да чуе от нея нещо рязко и оскърбително за себе си, а от друга понеже момичето вече доста му допадаше, от което следваше, че той няма нищо против и мненията ѝ. Но най-вече защото над тях се извисява гигантска Сянка с грамаден меч в ръка, докато един Воин грухтеше и пръхтеше на няколко крачки от тях... С една дума сега не му беше до разговори.

— Ако, както се твърди, народът на Чуп почти не разговаря напоследък заради наредбите на Жреца, нищо чудно, че този Воин временно е изгубил контрол над гласа си — обясни Рашид Халиф? на принц Боло, който обаче никак не се впечатли от думите му.

— Лоша работа — заключи принцът. — Направо не мага да си обясня защо хората не умеят да говорят свистно.

Воинът-Сянка, без да обърне никакво внимание на принца, продължи да ръкомаха по посока на Рашид и успя да изграчи няколко думи.

— Мутра — произнесе той. — Коф оря апчхи мая.

— Мутра ще ме нарича, значи! — възклика Боло и сложи ръка на дръжката на меча си. — Сега ще му дам да разбере кой е мутра!

— За Бога, Боло — намеси се генерал Китаб, — би ли мълкнал!
Този Воин се опитва да ни съобщи нещо!

Ръцете на Воина-Сянка се задвижиха още по-възбудено и донякъде отчаяно — шаваше с пръсти в разнообразни комбинации, кръстосваше ръце под какви ли не ъгли, сочеше разни части на тялото си и повтаряше дрезгаво:

— Мутра. Мутра. Коф оря апчхи мая. Рашид Халиф? се плясна по челото.

— Разбрах! — възклика. — Ама че съм глупак! Та той през цялото време разговаря най-красноречиво.

— Не ставай смешен — не се стърпя отново принц Боло. — Това грухтене ли наричаш красноречие?

— Имам предвид движенията на ръцете — отвърна Рашид, като продемонстрира похвална сдържаност, а това никак не беше лесно, когато човек има насреща си Боло. — Той използва езика на ръцете. А онova, което каза, е *Мудра*, а не мутра. Името му е Мудра. Опитва се да ни се представи. *Говоря абхиная*. Това иска да каже. „*Абхиная*“ е най-древният език на ръцете и аз случайно го владея.

Мудра и Сянката му незабавно закимаха с глави. Сега вече и Сянката прибра меча си и заръкомаха бързо като Мудра, та Рашид се примоли:

— Почакайте. Един по един, ако обичате. И по-бавно. Не съм разговарял на *абхиная* от много, време.

След като „послуша“ известно време ръцете на Мудра и Сянката му, Рашид се обърна с усмивка към генерал Китаб и принц Боло:

— Всичко е наред. Мудра е приятел. Освен това тази среща е истински късмет, защото пред нас е самият Пръв Воин на Чуп, над когото стои единствено Жрецът Хатам-шуд.

— Ако той е втори след Хатам-шуд — извика принц Боло, — то на нас действително ни е провървяло. Дайте да го пленим, да го оковем във вериги и да кажем на Жреца, че ще го пуснем само ако ни върне Бърборана здрава и читава.

— И как възнамеряваш да го плениш? — кратко попита генералът. — Съмнявам се, че ще пожелае да бъде пленен. Хъм!

— Моля, изслушайте ме — настоя Рашид. — Мудра вече не е съюзник на Жреца. Отвратил се е от нарастващата вълна от насилие и фанатизъм, породена от Култа към безезичния леден идол Безабан, и е

скъсал с Хатам-шуд. Дошъл тук, в тази здрачна пустош, да обмисли следващите си действия. Ако желаете, мога да ви превеждам от абхиная.

Генерал Китаб кимна и Мудра „заговори“. Харун забеляза, че езикът абхиная не включва само ръцете, а и положението на краката, както и движението на очите. Освен това Мудра владееше до съвършенство всяко мускулче на боядисаното си в зелено лице. Някои части от него мърдаха и красноречиво потръпваха. Това явно беше част от „разговора“.

— Не мисля, че всички чупвали са последователи на Хатам-шуд или обожатели на Безабан — каза Мудра по своя безмълвен, танцуващ начин (докато Рашид превеждаше). — Повечето са в плен на ужаса си пред невероятната магьосническа сила на Жреца. Но ако той бъде победен, чупвалите ще тръгнат след мен, а макар ние с моята Сянка да сме воини, и двамата сме почитатели на мира.

Дойде ред на Сянката да „проговори“.

— Трябва да знаете, че в Чуп Сенките се смятат за равноправни на хората, с които са съединени — започна тя (а Рашид превеждаше). — Чупвалите живеят в мрака, както ви е известно, а в тъмното сянката не запазва постоянна форма. Някои Сенки — като моя милост — научаваме как да се променяме просто като силно го пожелаваме. Представете си нашите преимущества! Ако Сянката не харесва облеклото или прическата на человека, към когото е прикачена, тя просто си измисля свой собствен стил. Сянката на един чупвала може да е грациозна като танцьор дори ако притежателят ѝ е тромав като вол! Разбирате ли? Нещо повече — в Чуп сянката често притежава по-силна воля от Личността, или Аза, или Материята, с която е съединена. Много често Сянката е водачът, а Личността, Азът или Материята я следват. Разбира се, двамата могат и да се скарат, може да затеглят в противоположни посоки — колко често съм ставал свидетел на това! Но също толкова често се среща истинско съдружие и взаимно уважение... Затова мирът за чупвалите означава и мир с техните Сенки... А Жрецът Хатам-шуд сътвори доста беди и сред Сенките.

Мудра, Воинът-Сянка, продължи. Ръцете му се задвижиха с нарастваща бързина. Мускулите на лицето му се вълнуваха и трептяха по крайно интересен начин, а краката му танцуваха чевръсто и бързо. Рашид едва успяваше да превежда.

— Черната магия на Хатам-шуд имаше пагубни последствия — каза Мудра. — Той навлезе тъй дълбоко в Тъмното изкуство на магьосничеството, че сам стана Сенчест — променлив, черен, повече Сянка, отколкото Личност. И колкото по-Сенчест ставаше, толкова повече се очовечваше Сянката му. Сега вече е невъзможно да се различи кой от двамата е Сянката и кой е истинският Хатам-шуд, защото той постигна онова, за което никой чупвала не е посмял и да мечтае — раздели се от собствената си Сянка! Сега ходи из мрака, без Сянка, а Сянката му се разхожда където ѝ скимне. *Жрецът Хатам-шуд може да бъде на две места едновременно!*

В този момент Фарфар?, която не откъсваше очи от Воина-Сянка и в тях се четеше нещо като обожание и преданост, не издържа и избухна:

— Но това е *най-неприятната новина* на този свят! И без това щеше да ни е почти невъзможно да го победим дори веднъж, а сега вие ни заявявате, че ще трябва да се сражаваме *два пъти*!

— Точно така — заръкомаха мрачно Сянката на Мудра. — На всичкото отгоре новият раздвоен Хатам-шуд, този човек-сянка и сянка-човек, разруши дружеските взаимоотношения между чупвалите и техните Сенки. Сега много от Сенките се бунтуват, задето са съединени с чупвалите в краката, и кавгите са повсеместни.

— Тъжни времена настанаха — заключи с ръкомахане Мудра. — Чупвалите не могат да се доверят дори на собствените си Сенки.

Настъпи мълчание, докато генерал Китаб и принц Боло обмисляха думите на Мудра и неговата Сянка. Накрая Боло избухна.

— Откъде накъде трябва да вярваме на това създание? Та той самият каза, че е изменил на собствения си предводител! Сега и с предатели ли трябва да се съюзваме? Откъде да знам, че това не е поредното му вероломство, някой дълбоко замислен план или хитроумна клопка?

Генерал Китаб, който поначало беше най-кроткият от всички познати на Харун, нищо че умираше да поспори разпалено на каква да е тема, порозовя от гняв и като че ли леко се разду.

— Гръм и мълнии, Ваше височество — изрече той накрая. — Тук аз командвам! Дръжте си езика зад зъбите, защото иначе ви връщам обратно в Гъп и някой друг ще трябва да спасява драгоценната ви Бърборана вместо вас, което хич няма да ви хареса, гръм и мълнии!

Докато Фарфар? видимо засия от това сгълчаване, Боло заприлича на гръмноносен облак, но си замълча.

И слава Богу, защото Сянката на Мудра направо обезумя, като чу изблика на принца: ту ставаше огромна и започваше да се чеше цялата, ту придобиваше очертанията на огнедишаща ламя, ту се превръщаше в поредица от приказни създания — грифон, трол и какво ли не още. Докато Сянката се гънеше по този възбуден начин, самият Мудра отстъпи няколко крачки назад, облегна се на един пън и се престори на крайно отегчен — разглеждаше ноктите си, прозяваше се, мърдаше пръсти...

„Добри партньори са Воинът и неговата Сянка — мислеше Харун. — Играят съвършено различни роли и никой не може да се досети какво всъщност мислят и дали мислите им имат нещо общо и с двете роли.“

Генерал Китаб се приближи до Мудра с огромно, дори прекалено почитание.

— Гръм и мълнии, Мудра, ще ни помогнеш ли? Няма да ни е лесно в Мрака на Чуп. Имаме нужда от приятел като теб. Голям Воин и прочие. Какво ще кажеш?

Принц Боло се цупеше в дъното на полянката, докато Мудра крачеше напред-назад и размишляваше. След което отново взе да жестикулира.

— Да, ще ви помогна — запревежда Рашид. — Жрецът трябва на всяка цена да бъде победен. Но се налага да вземете едно решение.

— Обзалагам се, че знам какво ще поискам — злобно зашепна Фарфар? в ухото на Харун. — Същото, което трябваше да решим още преди да тръгнем от Гъп: кого пръв ще спасяваме? Бърборана или Океана? Между другото... — изчерви се внезапно тя, — нали е *страхотен!* Направо е жесток, *невероятен и толкова умен!* За Мудра говоря.

— Знам за кого говориш — отвърна Харун и усети бодежи на ревност. — Бива си го, горе-долу.

— *Горе-долу?* — изсъска Фарфар?. — Само си го бива, значи? Как можеш изобщо...

Тук обаче тя мълкна, защото Рашид отново се зае да превежда на Мудра:

— Както ви казах, сега има двама Хатам-шудовци. Единият от тях в този миг държи в плен принцеса Бърборана в Цитаделата на Чуп и възнамерява да зашие устните ѝ на Празника на Безабан. Другият, длъжен съм да ви кажа, се намира в Старата Зона, където крои замисли как да погуби Океана на Приказните потоци.

Принц Боло бе обзет от нов изблик на гняв.

— Каквото и да ми кажете, генерале — изкрештя той, — човекът трябва да е на първо място, преди Океана, в каквато и опасност да се намират и двамата! Трябва да мислим преди всичко за Бърборана, за моята любов, за моето ненагледно момиче. Трябва да спасим нейните устни като череши от иглата на Жреца и то без да се бавим дори миг! Какво ви става, бе хора? Кръв ли тече във вените ви? Генерале и вие, господин Мудра, мъже ли сте или... или... сенки?

— Не разрешавам повече хули по адрес на Сенките — заръкомаха с кротко достойнство Сянката на Мудра, но Боло не ѝ обърна внимание.

— Добре — съгласи се генерал Китаб. — Гръм и мълнии, добре! Но трябва да изпратим някой да проучи положението в Старата Зона. Кого обаче?... Я да помисля... Хм...

Харун си прочисти гърлото.

— Нека аз — предложи услугите си.

Всички обърнаха погледи към него, както си беше по червена нощница на морави петна и се чувстваше крайно нелеп.

— Ъ? Какво каза? — раздразнено попита принц Боло.

— Преди бяхте решили, че баща ми е шпионин на Хатам-шуд — каза момчето. — Сега, ако вие с генерала разрешите, аз ще шпионирам за вас Хатам-шуд или неговата Сянка — който от двамата е в Старата Зона и трови Океана.

— А защо, гръм и мълнии, желаеш доброволно да изпълниш тази опасна задача? — попита генерал Китаб.

„Уместен въпрос — каза си Харун. — Ама че съм глупак.“ Но на глас рече:

— Ами, господине, аз цял живот слушам за прекрасното Море от Приказки, за Водните Джинове и какво ли не. Но започнах да вярвам едва когато по-миналата нощ зърнах Ако в банята си. А сега, когато лично дойдох на Кахани и видях с очите си колко е прекрасен Океанът с неговите Приказни Потоци, чиито цветове дори не знам как се

наричат, с Плаващите. Градинари, Многоусти Риби и какво ли не, изведнъж се оказа, че съм закъснял и Океанът всеки миг ще загине, ако не предприемем нещо. А на мен това никак няма да ми допадне, господине, никак. Не искам всички хубави приказки на този свят постоянно да се объркват или дори да загинат. Както казах, тъкмо започнах да вярвам в съществуването на Океана, та може би не е прекалено късно да направя нещо за него.

„Ето на — каза си той. — Сега вече всички ще те помислят за пълен идиот.“ Ала Фарфар? го гледаше със същия поглед, с който малко преди това съзерцаваше Мудра, и на Харун му стана много приятно, не ще и дума. След което зърна изражението на баща си и... „О, не, знам сега какво ще каже.“

— Бива си те, млади Харун Халиф? — произнесе гордо Рашид.

— Стига — промърмори бесният Харун. — Съжалявам, че изобщо се обадих.

Принц Боло се приближи до него и го фрасна по гърба, та дъхът му секна.

— И дума да не става! — разкрещя се принцът. — Да забравим, че изобщо си се обадил! Млади момко, та ти си незабравим! Генерале, питам те — нима има по-подходящ кандидат за тази работа? Защото и той като мен е роб на Любовта!

При тези думи Харун се изчерви, като внимаваше да не погледне към Фарфар?.

— Да, така е! — настоя Боло, като взе да крачи напред-назад и да ръкомаха по свойствения си малоумен начин. — Подобно на моята изпепеляваща страст, на моя амур, който ме води към Бърборана, съдбата на това момче е да спаси своята голяма любов — Океана на Приказките.

— Добре — предаде се генералът. — Млади ми господине, ти ще бъдеш нашият шпионин. Гръм и мълнии! Заслужи си го! Подбери си спътници и — на път!

Гласът му беше рязък, явно криеше тревогите си зад привидната строгост.

„Край — каза си Харун. — Късно е за отстъпление.“

— Зорко бди! Крий се из сенките! Гледай без да те видят! — извика драматично Боло. — Бъди, така да се каже, и ти Воин-Сянка.

* * *

За да се стигне Старата Зона на Кахани, трябва да се тръгне на юг през Ивицата на Здрача покрай брега на Чупландия, докато мрачният и тънеш в тишина континент остане отзад и навсякъде пред взора се запростира Южният Полярен Океан на Кахани. Харун и Ако Водният Джин потеглиха по-малко от час след като момчето изяви готовност за мисията. За спътници си избраха Многоустите Риби Гупи и Бага, които изпускаха мехури подир тях, както и Плаващия Градинар Мали, с неговите люлякови устни и шапка от коренища. Мали крачеше по водата редом с тях. (На Харун му се искаше да вземе със себе си и Фарфар?, но от смущение не я помоли да дойде с него, а и тя като че ли предпочиташе да остане с Мудра. Рашид пък трябваше да превежда езика на жестовете на генерала и принц Боло.)

След няколко часа пътуване на висока скорост през Ивицата на Здрача те се озоваха в Южния Полярен Океан. Тук водата беше още по-обезцветена, а температурата ѝ много ниска.

— Посоката правилна, заявявам решително.

— Преди беше мръсно, сега — отвратително! — обадиха се Гупи и Бага, като се давеха и кашляха.

Мали препускаше по повърхността на водата с жизнерадостен вид.

— Щом като водата е толкова отровна, не те ли болят краката? — попита го Харун.

Мали поклати глава.

— От толкова малко не се влияя. Какво са за мен тези количества отрова! Или малко киселина! Градинарят е жилав екземпляр. Не можеш да го спреш.

След което, за голяма изненада на Харун, запя със слабо, дрезгаво гласче:

*Можеш да спреш да говориш,
можеш да спреш изморен,
можеш да спреш и колата,
но не можеш да спреш мен!*

— Това, което сме тръгнали да спрем — напомни му Харун с властен (поне така ме се искаше) глас като на истински водач, — е дело на Жреца Хатам-шуд.

— Ако вярно казват, че близо до Южния Полюс се намира Първоизточникът на Приказките — рече Ако, — то там трябва да търсим и Хатам-шуд, убеден съм в това.

— Добре тогава — съгласи се Харун. — Към Южния Полюс!

Скоро след това ги сполетя първото нещастие. Гури и Бага нададоха странен хленч и признаха, че не могат да продължат напред.

— Мислил ли е някой, че ще бъде толкоз зле!

— Ние те подведохме. Съвестта ни нас гризе.

— Чувствам се ужасно. Тя пък — зле за трима.

— Толкова закъсахме, че не говорим вече в рима.

Водите на Океана се сгъстяваха с всяка измината миля, ставаха лепкави и студени. Много от потоците преливаха от гъста, едва помръдваща течност, прилична на петmez. „Което и да е причинителят на това, едва ли е далеч оттук“ — мислеше Харун. А на Многоустите Риби им рече тъжно:

— Останете тук на пост. Ще продължим без вас.

„Разбира се, дори и да се появи някаква опасност, те няма да могат да ни предупредят“ — каза си той. Но Многоустите и без това бяха тъй нещастни, че не произнесе мислите си на глас.

Светлината вече мъждееше (бяха наближили ръба на Ивицата на Здрача, съвсем близо до Полукълбoto на Постоянния Мрак). Продължиха към Полюса и когато Харун зърна високата гора, издигаща се на сред Океана, полюшквана от лекия ветрец, отсъствието на светлина само засили чувството за нереалност.

— Суша? — попита момчето. — Нали тук не се полага да има никаква земя!

— Това е всъщност занемарена вода — обясни Мали с погнуса.

— Обрасла е. Цялата буренясала. Няма кой да я поддържа в добра форма. Позор! Дайте ми една година и ще бъде като нова.

Учудващо многословие за сдържания Градинар. Явно бе крайно разстроен.

— Не разполагам с цяла година — отвърна Харун — И не желая да прелитам над нея. Прекадено лесно ще ни забележат, а и не бихме могли да те вземем с нас.

— Не се беспокой за мен — каза Мали. — И за летене също недей да мислиш. Аз ще ти прочистя една пътека.

С тези думи той забърза напред и изчезна сред плаващата джунгла. След няколко минути Харун зърна летяща във всички посоки растителност — Мали се беше разработил. Съществата, населяващи гъсталака от треволяци и бурени, се разхвърчаха във всички посоки — гигантски нощи пеперуди-албиноси, огромни сиви птици без път — само скелети, дълги белезникави червеи с плоски като лопати глави.

„Дори животните тук са много стари — каза си Харун. — Дали по-навътре няма да попаднем на динозаври?... Е, не динозаври, а водни... как бяха? Да — ихтиозаври.“ Мисълта, че из гъсталака може да надникне главата на някой ихтиозавър бе едновременно завладяваща и страшничка. „Така или иначе те са вегетарианци... били са вегетарианци — зауспокоява се той. — Ако не се лъжа.“

Мали се върна, за да докладва за напредъка си.

— Изплевих малко. Справих се с някои вредни насекоми. За нула време ще ви изработка прохода.

И се гмурна обратно.

Когато проходът беше готов, Харун нареди на хупото Обаче да навлезе в него. От Мали нямаше и следа.

— Къде изчезна? — провикна се Харун. — Не е моментът за игра на криеница.

Отговор не последва.

Проходът беше тесен, корени и плевели все още плаваха по повърхността на водата... и бяха навлезли в сърцето на джунглата, когато ги сполетя второто нещастие. Харун дочу слабо свистене и миг по-късно зърна нещо огромно, метнато към тях — приличаше на грамадна мрежа, изтъкана от самия мрак. Спусна се връз главите им и ги скова.

— Това е Паяжината на Нощта — обясни многознайкото Обаче, който държеше да бъде винаги полезен. — Легендарно чупвалско оръжие. Съпротивата е излишна — колкото повече се съпротивляваш, толкова по-пътно те омотава. С прискърбие трябва да съобщя, че песента ни е изпята.

Харун дочу някакви звуци извън Паяжината — съскане, доволно хихикане. Имаше и очи, които се взираха през мрежата — очи като на

Мудра, с черно около ирисите вместо бяло. Само че не гледаха никак дружелюбно. *Но къде беше Мали?*

— Значи вече сме пленници! — ядоса се Харун. — И аз съм един герой!...

9.

ТЪМНИЯТ КОРАБ

Бавно ги тласкаха напред. Тези, които ги бяха пленили и чиито съмътни фигури Харун започна да различава, щом очите му привикнаха с мрака, дърпаха Паяжината напред с някакви невидими, но свръхляки въжета. Накъде? Въображението на Харун не намираше отговор. Единственото, което си представяше, бе огромна черна дупка, зейнала като гигантска паст, която бавно го засмукваше.

— Спукана ни е работата — отчаяно промърмори Ако.
Хупото беше не по-малко безутешно.

— Сега право при Хатам-шуд, омотани и овързани като подаръци — оплака то съдбата си, без да помръдне човка. — И — край, стоп, финито, баста за всички нас. Седи си той в сърцето на мрака, в дъното на черна дупка — така съм чул да разправят, и изяжда всяка светлинка. Изяжда я сурова с голи ръце и до ден-днешен нито една не му се е изпълзнала. Яде и думи... А щом като е в състояние да бъде на две места едновременно, значи край. Горко ни! Уви! Ай-ай-ай!

— Чудни спътници сте, не ще и дума — каза Харун с възможно най-бодрия си глас. А на хупото му рече: — И туй ми било машина! Вярващ на всяка ужасия, дори и на онези, които не са произнесени. За черната дупка, например. Тъкмо си мислех за нея, а ти ми задигна мисълта и вече взе да се плашиш. Я се стегни, хупо!

— Как да се стегна — продължи да се вайка Обаче, без да разтваря човка, — когато други особи — от чупвалски произход, са ме стегнали в примка и ме дърпат неизвестно накъде!

— Погледнете надолу — прекъсна го Ако. — Вижте Океана!

Гъстата черна отрова беше плъзнула навсякъде и унищожаваше цветовете на Приказните Потоци, та Харун престана да ги отличава един от друг. От водата, която вече замръзваше, се надигаше лепкава хладина. „Студена като смъртта“ — помисли си Харун. Мъката на Ако изглеждаше безгранична.

— Сами сме си виновни — разрева се той. — Уж сме Пазители на Океана, а не го опазихме. Вижте го, вижте го, горкичния! Погледнете на какво приличат най-старите приказки на този свят! Ние ги оставихме да загният, занемарихме ги много преди тази отрова. Изгубихме допир със собственото си начало, с нашите корени, с нашия Първоизточник. Скучен бил, твърдяхме. Не се търсели класически приказки, казвахме. Предлагането превишавало нуждите на пазара. На ви сега, вижте, погледнете само! Нито цветя, нито живот, нито нищо! Всичко е погубено.

„Как ли би се ужасил Мали от тази гледка — мислеше Харун. — Той би го изживял най-тежко от всички.“ Ала от Плаващия Градинар все още нямаше и следа. „Вероятно и той е омотан като салам в друга Паяжина на Ношта — предположи Харун. — Какво не бих дал, да можеше този разпърпан стар кореноцвет да подтича редом с мен, да чувам как нежният му цветоухаен гласец изговаря от дъжд на вятър по някоя цветистогруба дума!“

Отровените води се плискаха от двете страни на хупото Обаче, но изведнъж високо във въздуха се разхвърчаха пръски — Паяжината на Ношта внезапно се бе заковала на място. Ако и Харун, ръководени от рефлексите си, вирнаха крака, за да не ги топнат в мръсната вода, и единият чехъл на Водния Джин, изящно извезан и с извит нагоре връх, цопна в Океана (измъкнал се от левия му крак, ако трябва да бъдем по-точни). Веднага, със светкавична скорост, със съскане, прашене и гъргорене беше разяден до извитото си връхче. Харун се вкамени от ужас.

— Отровата е толкова концентрирана тук — забеляза той, — че действа като силна киселина. Хупо, ти трябва да си направен от много як материал. А ти, Ако, имаш късмет, че само чехъльтъти падна.

— Няма какво толкова да се радваш — попари го хупото с песимизма си, макар и без да помръдне човка. — Още не се знае какво ни очаква.

— Много ти благодаря — не му остана длъжен Харун. — Поредната добра новина от теб.

Но в момента се притесняваше за Мали. Плаващият Градинар беше крачил по повърхността на тази концентрирана отрова. Той беше як, патил и препатил старец, но дали можеше да устои на силна киселина? Харун видя страшна гледка във въображението си — как

Мали бавно затъва в Океана наслед съскане, прашене, гъргорене и бълбукане... Момчето тръсна силно глава. Не беше време за подобни черни видения.

Паяжината на Нощта бе изтеглена и в мрачния сумрак Харун забеляза, че се намират на просторна поляна сред джунглата от бурени. Съвсем близо до тях се издигаше стена от нощен мрак. „Това трябва да е началото на Непрестанната Нощ — каза си момчето. — Явно се намираме на самия ѝ ръб.“

Тук по повърхността на Океана се мяркаха само малобройни коренища и плевели, изкорубени и жестоко обгорени от отровната киселина. От Мали ни звук, ни стон и Харун продължи да се страхува от най-лошото.

Тринайсет чупвали бяха наобиколили хупото Обаче, насочили заплашителни на вид оръжия срещу Ако и Харун. Всички имаха онези странни, обърнати очи — с бели зеници, мъртвосиви ириси и черно, където трябваше да е бялото на окото. Харун вече беше виждал такива очи — очите на Мудра. Но за разлика от Воина-Сянка тези чупвали бяха мършави, сополиви, прилични на невестулки същества, а плащовете им с черни качулки бяха украсени със специалната емблема на Жреца Хатам-шуд (Знака на Затворените с Цип Устни), носена от личната му охрана. „Приличат на група чиновници с карнавални костюми — помисли Харун. — Но не бива да ги подценявам — сто на сто са твърде опасни.“

Чупвалите се струпаха около хупото и се втренчиха любопитно в Харун, което доста го ядоса. Яздеха едри морски кончета, които също изглеждаха озадачени от присъствието на момче от Земята.

— За твоето съведение само — разясни хупото, — и тези коне са машини като мен. Но не забравяй, ако изобщо си знаел, че морските кончета само се наричат така — всъщност нямат нищо общо с конете и затова те съветвам да не им се доверяваш.

Но Харун вече не го слушаше.

Той току-що бе видял, че стената, която бе приел за началото на Непрестанната Нощ, е всъщност гигантски кораб — грамаден и извит като дъга, пуснал котва наслед поляната. „Ето къде ще ни отведат — разбра той и сърцето му премаля. — Това ще да е флагманският кораб на Жреца Хатам-шуд.“ Но когато отвори уста да сподели тази мисъл с

Ако, установи, че от страх гърлото му е пресъхнало и оттам излиза нечленоразделно грачене:

— Ък! — изграчи той и посочи кораба. — Ък, ък!

* * *

От Тъмния Кораб към сушата се спускаха трапове с перила отстрани. Чупвалите ги поведоха към единия и там, в подножието му, Харун и Ако се разделиха с хупото Обаче и се заизкачваха нагоре към палубата. Харун дочу жално изплакване зад гърба си, обърна се и видя протестиращото хупо.

— Обаче обаче — вайкаше се то, без да помръдне човка — не бива да правите това! Не ми го отнемайте, *това е мозъкът ми!*

Двама чупвали с черни плащове бяха яхнали хупото и развинтваха горната част на главата му. От кухината измъкнаха малка кутия с мътен блясък. През цялото време чупвалите издаваха кратки, доволни съскания. Накрая просто зарязаха хупото да се носи по водата с разединени кабели, с извадена памет, без команден модул. Приличаше на счупена играчка.

„Ех, хупо — тъжно въздъхна Харун. — Прости ми, задето те дразнех, че си само машина. Ти си най-добрата и най-храбра машина и аз ще ти върна мозъка, ще видиш!“ Но си даваше сметка, че обещанието му е празно, защото му предстояха големи неприятности.

Продължиха да се изкачват по трапа. Изведнъж Ако, който се движеше зад Харун, се препъна лошо, за малко да падне и сграбчи ръката на момчето, за да се задържи. Харун усети, че Водният Джин пъха в шепата му нещо малко и твърдо. Той веднага го стисна.

— Една дреболия в случай на извънредни обстоятелства. С най-добрите пожелания на Дом П2СЗО — прошепна Ако. — Може да ти се отдаде възможност да я използваш.

И отпред, и зад тях крачеха чупвали.

— Какво е това? — попита Харун с най-тихия си шепот.

— Като му отхапеш кранчето — едва чуто отвърна Джинът, — цели две минути изльчва ярка светлина. Затова се нарича Отхапифенер. Скрий го под езика си.

— Ами ти? Имаш ли си и ти? — продължи да шепти Харун. Ала Водният Джин не отговори и Харун разбра, че той му е дал единственото си фенерче. — Не мога да приема, не е честно — прошепна той, но един от чупвалите така страшно му изшътка, че реши да си затваря устата. Изкачваха се все по-нагоре и се питаха какво ли е намислил Жрецът.

Минаха покрай редица илюминатори и дъхът на Харун секна от изненада — през тях струеше тъмнина, както светлина струи нощем от прозорците. Чупвалите бяха изобретили изкуствена тъмнина, подобно на електрическите крушки, изнамерени от хората. Вътре в Тъмния Кораб, предположи Харун, сигурно има светещи тела — само че вероятно се наричат тъмнеещи тела, — които произвеждат този странен мрак, та обратните очи на чупвалите (които биха ослепели от ярка светлина) да виждат добре (макар че той, Харун, едва ли изобщо би виждал нещо). „Тъмнина, която да включваш и изключваш, когато си пожелаеш — продължи да се чуди той. — Ама че хрумване!“ Стигнаха палубата.

Чак сега Харун си даде сметка колко е огромен корабът. В сумрака палубата изглеждаше направо безкрайна; погледът на Харун не можеше да стигне нито до носа, нито до кърмата.

— Трябва да е дълъг поне една миля! — възклика той.

А при това положение ширината му беше най-малко половин миля.

— Суперколосален, необятен, грамадански — съгласи се Ако.

На палубата бяха наредени шахматно множество гигантски черни казани, всеки обслужван от няколко души. От казаните излизаха голям брой тръби, а отстрани имаха подпрянни стълби. Редом стояха малки механични повдигачи, а от ужасяващо острите им куки висяха кофи. „Това трябва да са резервоарите с отровата“ — помисли Харун и беше прав. Казаните бяха пълни до ръба с черни отрови, които убиваха Приказния Океан — отрови в тяхната най-силна, чиста, неразредена форма. „Кораб-фабрика — си каза Харун и потръпна. — Много по-зле от фабриките за тъга в родния ми град.“

Най-едрият предмет на палубата на Тъмния Кораб беше голям кран. Той се извисяваше като небостъргач, а от мощното му рамо към водата се спускаха огромни тежки вериги. Това, което висеше от тях

долу, под повърхността на Океана, трябва да е с невиждани размери, реши Харун, но представа си нямаше какво може да бъде.

Най-силно впечатление на Тъмния Кораб и палубата му направи някакво неуловимо качество, което той нарече „сенчестост“. Въпреки мамутската големина на самия кораб и кулокрана, въпреки ужасяващите по брой и размери резервоари с острова, Харун не можеше да се отърси от мисълта, че всичко това е някак непостоянно, че в него има нещо неустановено и несигурно, сякаш могъщ магьосник е съумял да го изгради от сенки, като им е придал материалност, каквато Харун не подозираше, че притежават. „Прекалено е фантастично, за да се опише с думи — каза си той. — Кораб направен от сенки? Кораб-сянка? Я се стегни!“ Ала мисълта продължи да го гложди и да не му дава мира. „Вгледай се в очертанията на всеки предмет — чу вътрешен глас. — Очертанията на казаните с отрова, крана, самия кораб... Не ти ли се виждат някак... размазани? Такива именно са сенките — дори когато са отчетливи, пак не притежават резките ръбове на истинските материални предмети“.

Що се отнася до самите чупвали, които до един членуваха в Съюза на Затворените с Цип Устни и бяха най-преданите слуги на Жреца... Харун не можеше да се отърси от впечатлението, че са крайно обикновени, че са им възложили една тъй досадна задача. Бяха стотици, наметнати с плащове, забулени с качулки с емблемата на Затворените с Цип Устни, обслужващи казаните и повдигачите, изпълняващи безкрайна поредица от монотонни действия, неизискващи мисловна дейност: проверяваха датчици, затягаха болтове, включваха и изключваха бъркачките в казаните, миеха палубата. По-голяма досада едва ли можеше да има, но въпреки това — Харун трябваше да си напомни — тези шмугливи, забулени, пороподобни, мършави, сополиви, прилични на чиновници същества погубваха самия Океан на Приказните Потоци!

— Колко странно — обърна се той към Ако, — че най-страшното нещо на света може да изглежда тъй нормално и... някак скучно.

— На това ли му викаш нормално? — въздъхна Джинът. — Момчето е откачило, дъската му се е разхлопала, не е с всички си.

Чупвалите, които ги бяха пленили, сега ги бутаха към голям люк с вградени в него две високи черни врати. Вратите носеха символа на Хатам-шуд — Затворените с Цип Устни. Всичко се вършеше в гробно

мълчание, като се изключи вледеняващото кръвта съскане, използвано от чупвалите вместо реч. Когато наближиха на няколко крачки от двойната врата, накараха ги да спрат и ги хванаха за ръцете. Вратите се разтвориха. „Това е!“ — каза си Харун.

Отвътре се подаде мършаво, шугаво, нищо и никакво, иороподобно, сополиво, прилично на чиновник нищожество, досущ като всички останали. Не съвсем — в мига, в който се показва, всички чупвали взеха да се кланят и да се трудят с удвоена енергия, защото това крайно невпечатляващо същество беше не друг, а прословутият, всяващ ужас Жрец на Безабан, самият Хатам-шуд, великият Торбалан!

„Това ли е той? Самият Хатам-шуд? — мислеше разочаровано Харун. — Това жалко нищожество? Очакванията ми се спукаха като балон.“

Дойде следващата изненада — Жрецът проговори. Хатам-шуд не съскаше като подчинените си, нито пък грачеше и гъргореше като Воина-Сянка Мудра, а произнасяше думите ясно, с глух, лишен от интонация глас, който не би се запомнил, ако не принадлежеше на такава страховита личност.

— Шпиони — глухо произнесе Хатам-шуд. — Каква скучна мелодрама. Воден Джин от град Гъп и нещо по-необично — младеж от... ако не се лъжа... там долу.

— Толкоз по въпроса за твоето прословуто мълчание — храбро се обади Водният Джин. — Колко типично, колко близко до ума — Великата Надута Клечка се отдава с наслада на онова, което забранява на всички останали. Последователите му си зашиват устните, а той не спира да дърдори и от приказки не си затваря устата!

Хатам-шуд предпочете да не обръща внимание на тези думи. Харун се взря с особено внимание в контурите на тялото му, докато не се убеди в същата размазаност, същото непостоянство, което забеляза в Тъмния Кораб — *сенчестост*, както бе нарекъл това качество и беше прав. „Няма съмнение — каза си. — Това е Сянката на Жреца, която той се е научил да отделя от себе си. Изпратил е Сянката тук, а той самият е останал в Цитаделата на Чуп.“ Закъдeto се бяха отправили гълските войски, заедно с бащата на Харун.

Ако беше прав и това бе наистина очовечена сянка, а не човек с размазани като на сянка контури, то магията на Хатам-шуд наистина беше много силна. Фигурата на Жреца бе триизмерна, очите му

видимо шаваха. „През живота си не съм виждал подобна сянка“ — призна си момчето и все повече се убеждаваше, че това наистина е Сянката на Жреца, пристигнала в Старата Зона на борда на Тъмния Кораб.

Единият от чупвалите, свалили мозъчната кутия на хупото Обаче, пристъпи напред и я подаде с поклон на Жреца. Той започна да я подхвърля из въздуха, като си мърмореше:

— Сега ще видим какво представляват техните Процеси Прекалено Сложни За Обяснение. Щом разглобим това, ще си изясним тези процеси, бъдете спокойни.

В този миг Харун усети, че му се вие свят. Хатам-шуд му напомняше за някой. „Та аз го познавам! — каза си той изумен. — Срещал съм го преди. Невъзможно, но факт — много ми е познат.“

Жрецът се приближи и се взря в лицето му.

— Какво те води насам, а? — попита с кух, много кух глас. — *Приказките*, вероятно. — Думата „приказки“ произнесе, сякаш бяха най-невъзпитаната, най-презряна дума в човешкия език. — Е, видя ли докъде те докараха *приказките*? Следиши ли мисълта ми? Започнеш ли с *приказки*, свършваш с шпионаж, а това е сериозно обвинение, момче, много сериозно. По-добре да беше си стоял твърдо на земята, но ти не — вириш ли, вириш нос във въздуха! Да беше се придържал към фактите, вместо да се тъпчеш с *измишълотини*. Да беше си стоял у дома, вместо да идваш тук. *Приказките* носят само неприятности. Океанът на *Приказките* е всъщност Океан на Неприятностите. Отговори ми на този въпрос: Какъв е смисълът от *приказки*, които дори не са правдиви?

— Аз те познавам! — извика Харун. — Ти си господин Сенгупта, дето открадна майка ми и вместо нея ни остави дебелата си жена! Ти си сополиво, лигаво, мижаво, подло чиновниче! Къде я криеш? Може би е пленница на този кораб? Хайде — веднага ми я предай!

Водният Джин улови нежно Харун за раменете и го удържа. Момчето се тресеше от яд и други силни чувства и Ако го изчака да се успокои.

— Харун, момко, това не е същият човек — кратко му заобяснява Ако. — Може да ти се струва, че е същият, точно копие, че му е одрал кожата, но вярвай ми — това е Жрецът на Безабан Хатам-шуд.

Хатам-шуд беше невъзмутим като всеки чиновник. Дясната му ръка все така подмяташе мозъчната кутия на хупото Обаче. Накрая проговори тържествено с монотонния си глас, от който на човек му се доспиваше:

— *Приказките* са размътили мозъка на момчето. Сега бленува и дрънка глупости. Нахално, нагло дете. За какво ми е притрябвала твоята майка? От *приказки* вече не си в състояние да различиш кой стои пред теб. Те са те накарали да повярваш, че личност като Жреца трябва да изглежда... ето *така*.

Харун и Ако изпищяха, ужасени, когато Хатам-шуд промени формата си. Жрецът започна да расте пред техните изумени и изплашени очи, докато стана трийсет и три метра висок, с трийсет и три глави, всяка с по три очи и изплезен, бълващ огън език, трийсет и три ръце, размахващи трийсет и два огромни черни меча, докато трийсет и третата небрежно подхвърляше мозъчната кутия на хупото във въздуха... след което, с лека въздишка, Хатам-шуд прие предишния, чиновнически вид.

— Колкото да се изфукам — сви той рамене. — На *приказките* им отиват подобни демонстрации, но те са напълно излишни и не вършат работа. Шпиони, шпиони... — продължи замислено. — Е, трябва да видите това, заради което сте дошли. Макар че няма как да се върнете да докладвате.

Обърна се и се промъкна към черните врати.

— Дovedете ги! — нареди и изчезна.

Чупвалските воини наобиколиха Харун и Ако и взеха да ги butат към вратите. Двамата се озоваха на горната площадка на широко стълбище, което се губеше долу в непрогледния мрак на кораба.

10.

ЖЕЛАНИЕТО НА ХАРУН

Докато Харун и Ако стояха на площадката, непрогледният мрак, създаден от хилядите „тъмнеещи тела“, внезапно се разсея и на негово място настъпи мътен здрач. Хатам-шуд искаше да тормози пленниците си, като им демонстрира пределите на своята мощ. Сега вече Харун и Ако виждаха къде стъпват и започнаха да се спускат в търбуха на грамадния кораб. Наобиколилите ги чупвали си надянаха елегантни суперmodерни тъмни очила, за да виждат по-добре в нарастващата, макар и относителна светлина. „Сега приличат на чиновници, които се правят на рок звезди“ — помисли Харун.

Под палубите Тъмният кораб представляваше огромно пещероподобно помещение, опасано на различни нива от пешеходни пътеки, съединени със стълби. Освен това беше пълно с машинария. И то каква!

— Прекалено Сложна За Описание — промърмори Водният Джин.

Въздухът бе изпълнен с бутене на машини и скърдане на бъркачки, трясъци на повдигачи и бълскане на сита, бръмчене на изстисквачки и думкане на замразители. Хатам-шуд ги чакаше на една висока площадка, като подмяташе мозъка на хупото Обаче от едната си ръка в другата. Още щом Харун и Ако (и стражата им, естествено) се приближиха, той се зае да им обяснява сухо всичко наоколо.

Харун се насили да го слуша, но от гласа на Жреца вееше такава скуча, че на човек тутакси му се приспиваше.

— Това са Бъркачки на Отрова — заразправя Хатам-шуд. — Налага се да произвеждаме огромни количества разнообразни отрови, защото всяка приказка в Океана трябва да бъде умъртвена по различен начин. Жизнерадостната приказка — като я направиш тъжна. Изпълнената с действие драма — като я направиш мудна. За да направиш на пух и прах тайнствената история е необходимо и най-глупавата публика да се досети от самото начало кой е престъпникът.

А за да оскверниш любовната история, достатъчно е да я превърнеш в разказ за омразата. Погубването на трагедията изиска тя да предизвика безпомощен смях.

— А за да погубиш Океан от Приказки — промърмори Водният Джин, — ти трябва само един Хатам-шуд.

— Говори каквото искаш — каза му Жрецът, — докато още можеш.

И продължи със своите ужасяващи разкрития:

— Лично аз изнамерих, че всяка история си има анти-история. С други думи всяка приказка, а следователно и всеки Приказен Поток, притежава своя сянка. Ако тя бъде изсипана в разказа, двете взаимно се изключват и готово! Край на историята... Ето, пред вас е доказателството, че съм открил начин да се синтезират тези анти-истории, тези приказки-сенки. Да! Аз ги забърквам тук на място, в лабораторни условия, и произвеждам най-концентрираната отрова, на която не е в състояние да противостои нито една от приказките в драгоценния ви Океан. Виждате колко е гъста тук отровата — същински петmez. Това е защото всички приказки-сенки са набълскани плътно една до друга. Оттук те постепенно ще се стекат към Потоците на Океана и всяка анти-история ще тръгне да издирва своята жертва. Всеки ден синтезираме и изливаме в Океана нови и нови отрови. Всеки ден убиваме нови приказки. Много скоро Океанът ще е мъртъв — студен и пуст. Когато черният лед окове повърхността му, моята победа ще е пълна.

— Но защо така ненавиждащ приказките? — не се стърпя Харун.

— Те са забавни...

— Светът обаче не е създаден за Развлечения — отвърна Хатам-шуд. — Той е за Контролиране.

— Кой свят? — наложи си да попита Харун.

— Твой свят, моят свят, всички светове — получи момчето в отговор. — Те съществуват, за да бъдат Управлявани. А вътре във всяка приказка, във всеки Поток на Океана се крие по един Приказен свят, който аз изобщо не съм в състояние да Управлявам. Ето защо.

Жрецът посочи огромните замразители, където се съхраняваха отровите — анти-приказките — при необходимата ниска температура. После им показа филтриращите машини, пречистващи всички примеси и замърсявания в отровите, за да бъдат те стопроцентово чисти,

стопроцентово смъртоносни. Обясни им защо в производствения процес е включено престояване на отровите горе в казаните — „като всяко добро вино и анти-приказките подобряват своите качества, ако ги оставиш да «подишат» известно време на открито, преди да ги излееш в океана“. След единайсет минути обяснения Харун спря да слуша. Вървеше подир Хатам-шуд и Ако по високия пешеходен пасаж, докато стигнаха друга част на кораба, където чупвалите съединяваха огромни странни парчета от материал, който много приличаше на твърда черна гума.

— А тук — каза Жрецът (и нещо в гласа му накара Харун да се заслуша) — сглобяваме нашата Запушалка.

— Каква Запушалка? — възклика Ако и в мислите му се зароди ужасяваща идея. — Да не би...

— Не може да не сте забелязали огромния кран горе на палубата — продължи Хатам-шуд с монотонния си глас. — Значи сте видели и веригите, които се губят навътре във водите. В противоположния край на тези вериги гмуркачи-чупвали много скороство сглобяват най-голямата и най-ефикасна Запушалка за самия Първоизточник, за Извора на Добруването, от който произлизат всички приказки и който се намира точно под кораба, на дъното на Океана. Докато той не е запущен, в Океана ще се вливат свежи, неотровени, подновени Приказни Води и нашата работа ще бъде незавършена. Но щом го запушим! О, тогава Океанът ще изгуби съпротивителните си сили спрямо моите анти-истории и краят ще настъпи много бързо. И след това, Водни Джине, какво ще правите вие, гъпитата? Единственото, което ще ви остане, е да се предадете във властта на Безабан!

— Никога — отвърна Ако, но не прозвуча много убедително.

— Как се гмуркат чупвалите безнаказано в отровените води? — попита Харун.

Хатам-шуд се усмихна сухо.

— Виждам, че пак започна да се интересуваш от нашия разговор. Отговорът е в защитното облекло. Тук в този шкаф се съхраняват множество отровоустойчиви костюми.

И той ги поведе покрай монтажната площадка на Запушалката към друга зона, заета изцяло от най-голямата машина на целия кораб.

— А това — заяви Хатам-шуд и допусна в монотонния си глух глас нотка на неподправена гордост — е нашият Генератор.

— За какво служи? — попита Харун, който поначало не си падаше много по точните науки.

— Превръща механичната енергия в електрическа посредством електромагнитна индукция — поясни Хатам-шуд и добави: — Щом като държиш да разбереш.

Харун ни най-малко не се смути.

— С други думи това е източникът на твоята сила? — настоя момчето.

— Точно така. Виждам, че образованието на Земята не е в пълен застой.

В този миг се случи нещо крайно неочеквано.

През един отворен илюминатор само на няколко крачки от Жреца, в Тъмния Кораб започнаха да нахлуват с изключителна бързина твърде странни кореноподобни израстващи — огромна безформена растителна маса, сред която се забелязваше едно — единствено люляково цвете. Сърцето на Харун подскочи от радост.

— М... — понечи да каже, но си прехапа езика. Мали бе избегнал пленничеството (както Харун научи по-късно), като приел формата на купчина безжизнени коренища. Бавно се носел по повърхността на Океана към Тъмния Кораб, а щом го стигнал, използвал смукачите си (някои от съставящите го растения били пълзящи), за да се изкатери по външната му страна. Сега, след драматичното си нахълтване, той за нула време прие обичайната си Мали-форма, но из кораба се разнесе тревога.

— Нашественик! Нашественик!

— Включете мрака! — изкрешя Хатам-шуд и обичайното му блудкаво държание се смыкна от него като карнавална маска. Мали се втурна с пълна скорост към Генератора. Преди „тъмнеещите тела“ да бъдат включени, той вече бе стигнал гигантската машина, след като ловко се изпълзна на няколкото чупвалски стражи. Зрението им не беше на висота поради мътната здрачевина (и въпреки ултрамодните тъмни очила). Без да се мае нито миг, Плаващият Градинар подскочи високо във въздуха, при което тялото му се разсипа на множество части, и взе да мята коренища и стъбла по целия генератор. Те проникнаха във всяка негова бурмичка и винтче.

Въздухът се изпълни с грохот и поредица от гръмки трясъци — навсякъде просветквалаха къси съединения, трошаха се зъбчати колела,

могъщият Генератор се разтресе като болно животно и замлъкна. Енергийното захранване на кораба веднага се прекъсна и дрънчилници спряха да дрънчат, бъркачки спряха да бъркат, поправячи спряха да поправят, изстисквачки спряха да изстискват, замразители спряха да замразяват, преносвачи на отрова спряха да пренасят и наливачи на отрова спряха да наливат. Щаята операция бе прекратена.

— Ура за Мали! — извика Харун. — Браво, майсторе! Страхотен си!

Многобройната чупвалската стража се нахвърли върху Градинаря, започна да го скубе с голи ръце, да го сече с брадви и мечове... Но за същество, устояло на концентрираните отрови, които Хатам-шуд изливаше в Океана, такива удари — бълха го ухапала. Той не се отдели от генератора, докато не се увери, че от него нищо не става, и както стоеше вкопчен в машината, запя със своя грубоват Градинарски глас през люляковата си уста:

*Можеш да накълцаш боб,
можеш да накълцаш зеле,
можеш да накълцаш дроб,
но не ще накълцаш мене!*

„Хайде — каза си Харун, като видя, че вниманието на Хатам-шуд е съсредоточено изключително върху Плаващия Градинар. — Хайде, Харун, твой ред е. Сега или никога.“

„Дреболията в случай на извънредни обстоятелства“ или Отхапи-фенерът все още беше под езика му. Той бързо го стисна между зъби и го захапа силно.

Светлината, която бликна от устата му, би засенчила дори слънцето! Всички чупвали наоколо бяха заслепени и въпреки дадените обети да не отронват звук се разпищяха и разпсуваха, като закриваха очи с ръце. Дори Хатам-шуд отстъпи назад от ярката светлина.

Харун действуващ с бързина, каквато не бе предполагал, че може да развие. Извади отхапи-фенера от уста и го вдигна високо над главата си. Светлината проникна навсякъде в огромния търбух на необятния кораб. „Яйцевлавите от Дом П2СЗО явно си знаят работата“ — възхити се момчето и хукна да бяга, защото време за губене

нямаше. На минаване покрай Жреца Хатам-шуд протегна свободната си ръка и грабна мозъчната кутия на хупото Обаче. Продължи да тича, докато се добра до шкафа със защитното противоотровно облекло за чупвалските гмуркачи. Вече бе изтекла една минута.

Харун пъхна мозъка на хупото в джоба на нощницата си и започна да си нахлузвава един от защитните костюми. Захапи-фенера постави на едно перило до себе си, за да освободи и двете си ръце. „Как се облича това чудо?“ — изстена той отчаяно, защото дрехата не се поддаваше лесно. (А и дългата червена нощница на морави петна само пречеше.) Секундите минаваха безвъзратно.

Колкото и да бе зает с костюма, Харун все пак забеляза няколко неща — първо, че Хатам-шуд лично бе сграбчил Водния Джин за синята брада и го скубеше безмилостно. И второ, *нито един от чупвалите нямаше сянка!* Това можеше да означава само едно — че Хатам-шуд бе научил най-преданите си последователи, — членовете на Съюза на Затворените с Цип Устни, как да се отделят от сенките си. „Значи всички тук са сенки! — проумя той. — Корабът, Затворените с Цип Устни, самият Хатам-шуд... Всички и всичко е от втвърдена Сянка с изключение на Ако, Мали, хупото Обаче и мен.“

Третото нещо, което му направи впечатление, бе следното: докато ярката светлина на Отхапи фенера заливаше вътрешността на Тъмния Кораб, той целият като че ли потръпна за миг и стана по-малко твърд, по-сенчест. Чупвалите също потръпнаха, краищата им се поразмазаха, те започнаха да губят своята триизмерност... „Ex, защо не изгрее слънцето! До един ще се стопят, ще станат плоски и безформени като сенки — каквито са всъщност!“ — мислеше Харун. Но за слънце и дума не можеше да става в този сумрачен здрач, а секундите изтичаха и тъкмо когато двете минути светлина свършваха, Харун дръпна ципа на гмуркаческия костюм, сложи си специалните очила и се хвърли с главата надолу през най-близкия илюминатор, право в отровения Океан.

* * *

В мига, в който докосна водата, го облада ужасяващо чувство на безпомощност. „Какво ще правиш, Харун? — попита сам себе си. —

Да не смяташ да плуваш чак до Гъп?“

Дълго, дълго време потъва надолу във водите на Океана и колкото по-навътре навлизаше, толкова по-бистри ставаха Приказните Потоци и по-добре се виждаше.

Видя Запушалката. Множество гмурци-чупвали се трудеха около нея — завинтваха допълнителни парчета. За щастие, бяха прекалено заети, за да го забележат... Запушалката беше колкото един футболен стадион, с приблизително овална форма. Краищата й обаче бяха назъбени и неравни, защото я правеха по мярка точно да Първоизточника, Извора на Добруването и двете форми — на Запушалката и за Първоизточника — трябваше идеално да съвпаднат.

Харун продължи да пада надолу... и изведнъж, о чудо на чудесата, зърна самия Първоизточник.

Изворът на Добруването представляваше дупка или пропаст или кратер в морското дъно и през тази дупка, докато Харун гледаше, извираще с бълбукане от самото сърце на Кахани искрящ поток чисти, незамърсени приказки и разкази. Потоците бяха тъй многобройни, тъй разноцветни, и понеже всички едновременно струяха от Първоизточника, Харун ги оприличи на огромен подводен фонтан лъчиста бяла светлина. В този миг момчето разбра, че ако успее да попречи на Запушването, в крайна сметка всичко ще се оправи и ще си дойде на мястото. Подновените Приказни Потоци ще пречистят замърсените води и черните планове на Хатам-шуд ще се провалят.

Беше достигнал крайната точка на своето гмуркане и когато започна да се издига нагоре към повърхността, обзе го едно-единствено страстно желание: „Ах как искам, как искам да направя нещо.“

В същия миг съвсем случайно ръката му докосна костюма за гмуркане и той усети издутина в джоба на нощницата си. „Странно — рече си. — Сигурен съм, че сложих кутията с мозъка на Обаче от другата страна.“ И изведнъж се сети какво има в този джоб. Нещо, което е било там през цялото време, напълно забравено, от първия миг, когато пристигна в Кахани. Мълниеносно му стана ясно, че все пак ще може да направи нещо.

* * *

Изплува с едно „пльок“ на повърхността и свали очилата, за да си поеме няколко гълтка въздух (като същевременно внимаваше да не би отровните води да напръскат лицето му.) За късмет — „Крайно време беше да ми провърви“ — каза си Харун — беше изплувал точно до трапа, към който бе завързано лишеното от мозък хупо Обаче. В това време изпратените от Хатам-шуд да го издирят се бяха запътили в противоположна посока — през поляната към джунглата от буренаци — с фенерчета, към които имаше завинтени „тъмнеещи тела“, за да виждат по-добре. Дълги прожектори непрогледна чернота прорязваха джунглата от коренища. „Чудесно — рече си Харун. — Дано ме търсят там още дълго време.“ Измъкна се от водата и стъпи на трапа, съмъкна ципа на костюма за гмуркане и извади мозъчната кутия на хупото.

— Не ме бива много за инженер, Обаче — мърмореше на себе си, — но да видим дали ще успея да го включва обратно.

За щастие чупвалите бяха забравили да завинтят отново капака на главата на хупото. Харун предпазливо се покатери върху механичната птица, повдигна капака и надзърна вътре.

Имаше три празни гнезда в мозъчната кухина. Момчето веднага намери съответните точки на мозъчната кутия, с които трябваше да ги свърже. Обаче кое с кое? „Е, да става, каквото ще става“ — рече си той и включи трите както му падне.

Хупото се изкикоти, изкряка и нададе поредица от други тревожни за слуша звуци. След което се разпя:

*Кат ще пеем, дай да пеем,
Пък да става к'вото ще!*

Харун се паникьоса: „Явно съм ги съединил неправилно и той направо откачи“, но на глас рече:

— Моля те, хупо, по-тихи!

— Виж, виж! Мишка! Тихо, тихо! Дай й препечен хляб със сиренце — продължи да дрънка глупости хупото. — Лесна работа!

Харун бързо измъкна трите връзки и им смени местата. Този път хупото взе да се изправя на задни крака като див мустанг, та момчето незабавно разедини и новите връзки, защото имаше опасност да бъде

хвърлено в Океана. „Дано имам късмет третия път“ — каза си то, пое дълбоко въздух и отново се залови за работа.

— Какво прави досега? — упрекна го познатият глас на Обаче.
— Всичко е наред вече. Да тръгваме. Брръм!

— Задръж, Обаче — прошепна Харун. — Седи тук и се преструвай, че си още безмозъчен. Трябва да свърша една друга работа.

И чак сега, най-сетне, той бръкна в другия джоб на нощницата си и измъкна оттам малкото кристално шишенце със златна запушалка. То още беше наполовина пълно с вълшебна златиста течност, която Ако Водният Джин му беше дал преди много, много време — поне така му се струваше. *Желателна Вода*. „Колкото по-силно желаеш, толкова по-добре действува — му каза тогава Ако — Потруди се както трябва и Желателната Вода също ще се потруди за теб.“

— Може да ми отнеме повече от единайсет минути — прошепна Харун в ухoto на Обаче, — но ще го направя като хората. Ти само гледай, хупо!

С тези думи той отвинти златната капачка и изпи Желателната Вода до последната капка.

Видя само златна светлина, която го обгърна като шал... „Искам — напъна мислите си Харун Халиф?, като стисна силно очи и съсредоточи в желанието си всяка фибра на своето същество, — искам тази луна Кахани да се завърти и вече да не бъде половината на светло, а другата половина на тъмно... Искам да се завърти още сега така, че слънцето да освети Тъмния Кораб — ярко, горещо, пладнешко слънце.“

— Страхотно пожелание — откликна с възхита хупото. — Ще стане крайно интересно. Противопоставяш силата на своята воля на Процеса Прекалено Сложен За Обяснение.

* * *

Минутите минаваха — една, две, три, четири, пет. Харун лежеше, изтегнат върху гърба на хупото, забравил времето, забравил всичко освен желанието си. В джунглата от буренаци търсачите чупвали решиха, че достатъчно вече са дирили напразно и тръгнаха

обратно към Тъмния Кораб. Тъмнинните лъчи на фенерчетата им прорязваха здрава. Най-случайно един от тези лъчи „затъмни“ хупото. Още минути изминаха — шест, седем, осем, девет, десет.

Изминаха единайсет минути.

Харун беше все тъй изтегнат, с плътно стиснати очи, съсредоточен.

Тъмен лъч от чупвалско фенерче попадна върху него. Съскането на групата търсачи се запени над водите. Те препуснаха в галоп на тъмните си морски кончета към Обаче и Харун.

И точно тогава, с мощн тласък и още по-могъщо разтърсване, се събъдна желанието на Харун Халиф?.

Луната Кахани се обърна — бързо, както иска момчето по време на желанието си, защото време за губене нямаше — и слънцето изгря, по-скоро бързо се издигна в небето точно над главите им. Там си и остана.

Ако в този миг Харун се намираше в Гъп, той може би с удоволствие би наблюдавал ужаса на Яйцеглавите в Дом П2СЗО. Грамадните суперкомпютри и гигантските жirosкопи, контролиращи поведението на Луната, за да се запази Вечният Ден, Непрестанната Нощ и Ивицата на Здрава помежду им, направо откачиха и накрая избухнаха на парчета.

— Този, който извърши това — докладваха ужасените Яйцеглави на Моржа, — притежава сила, каквото дори не можем да си представим, камо ли да контролираме.

Ала Харун не се намираше в Гъп, чиито жители се втурнаха на улиците, зинали от изумление, тъй като над града им за пръв път от незапомнени времена се спусна нощ, а звезди и Млечният път изпълниха небето. Не, Харун се намираше на гърба на хупото Обаче и в този миг отваряше очи, за да зърне ярката светлина, струяща по водите на Океана и по Тъмния Кораб.

— Можеш ли да си представиш! — възклика той. — Аз го направих! Аз успях да го направя!

— Нито за миг не съм се съмнявал — отвърна хупото Обаче, без да помръдне човка. — Да завъртиш цялата луна със силата на волята си? Лесна работа, рекох си аз.

Край тях започнаха да стават странны неща. Чупвалите-търсачи, препускащи към Харун на тъмните си водни кончета, се разпищяха и

разсъскаха в мига, в който ги настигна слънчевата светлина... а после и те, и конете им се замъглиха по краищата и започнаха като че ли да се топят, да потъват в отровения, смъртоносно киселинен Океан, постепенно се превърнаха в обикновени сенки, докато накрая изчезнаха със свистене...

— Виж! — извика Харун. — Виж какво става с кораба!

Слънчевата светлина беше лишила от черно магьосничество Жреца Хатам-шуд. Сенките не са в състояние да запазят твърдостта си в ярката светлина и самият огромен кораб бе започнал да се топи, да губи очертанията си, като планина от сладолед, оставена по погрешка на слънце.

— Ако! Мали! — разкрещя се Харун и въпреки предупрежденията на Обаче хукна по трапа (който омекваше с всяка измината минута) към потръпващата палуба.

* * *

Докато стигне палубата, тя вече беше тъй лепкаво-мека, че Харун сякаш се движеше в разтопена смола или лепило. Воини-чупвали пищяха и се мятаха диво насам-натам, топяха се пред очите на Харун и се превръщаха в локви от сянка, след което напълно изчезваха, защото в мига, в който слънцето разруши магията на Хатам-шуд, никоя сянка не можеше да оцелее, ако не е прикрепена към някого или нещо, ако не е нечия сянка. Обаче Жрецът или по-точно неговата овеществена Сянка никъде не се виждаше.

От казаните на палубата се изпаряваше отрова, а самите казани се топяха като черно масло. Дори гигантският кран, към чийто огромни вериги бе окачена Запушалката, залиташе и вибрираще в ослепителната дневна светлина.

Водният Джин и Плаващият Градинар висяха над два от отровните казани на въжета, преметнати около кръста и после завързани за повдигачите над самите казани. В мига, в който Харун ги зърна, въжетата се скъсаха (те също бяха усукани от сянка), при което Ако и Мали цопнаха в зловонните казани. Харун извика от мъка.

Отровата обаче се беше изпарила от слънцето, а самите казани бяха толкова омекнали, че пред смаяния Харун Водният Джин и Мали

разчупиха с голи ръце огромни парчета от тях и се измъкнаха навън. Казаните и палубата приличаха на топено, сирене.

— Да се махаме оттук — предложи Харун и останалите го последваха надолу по огъващия се под краката им, топящ се трап. Ако и Харун се метнаха на гърба на хупото, а Мали стъпи върху водата до тях.

— Изпълнихме си мисията — радостно обобщи Харун. — Хупо, с пълна скорост напред!

— Брръм! — съгласи се хупото Обаче, без да помръдне човка, и забърза по-надалеч от Тъмния Кораб, по посока на прохода, прорязан от Мали в джунглата от буреняци. Изведнъж се разнесе твърде съмнителен звук, от мозъчната кухина на хупото замериша на изгоряло и то се закова на място.

— Изгоря му бушон — поясни Ако. Харун се вцепени от ужас.

— Изглежда не съм го свързал правилно. А пък си мислех, че така добре съм се справил. Сега вече от него нищо не става, завинаги го съсипах.

— Хубавото на механичния мозък — успокои го Водният Джин — е че може да се оправи, ремонтира, дори смени с нов. В Гъп за всичко си има запасни части. Само да можем да върнем хупото там и ще бъде като нов, тип-топ, екстра категория.

— Де да можем всички да се върнем някъде — каза Харун.

Носеха се свободно по повърхността на Океана в Старата Зона и нямаше никакви изгледи за помощ. След всичко, което преживяха, реши Харун, това просто не беше справедливо.

— Ще ви бутам докъдето мога — предложи Мали и тъкмо се залови за работа, когато се разнесе странен пльокащ звук и Тъмният Кораб на Жреца Хатам-шуд окончателно се стопи. А Запушалката, както си бе недовършена, падна безобидно на дъното на Океана и не успя да запуши Първоизточника. От него щяха да бликат свежи истории и така един ден Океанът щеше да е отново чист, а всички приказки, дори най-старите, щяха да имат вкус на съвсем нови.

* * *

Мали не бе в състояние повече да ги бута и се отпусна, изтощен до крайност, върху гърба на хупото. Беше превалило пладне (луната Кахани бе започнала да се върти „нормално“) и те се понесоха по Южния Полярен Океан. Чудеха се какво да правят сега.

Точно тогава водата забълбука, запени се и Харун различи с огромно облекчение множеството усмихнати усти на Многоустите Риби.

— Гупи! Бага! — радостно ги приветствува той, а те отвърнаха:

— Край на тревогите, свърши това бреме!

— Оттук ще ви измъкнем ний за нула време!

И като взеха юздите на хупото в усти, Бага и Гупи повлякоха компанията надалеч от Старата Зона.

— Какво ли е станало с Хатам-шуд — попита по едно време Харун.

Водният Джин самодоволно сви рамене.

— Спукана му е работата, в това поне съм сигурен. Да не говорим за Жреца. И той се е стопил като всички останали. Завесата падна за него, край на предаването, било, каквото било, чао, бамбино или с други думи — *хатам-шуд*.

— Не забравяй, че това беше само неговата материализирана Сянка — изтъкна благоразумно Харун. — А другият Жрец, „истинският“, вероятно в същия този миг води битка с генерал Китаб, пажовете, Мудра и баща ми... и Фарфар?.

„Фарфар?, Фарфар? — промълви само на себе си, — дали съм ти липсал, поне малко?“

Онова, което се наричаше „Ивицата на Здрача“, сега се къпеше в последните слънчеви лъчи.

„Отсега нататък Кахани ще бъде една нормална луна — мислеше Харун, — с дни и нощи, както ѝ се полага.“ В далечината на североизток той зърна, огрян от залязващото слънце за пръв път от много векове, брега на Чупландия.

11.

ПРИНЦЕСА БЪРБОРАНА

А сега да ви разправя набързо какво се случи, докато Харун беше в Старата Зона.

Принцеса Бърборана Дърдоранова, както си спомняте, беше пленница в най-високата кула на чупската Цитадела — огромния замък, построен изцяло от чер лед. Той се извисяваше над град Чуп като необятен птеродактил или археоптерикс. Така че гъпската армия се отправи именно към Чуп, предвождана от генерал Китаб, принц Боло и Мудра.

Град Чуп се намираше дълбоко в сърцето на Непрестанната Тъма и въздухът там бе тъй лден, че замръзваше на висулки по хорските носове и си висеше от тях, докато не го отчупят. По тази причина чупвалите носеха малки топчети носозагреватели, което ги правеше да изглеждат като циркови клоуни, само дето носозагревателите бяха черни.

На пажовете от Гъп пък бяха раздадени червени носозагреватели, докато крачеха все по-навътре в Мрака.

„Това започва да ми прилича на война между смешници“ — мислеше Рашид Разказвача, докато си надяваше своя изкуствен червен нос. Принц Боло, който намери, че носозагревателят уронва достойнството му, реши все пак, че замръзнал нос с провесени от него ледени висулки съвсем не е за предпочитане. Затова намусено си сложи и той носозагревател.

А пък шлемовете... На пажовете им се полагаха най-странныте шлемове, които Рашид изобщо бе виждал (с комплиментите на Моржа и Яйцеглавите от П2СЗО). Около ръба на всеки имаше нещо като панделка, която светваше ярко, щом шлемът се поставеше върху главата. От това пажовете изглеждаха като взвод ангели или светци със сияйни ореоли около главите си. Комбинираната осветителна сила на „ореолите“ трябваше да позволи на гъпската армия да вижда противниците си в непрестанната тъмнина, като в същото време

чупвалите, дори с техните модерни очила, трябаше да бъдат заслепени от ярката светлина.

„Няма спор, последна дума на военната техника — мислеше Рашид с насмешка. — По всяка вероятност и двете армии няма да виждат нищо по време на битката.“

Извън град Чуп се простираше бойното поле — просторната долина Бат-Мат-Каро. От двете ѝ страни имаше възвищения, където главнокомандващите двете враждебни сили можеха да опънат палатките си и да наблюдават хода на сражението. Рашид Разказвача се присъедини към генерал Китаб, принц Боло и Мудра, защото единствен той можеше да превежда жестовете на Мудра на останалите. Един отряд (на гъпски — Памфлет) от пажове, в чийто състав влизаше и Фарфар?, щеше да им служи за вестоносци и охрана. Гъпските военачалници, които изглеждаха твърде нелепо заради червените носове, седнаха в палатката си да хапнат пред битката и докато се хранеха, при тях се изкачи дребен чупвалец с видяна чиновник. На наметалото си носеше емблемата на Затворените с Цип Устни, а в ръка държеше бяло знаме.

— Е, чупвалецо — храбро и глуповато се обърна към него принц Боло. — Какво те носи насам? Леле какъв си жалък, сополив и лигав — дададе той неучтиво.

— Гръм и мълнии, Боло — ядоса се генерал Китаб. — Не можеш да се обръщаш така към посланик, дошъл под закрилата на бялото знаме.

Посланикът се усмихна непукистки и заговори с нисък, съскаещ глас:

— Върховният Жрец Хатам-шуд ме освободи от обета за мълчание, за да мога да предам неговото послание. Изпраща ви поздрави и ви уведомява, че сте навлезли без разрешение в свещените земи на Чуп. Той няма да преговаря с вас и няма да ви предаде шпионката Бърборана, дето си вре носа навсякъде. А колко е гръмогласна! — дададе посланикът явно от свое име. — Изтормози ушите ни с нейните песни. А пък носът й, зъбите...

— Не е необходимо да задълбаваш — прекъсна го генерал Китаб.
— Гръм и мълния! Твоето мнение не ни интересува. Свършвай с проклетото си послание.

Чупвалският посланик си прочисти гърлото.

— Затова Хатам-шуд ви предупреждава, че ако незабавно не прекратите вашето незаконно нашествие, ще бъдете наказани с унищожение. Принц Боло Гъпски ще бъде окован във вериги и докаран в Цитаделата, за да може лично да присъствува на зашиването на непрестанно мелещата уста на Бърборана Дърдоранова.

— Негодник, подлец, скапаняк, мерзавец! — разкрещя се Боло.
— Ще ти отрежа ушите, ще ги изпържа с масло и чесън и ще ги хвърля на кучетата!

— Обаче — продължи чупвалският посланик, без да обръща внимание на Боло — преди пълния ви разгром ми е наредено да ви позабавлявам. Аз, ако ми позволите да изтъкна нескромно, съм най-добрият жонгльор в град Чуп и сега ще демонстрирам пред вас изкуството си.

Фарфар?, която седеше зад принц Боло, не издържа при тези думи и избухна:

— Не му вярвайте — това е номер!

Генерал Китаб беше готов да обсъди тази вероятност, която му предоставяше великолепна възможност да начеше любовта си към спора, но Боло махна, царствено и възклика:

— Замълчи, Паж! Правилата на кавалерството ни задължават да приемем.

А на чупвалския посланик каза с всичкото високомерие, което можа да изстиска от себе си:

— Момче, я да те видим как жонглираш.

Посланикът започна да демонстрира майсторството си. От дълбините на джобовете си измъкна изумителна сбирщина от предмети — абносови топки, кегли, нефритови статуетки, порцеланови чаши, живи водни костенурки, запалени цигари, шапки — и започна да ги подхърля във въздуха в приковаващи вниманието параболи и дъги. Колкото по-брзо жонглираше, толкова по-сложни фигури изписваше и накрая публиката бе изцяло завладяна от майсторството му. Затова само един човек сред зяпачите забеляза, че към летящата кавалкада незабелязано бе прибавен още един предмет — малка правоъгълна кутия, от която стърчеше запален фитил...

— Защо, по дяволите, не внимавате! — извика Фарфар? и се втурна напред, при което бълсна принц Боло и той полетя встрани

заедно със стола си. — Та той държи запалена бомба!

Само с два скока тя стигна чупвалския посланик и като впрегна в действие острото си зрение и собственото си жонгльорско умение, улови бомбата направо от хвърчащите, подскачащи, танцуващи из въздуха предмети. Останалите пажове се нахвърлиха върху чупвалеца и по пода се посипаха статуетки, чаши и костенурки... Ала Фарфар? тичаше към края на лагера колкото я крака държаха и метна бомбата надолу по хълма, където тя избухна като огромна (но вече безвредна) топка ярки черни пламъци.

Шлемът се бе смъкнал от главата ѝ и дългите коси заструиха по раменете ѝ пред изумените погледи на всички присъстващи.

Боло, генералът, Мудра и Рашид се втурнаха вън от палатката, щом чуха експлозията. Фарфар? беше задъхана, но се усмихваше доволно.

— За една бройка! — заяви тя. — Ама че подлец е този чупвалец. Беше готов на самоубийство, да се взриви заедно с нас! Казах ли ви, че е номер!

Принц Боло, който не обичаше да чува от пажовете „Казах ли ти аз!“, отвърна раздразнено:

— Какво е това, Фарфар?? Да не си момиче?

— Нали видяхте! — каза тя. — Излишно е повече да се преструвам.

— Ти ни измами! — пламна Боло. — Измами мен!

Фарфар? беше възмутена от неблагодарността на Боло.

— Не е никак сложно да те измами човек. Щом като може един жонгльор, защо не и всяко момиче?

Боло пламна като домат зад червения си носозагревател.

— Уволнена си! — извика с пълно гърло.

— Боло, гръм и мълния... — започна генерал Китаб.

— А, не, не съм уволнена — възпротиви се Фарфар?. — Ако искаш да знаеш, аз сама напускам!

Воинът-Сянка Мудра наблюдаваше цялата сцена със съвършено непроницаемо зелено лице. Сега обаче ръцете му се размърдаха, краката му красноречиво зашаваха, мускулите на лицето му заиграха. Рашид преведе:

— Не бива да се караме, когато битката ще започне всеки момент. Ако принц Боло не се нуждае повече от услугите на храбрия

паж, може би госпожица Фарфар? ще постъпи на служба при мен?

При тези думи Боло наведе засрамено очи, а Фарфар? беше на седмото небе от щастие.

* * *

Най-сетне дойде ред на битката.

Рашид Халиф?, който наблюдаваше развоя на военните действия от висотата на командния хълм, много се страхуваше, че пажовете ще бъдат разгромени. „По-правилно би било да се каже разкъсани — мислеше той, — или дори изгорени.“ Внезапното нахлюване на кръвожадни мисли в главата му го учуди. „Изглежда войната кара хората да загрубеят и духом“ — реши той.

Черноносата чупвалска армия, чието застрашително мълчание тегнеше над нея като мъгла, изглеждаше прекалено изплашена, за да изгуби. Междувременно гъппитата спореха оживено. Всяка заповед, спусната от командния хълм, се подлагаше на подробно обсъждане. Претегляха се нееднократно всички доводи „за“ и „против“, дори когато заповедта идваше от генерал Китаб. „Как ще се сражават при това оглушително дърдорене?“ — чудеше се озадаченият Рашид.

В този миг двете армии се хвърлиха в бой и за голямо свое учудване Рашид видя, че чупвалите не могат да устоят на натиска на гъппитата. Гъпските пажове, след като се бяха наприказвали до насита, се биеха самоотвержено, сплотили редици и се защитаваха едни други. Изобщо имаха вид на несломима сила, водена от една обща цел. Всички спорове, цялата връва в крайна сметка бяха довели до силна взаимна обвързаност. Чупвалите от друга страна, се оказаха разединена паплач. Много от тях всъщност се сражаваха със собствените си коварни сенки, както предсказа Мудра. А поради обета за мълчание и присъщата на чупвалите потайност, те се отнасяха с подозрение и недоверие едни към други. Затова не се сражаваха рамо до рамо, а се предаваха взаимно, забиваха си ножове в гърба, вдигаха бунтове, караха се, дезертираха... И след най-кратката схватка, каквато може да си представи човек, те просто захвърлиха оръжие и хукнаха да бягат.

* * *

След победата при Бат-Мат-Каро армията, или Библиотеката на гъпитата, навлезе триумфално в Чуп. Като зърнаха Мудра, много от чупвалите се присъединиха към гъпитата. Черноноси чупвалски девици се втурнаха навън в ледените улици и окичиха с гирлянди от черни кокичета червеноносите ореолести гъпски воини. Освен това ги целуваха и наричаха „освободители на Чуп“.

Фарфар?, която вече не криеше дългата си коса под кадифена барета или шлем с ореол, привлече вниманието на не един чупски младеж. Но тя също като Рашид Халиф? гледаше да е по-близо до Мудра. Мислите и на двамата — Рашид и Фарфар? — постоянно се връщаха към Харун. Къде беше? Добре ли е? Кога ще се върне?

Принц Боло, който предвождаше Библиотеката, яхнал немирния си механичен кон, започна да се провиква по своя безразсъден и глуповат начин:

— Къде си, Хатам-шуд? Излез, войниците ти са победени, сега е твой ред! Бърборано, не се бой! Боло е тук! Къде си, Бърборано, златно мое момиче, любов моя? Бърборано, о, моя Бърборано!

— Ако мълкнеш за миг, много скоро ще разбереш къде е твоята Бърборана — провикна се чупвалски глас от тълпата, насьбрала се да посрещне гъпитата. (Много от чупвалите бяха започнали да нарушават обета за мълчание и сега крещяха възторжено).

— Да, използвай ушите си — присъедини се към съвета женски глас. — Толкова ли не чуваш кошмарната врява, която направо ни побърква?

— Нима тя пее? — възклика Боло и направи фуния с ръце до ухото си, за да чуе по-добре. — Нима моята Бърборана пее? Замълчете, приятели, и се вслушайте в нейната песен!

Той вдигна ръка и гъпският парад спря. Тогава ветрецът довя до слуха им от чупската Цитадела женски глас, възпяващ любовта. Това бе най-ужасният глас, който Рашид Халиф?, Шах Дрън-Дрън, бе чувал през живота си. „Ако това е Бърборана — рече си той, но не посмя да изрази мислите си на глас, — то нищо чудно, че Жрецът иска да й зашие завинаги устата.“

*Ооо! Аз за Боло ще ви пея,
ще ви радвам, ще се смея!*

виеше Бърборана и стъклата на съседните витрини се посипаха на парчета.

*Чуйте песен за момче познато
Той е Боло и е чисто злато!*

продължи принцесата, а тълпата наоколо взе да стене и да се моли:

— Стига! Спри!
Ала Бърборана не знаеше милост:

*Той не ще играе поло
Той не ще да пее соло
Оооо, но го обичам лудо!
Любовта ще следвам смело,
И не ще сведа аз чело.
Чакам тъжна моя Боло.*

Принцът се провикна:
— Колко прекрасна е нейната песен!
При което чупвалската тълпа застена:
— Моля ви, няма ли кой да ѝ затвори устата!

*Името му не е Роло,
Той никога на пада долу,
Ъ-хъ, но го обичам много!
Тъй че зарежи туй должно дело
Дай каквот ми се полага смело
Искам си аз моя хубав Боло!*

Пееше Бърборана, а принцът направо припадаше от щастие.

— Чуйте я — възторгна се той. — Това глас ли е или какво?

— Трябва да е „какво“ — отвърна му единодушно тълпата, — защото със сигурност не е глас.

Принцът се засегна дълбоко.

— Тия хора нищо не разбират от съвременна музика — оплака се той на генерал Китаб и на Мудра. — Затова, ако нямате нищо против, мисля да атакуваме още сега Цитаделата.

В този миг се случи чудо.

Земята се разтресе под краката им — веднъж, дваж, три пъти. Къщите също се раздрусаха и чупвалите (както и не един гъпчанин) се разкрещяха от ужас. Принц Боло падна от коня си.

— Земетресение, земетресение! — разкрещяха се наоколо...

Но земетресението беше много особено. Цялата луна Кахани потрепера мощно, силно се разтърси, завъртя се около оста си по посока на...

— Вижте небето! — чуха се гласове. — Вижте какво се показва над хоризонта!

...по посока на слънцето.

Над град Чуп и чупската Цитадела изгряваше слънцето. Издигаше се много бързо и продължи нагоре, докато не застана точно над главите им, откъдето зажури с цялата сила на пладнешките си лъчи. И там остана. Много чупвали, в това число и Воинът-Сянка Мудра, извадиха от джобовете си ултрамодерни тъмни очила и си ги сложиха.

Слънце! То разпръсна мълчанието и сянката, с които Хатам-шуд бе обвил Цитаделата с помощта на своята черна магия. Слънчевата светлина нанесе смъртоносна рана на черния лед, от който бе съградена крепостта.

Ключалките на Цитаделата се разтопиха. С изваден меч в ръка принцът препусна на своя коя през разтворилата се порта, следван от Мудра и няколко „глави“ пажове.

— Бърборано! — крещеше неистово Боло и размахваше меча си.

Конят му иззвили, като чу името на принцесата.

— Боло! — дочу се някъде отдалеч.

Той слезе от коня и двамата с Мудра хукнаха нагоре по стълбите, оттам през множество вътрешни дворове, по още стълби... През

цялото време край тях се огъваха и заплашително се накланяха подпиращите колони на Цитаделата, омекнали и полуразтопени от слънцето. Сводове се рушаха, куполи се топяха. Безс恩честите слуги на Жреца, членуващи в Съюза на Затворените с Цип-Устни, се щураха като слепи мишки напред-назад, бълскаха се в стените, събаряха се едни други и пищяха неистово, забравили от ужас Закона за Мълчание.

Това бе окончателният разгром на Хатам-шуд. Докато Боло и Мудра се изкачваха нагоре към топящото се сърце на Цитаделата, крясъците на принца „Бърборано, Бърборано!“ събаряха стени и кули. Накрая, отчаяни вече, че ще я намерят здрава и невредима, пред тях се изпреди принцесата с онзи неин нос (украсен с черен чупвалски носозагревател), с онези нейни зъби... Но хайде да не задълбаваме. Да кажем просто, че това несъмнено беше Бърборана, следвана от придворни дами. Те се плъзгаха по парапета на парадното стълбище, защото стъпалата вече се бяха стопили. Боло изчака и Бърборана се изстреля от парапета право в прегръдките му. Той се олюля, но се задържа на крака.

Въздухът се изпълни с гръмки стенания. Боло, Бърборана, Мудра и придворните дами побягнаха надолу, надолу, през подгизнали дворове и кишави стълбища. Погледнаха през рамо и видяха, високо над главите си, на самия връх на Цитаделата, как гигантската ледена статуя, колосалният леден идол на безезичния, ухилен, многозъб Безебан се заклати и разтресе. Сетне се свлече като препил моряк.

Все едно, че планина се срути. И без това жалките останки от зали и вътрешни дворове на Цитаделата бяха размазани под тежестта му. Грамадната глава на статуята се отчупи и се търкула, подскачайки, по терасите на Цитаделата към най-долния двор, където Боло, Мудра и дамите не можеха да откъснат ужасени очи от видяното, докато зад тях прииждаха Рашид Халиф?, генерал Китаб и цялата тълпа от гъпита и чупвали.

Главата подскачаше все по-надолу и надолу. При всеки удар се отчупваше ту нос, ту ухо, ту зъб. Надолу, надолу...

— Вижте! — извика изведнъж Рашид и посочи с пръст. — Внимавай!

Последното се отнасяше до едно невзрачно човече, наметнато с плащ. Човечето дотича в най-ниския двор на Цитаделата — клоощаво, мижаво, сополиво, лигаво, невзрачно, плъхоподобно нищожество с вид

на чиновник. Нямаше сянка и самото то приличаше повече на такава, отколкото на човек. Това бе Жрецът Хатам-шуд, който се спасяваше с бягство. Чу предупреждението на Рашид, но вече бе късно. Извъртя се назад с демоничен писък и зърна настигащата го гигантска глава на Безабан, която го улучи право по носа, размаза го и повече никой не видя и частица от него. Главата, ухилена беззъбо, се закова на двора и продължи бавно да се топи.

* * *

Настъпи мир.

Новото правителство на Чупландия, оглавено от Мудра, обяви желанието си да установи отношения на траен мир с Гъпландия — мир, при който Нощта и Денят, Говорът и Мълчанието няма да бъдат разделени на Зони от Ивицата на Здрача и Силовата Стена.

Мудра покани госпожица Фарфар? да остане при него и да изучи абхиная — езика на жестовете, за да може да служи като негов посредник в отношенията му с гъпските власти. Фарфар? с радост прие.

Междувременно гъпските Водни Джинове, яхнали летящи механични птици, бяха изпратени да претърсят Океана и не след дълго откриха обездвиженото хупо, теглено на север от Гупи и Бага! На гърба на хупото бяха тримата изнемощели, но щастливи „шпиони“.

Така Харун видя отново баща си и Фарфар?. Тя неизвестно защо се притесняваше и смущаваше в негово присъствие, което впрочем важеше и за него. Срещнаха се на брега на Чуп в бившата Ивица на Здрача и всички се отправиха с облекчение към Гъп, защото ги чакаха приготовления за сватбено тържество.

В град Гъп Говорителят на Говорилната обяви някои повишения: Ако бе произведен в чин Главен Воден Джин, Мали получи титлата Главен Плаващ Градинар, а Гупи и Бага отсега нататък щяха да бъдат Предводители на Всички Многоусти Риби в Океана, На четиридесета бе поверена мащабната операция по основно прочистване на целия Океан на Приказните Потоци. Те съобщиха, че особено държат да възстановят Старата Зона и то възможно най-бързо, за да бъдат свежи и като нови старите приказки.

На Рашид Халиф? бе възстановен абонаментът и в знак на признателност за неговите особени заслуги по време на войната му бе връчено върховното отличие на Гъпландия — Ордена на Зеещата Уста. Новоназначеният Главен Воден Джин пое задължението да възстанови собственоръчно водоснабдяването му.

Хупото Обаче бързо се върна към нормалното си състояние — веднага щом в гъпската сервизна база му инсталираха нов мозък.

А принцеса Бърборана? Тя се отърва невредима от чупския затвор, макар че страхът от зашиването на устата я накара да намрази до края на живота си всички игли. Двамата с Боло изглеждаха толкова щастливи и влюбени в деня на своята сватба, застанали на балкона и махащи на тълпите от гъпита и гостуващи чупвали, че всички тутакси забравиха каква глупачка е била, дето изобщо е допуснала да бъде пленена, и колко нелепо се е държал Боло по време на последвалата война.

— В края на краищата — прошепна Главният Воден Джин Ако на Харун, докато стояха един до друг горе на балкона, — нали не разрешаваме на нашите короновани особи да вземат важни решения.

— Одържахме велика победа — обърна се към ликуващото множество крал Дърдоран. — Победа в името на нашия Океан, спечелена над неговия Враг, но и победа в името на новоизкованата Дружба и Гласност между Гъп и Чуп, победа над Враждебността и Подозителността. Сега има възможност за диалог и за да отпразнуваме това, както и тази сватба, нека всички да запеем.

— А още по-добре ще е Бърборана да ни попее — предложи Боло. — Нека звънне златното й гласче!

Настъпи миг мълчание, след което тълпата ревна в един глас:

— Не, само това не! Пощадете ни! Бърборана и Боло увесиха носове и крал Дърдоран побърза да замаже положението.

— Народът иска да каже, че на вашия сватбен ден те трябва да ви попеят.

Това не беше съвсем вярно, но младоженците видимо живнаха и площадът гръмна в песен. Бърборана не отвори уста и всички сияеха от щастие.

Докато Харун си тръгваше от балкона заедно с кралското семейство, към него се приближи един Яйцеглав и му каза хладно:

— Трябва незабавно да се явите в Дом П2СЗО. Моржа иска да поговори с човека, унищожил преднамерено толкова много ценни и незаменими уреди.

— Но аз го направих в името на едно добро дело! — възрази Харун.

Яйцеглавият само сви рамене.

— Това не е моя работа. Вие ще се оправдавате, а Моржа ще реши.

И с тези думи се отдалечи.

12

ДАЛИ НЕ Е МОРЖА?

„Имам нужда от свидетели — реши Харун. — Когато Ако и Мали обяснят на Моржа защо е трябвало да си пожелая това, което пожелах, той ще разбере за изпотрошениите прибори.“

В кралския дворец междувременно бе започнало невиждано тържество и на Харун му отне доста време да открие Главния Воден Джин сред тълпата, пукаща балони, ръсеща конфети и развиваща транспаранти. Накрая го намери — килнал чалма, Ако танцуваше възторжено с млада Водна Джинка. Харун трябваше да креши, за да надвика музиката и общата връвява, но за голям негов ужас Ако сви устни и поклати глава.

— Съжалалявам — каза. — Искаш от мен да споря с Моржа? И дума да не става, зарежи тази работа, забрави, че си ме питал.

— Но, Ако, твой дълг с да дойдеш с мен — замоли се Харун. — Някой трябва да му обясни.

— Не си падам по обясненията — изкрештя приятелят му в отговор. — Не са по моята част, не ме бива, не ставам за тази работа.

Харун подбели очи от отчаяние и тръгна да търси Мали. Откри Главния Плаващ Градинар сред друга тълпа сватбари, празнуващи на (и под) Лагуната, защото там веселбата бе в чест на онези гъпита (и Многоусти Риби, и Плаващи Градинари), които предпочитаха водната среда. Веднага забеляза Мали — стърчеше на гърба на хупото Обаче, и килнал шапката си от бурени под лекомислен ъгъл, пееше с пълно гърло и от все сърце за голямо удоволствие на възторжена публика от Риби и Градинари:

*Можеш да стопиш Кораб Тъмен,
Можеш да стопиш Сянка зла,
Можеш да стопиш Замък леден,
Но не ще стопиш ти мен!*

— Мали! — извика Харун. — Помогни ми!

Главният Плаващ Градинар прекъсна изпълнението си, свали шапка, почеса се по главата и изрече през цветоустните си:

— Моржа. Загазил си. Чух. Лоша работа. Съжалявам, но без мен.

— Какво ви става на всички? — възклика момчето. — Кое му е толкова страшното на този Морж? Видя ми се съвсем обикновен, макар мустасите му да не са като на морж.

Мали тъжно поклати глава.

— Моржа. Голяма клечка. Не ща да предизвикам гнева му. Сам разбираш.

— А, не! — ядоса се Харун. — Значи самичък да се оправям. И това ми било приятели!

— Излишно е да ме молиш, а и не си го направил — подвикна подире му хупото Обаче, без да помръдне човка. — Аз съм само една пристрастна машина.

Харун мина със свито сърце през огромните врати на Дом П2СЗО. Спра на сред просторното ехтящо преддверие, а край него във всички посоки щъкаха Яйцеглави с бели престиилки. На момчето му се стори, че всички го гледат с гняв, презрение и съжаление. Наложи се да пита трима от тях как да стигне сред лабиринта от коридори до кабинета на Моржа, което много му напомни за търсе; нето на спалнята му в двореца под предводителството на Фарфар?. Накрая обаче се озова пред златна врата, на която пишеше:

ВЕЛИК КОМПЮТЪР НА ПРОЦЕСИТЕ
ПРЕКАЛЕНО СЛОЖНИ ЗА ОБЯСНЕНИЕ.

А.З. МОРЖА. ЧУКАЙ И ЧАКАЙ.

„Най-сетне съм на прага да осъществя срещата, заради която поначало дойдох в Кахани — притеснено си рече Харун. — Само дето нямах предвид да стане по този начин“

И като си пое дълбоко въздух, почука на вратата.

— Влез! — чу гласа на Моржа.

Харун повторно пое въздух и отвори.

Първото, което видя, бе Моржа, седнал на лъскав бял стол пред лъскаво жълто писалище, а голямата му гола яйцевидна глава лъщеше също като мебелите наоколо. Мустасите му потръпваха неудържимо, вероятно от гняв.

Второто, което направи впечатление на Харун, бе фактът, че Моржа не е сам.

В кабинета му бяха крал Дърдоран, принц Боло, принцеса Бърборана, Говорителят на Говорилната, Президентът на Чуп Мудра, неговата помощничка госпожица Фарфар?, генерал Китаб, Ако, Мали и дори Рашид Халиф?, всички широко ухилени. А от видеомонитор на стената не по-малко широко се усмихваха с всичките си усти Гупи и Бага, които се намираха в момента под повърхността на Лагуната. От втори монитор го съзерцаваше хупото Обаче.

Харун беше зашеметен.

— Все пак загазил ли съм или не съм? — успя да попита.

Всички в стаята избухнаха в смях.

— Трябва да ни простиш — каза накрая Моржа, като бършеше сълзи и не можеше да овладее кикота си. — Само те избуналкахме. Не можахме да се стърпим и се пошегувахме за твоя сметка.

И пак избухна в смях.

— Тогава за какво става дума? — продължи да пита Харун.

Моржа се стегна и се опита да го погледне сериозно, но в този миг погледът му срещна Ако и той отново се закиска. Това зарази останалите и минаха цели няколко минути, преди да се усмирят.

— Харун Халиф? — започна Моржа, като се изправи, все още задъхан, с ръка корема, който го болеше от смях. — В знак на признателност за неоценимата услуга, която направи на народите на Кахани и на Океана на Приказните Потоци, ние ти даваме правото да поискаш услуга, която ще изпълним според възможностите си, дори ако това означава изобретяването на чисто нов Процес Прекалено Сложен За Обяснение.

Харун мълчеше.

— Е, Харун — подкани го Рашид. — Хрумна ли ти нещо?

Харун продължи да мълчи, а видът му изведнъж стана тъжен. Първа Фарфар? се досети за настроението му, отиде при него, улови го за ръката и попита:

— Какво има? Какво ти стана?

— За какво да искам нещо — тихо отвърна момчето, — когато тук никой не може да ми даде онова, което наистина желая?

— Глупости — заяви Моржа. — Прекрасно знам какво ти се иска. Ти предприе голямо приключение, а в края на всяко приключение

героите искат едно и също.

— Нима? И какво е то? — заядливо попита Харун.

— Щастлив край — каза Моржа, с което затвори устата на момчето. — Прав ли съм?

— Ами... да. Май си прав — призна Харун смутено. — Но щастливият край, който имам предвид, не е нещо, което ще извадите от морето, дори ако това море е пълно с Многоусти Риби.

Моржа само кимна тържествено и мъдро — седем пъти. След това събра връхчетата на пръстите си и седна зад писалището, като махна на Харун и останалите също да седнат. Момчето се настани на лъскав бял стол с лице към Моржа, а всички други — на подобни столове, наредени покрай стената.

— Хм — започна Моржа. — Щастливите завършеци в приказките — а и в живота се срещат много по рядко, отколкото си мислят хората. Дори може да се каже, че са изключение, а по правило.

— Значи сте съгласни с мен — вметна Харун.

— Именно защото са такава рядкост — продължи Моржа, — Дом П2СЗО усвои техния изкуствен синтез. Казано с прости думи ние можем сами да си ги правим.

— Невъзможно! — възрази момчето. Те не са неща, които можеш да затвориш в бутилка. — След което обаче додаде неуверено: — Нали?

— Щом като Хатам-шуд се е научил да синтезира анти-приказки — каза Моржа с леко наранено честолюбие, — не виждам защо и ние да не можем да синтезираме туй-онуй. Що се отнася до „невъзможното“, повечето хора ще те уверяват, че всичко, което ти се случи напоследък, е съвършено, ама съвършено невъзможно. Защо тогава да вдигаме шум около тази една-единствена конкретна невъзможност? Настана мълчание.

— Добре, тогава — обади се накрая Харун. — Ти каза, че желанието ми може да е голямо и то ще бъде точно такова. Аз живея в един голям тъжен град, толкова тъжен, че си е забравил името. Искам от теб щастлив край не само за моето приключение, но и за целия ми тъжен роден град.

— Щастливите завършеци са в края на нещо — изтъкна Моржа. — Ако ги пъхнеш по средата на разказ или приключение, те вършат само половинчата работа.

— И на това ще съм доволен — отвърна Харун.
Време беше за него и баща му да се прибират у дома.

* * *

Тръгнаха си набързо, защото Харун мразеше дългите сбогувания. Особено трудно му беше да си вземе довиждане с Фарфар?, но тя спаси положението, като се наведе неочеквано напред и го целуна. Харун никога не би посмял пръв да я целуне, но сега откри, че няма нищо страшно и му стана много приятно. От което тръгването се превърна в още по-мъчително.

Застанали пред Градината на Удоволствията, Харун и Рашид помахаха за довиждане на всичките си приятели и се покатериха заедно с Ако на гърба на хупото Обаче. Чак сега се сетиха, че Рашид вероятно е пропуснал да се яви на своята сказка в К и Надутия Обачеи сигурно ще ги нахока веднага щом се върнат на Скучното Езеро.

— Обаче обаче обаче няма значение — каза хупото без да помръдне човка. — Когато пътувате с хупото Обаче, времето работи за вас. Тръгвате късно, а пристигате рано! Хайде, на път! Бррръм!

Над Скучното Езеро се стелеше нощ. Харун зърна кратко закотвената яхта „Хиляда и две нощи“, която се полюшкваше морно на лунната светлина. Влетяха през отворения прозорец на спалнята и Харун се почувства тъй изморен, че искаше само да се тръшне върху пауновото си легло и веднага да заспи.

Когато се събуди, навън бе ясно слънчево утро. Всичко си беше така, както го бе оставил. От механични хупита и Водни Джинове нямаше и помен.

Стана, като търкаше очи с юмруци, и видя, че баща му, все още по дълга синя нощница, е седнал на малкия балкон в предната част на яхтата и пие чай. Към тях се приближаваше друга яхта с формата на лебед.

— Сънувах нещо много странно... — започна Рашид Халиф?, но го прекъсна гласът на Надутия Обачеи, който им махаше енергично от яхтата-лебед.

— Exo!

„О, Господи! — каза си Харун. — Сега ще има викове и крясъци и накрая ще трябва сами да си плащаме сметката.“

— Ех, поспаливи ми господине! — извика отново Обачеи. — Какво виждам! Вие и синът ви сте още по нощници, а аз идвам да ви взема за сказката! Тълпата ви чака, закъсняващи ми господине! Надявам се да не я разочаровате.

По всичко личеше, че цялото приключение в Кахани бе продължило по-малко от една нощ!

„Но това е невъзможно“ — каза си Харун и тук си спомни въпроса на Моржа: „Защо да вдигаме шум около една-единствена конкретна невъзможност?“ Затова се обърна нетърпеливо към баща си и попита:

— Какъв беше сънят ти? Спомняш ли си?

— Не сега, Харун — отвърна Рашид Халиф? и извика на приближаващия Обачеи: — Защо така припряно, господине? Качете се при нас, пийте чаша чай, пък ние в това време ще се облечем и пригответим за път. — А на Харун рече: — Побързай, сине. Шах Дрън-Дрън никога не закъснява. Океанът от Приумици трябва да пази реномето си на изпълнителен разказвач.

— Океанът! — настоя Харун, докато Обачеи се приближаваше със своята яхта-лебед. — Сети се, моля те. Много е важно.

Рашид обаче изобщо не го слушаше.

И Харун се запъти омърлушено към стаята си да се облича. Чак сега забеляза малкото позлатено пликче до възглавницата. В такива пликачета големите хотели слагат за гостите си шоколадови бонбони за през нощта. Вътре имаше писъмце от Фарфар?, подписано не само от нея, но и от всички приятели, които той оставил на Луната Кахани. (Гупи и Бага, които не можеха да пишат, бяха оставили по един отпечатък от рибешка целувка вместо подпись.)

„Върни се когато пожелаеш — пишеше в бележката. — И остани колкото ти душа иска. Помни, че когато летиш е хупото Обаче, времето работи за теб.“

Имаше и нещо друго в малкия плик — миниатюрно птиче, изпипано до най-дребните подробности. Това бе, естествено, самото хупо.

— Я колко си хубав след едно измиване и сресване — отбеляза Рашид, когато Харун излезе от стаята си. — От месеци не съм те

виждал толкова щастлив.

* * *

Сигурно си спомняте, че Обачеи и неговото омразно за народа правителство очакваха от Рашид Халиф? да им спечели подкрепата на хората, като разкаже „притчи за повдигане на духа“, а не „тъжнокисели глупости“. Okаза се, че са украсили един голям парк с какви ли не плакати, знамена и флагчета и са накачили високовороговители по стълбовете, та да могат всички да чуват Шах Дрън-Дрън. Имаше и пъстра платформа, цялата окичена с плакати, на които пишеше: **ГЛАСУВАЙТЕ ЗА ОБАЧЕИ**, а също: **АКО ИСКАТЕ ЖИВОТ БЕЗ ОБЛАЧЕ, ИЗБЕРЕТЕ ОБАЧЕИ**. Наистина се беше насьбрала голяма тълпа, за да чуе приказките на Рашид, но от намръщените им лица Харун разбра, че господин Обачеи не е тяхен любимец.

— Започвайте! — изсъска Обачеи. — Многовъзхвалявани ми господине, дано ви бива, защото иначе...

Харун наблюдаваше отстрани Рашид, който се приближи усмихнат до микрофона сред буря от ръкопляскания. След което стресна сина си, защото първите му думи бяха:

— Дами и господа, приказката, която ще ви разкажа, се нарича „Харун и морето от приказки“.

„Значи не си забравил“ — усмихнато помисли момчето.

Рашид Халиф?, Океанът от Приумици, Шах Дрън-Дрън, погледна сина си и му намигна. „Допускаш ли, че ще забравя подобна приказка?“ — казваше това намигване. И започна:

— Много отдавна в страната Алифбай имало един скръбен град, най-скръбният от всички градове, тъй безнадеждно скръбен, че забравил собственото си име...

Както вече се досещате, Рашид разказа на хората в парка същата приказка, която аз току-що ви разправих. Харун реши, че баща му явно е разпитал Ако и останалите за онези слuchки, на които не е бил свидетел, защото ги предаде съвсем точно. Освен това по всичко личеше, че отново е във форма, че си е възвърнал дара слово и държи

публиката напълно в своя власт. Когато пееше песните на Мали, всички му припяваха: „Но не ще накълцаш мен!“, а когато изпълняваше репертоара на Бърборана, тълпата замоли за милост.

Всеки път, когато Рашид споменаваше Хатам-шуд и палачите от Съюза на Затворените с Цип Устни, цялата публика започваше да гледа строго Обачеи и неговите палачи. Те седяха на сцената зад гърба на Рашид и с всяка измината минута ставаха все по-омърлушени. А когато Рашид спомена, че почти всички чупвали мразели Жреца през цялото време, но се страхували да изразят своята ненавист, през тълпата премина съчувствен шепот по адрес на чупвалите: „Да — шепнеха хората, — ние много добре знаем как са се чувствали“. А след победата над двамата Хатам-шудове никой започна да скандира: „Господин Обачеи — веднага да си върви! Хатам-шуд Обачеи!“ и цялата публика подхвани думите му. Като чу това, Обачеи разбра, че е дошъл краят, и започна да се измъква от сцената заедно с палачите си. Тълпата им разреши да избягат, но през цялото време ги замеряше с боклуци. Никой повече не видя Обачеи в долината К и хората вече можеха да си избират такива ръководители, каквите искаха.

— И разбира се, не ни платиха — весело каза Рашид на Харун, докато чакаха пощенския автобус да ги откара от долината. — Но нищо, парите не са всичко.

— Обаче обаче обаче — чуха познат глас от шофьорското място на пощенския автобус — никакви пари пък са съвсем нищо.

* * *

Продължаваше да вали като из ведро, когато се прибраха в тъжния град. Много от улиците бяха наводнени.

— Какво от това! — възклика жизнерадостно Рашид Халиф?. — Дай да се приберем пеша у дома. От години не съм подгизвал като хората!

Харун се страхуваше, че баща му ще се натъжи при мисълта за апартамента без Сорая, но затова пък с изпотрошени часовници, и го погледна тревожно. Но Рашид тръгна в дъжда и колкото повече се мокреше, нагазил до глезните в кална вода, толкова повече изглеждаше по момчешки щастлив. Харун се зарази от доброто

настроение на баща си и не след дълго двамата шляпа из водата и се гонеха като малки деца.

Скоро на Харун му направи впечатление, че не са сами, че улиците на града са пълни с хора, които също като тях тичаха, подскачаха, шляпа, падаха и — най-важното — превиваха се от смех.

— Май че нашият град най-сетне се е научил да се забавлява — забеляза Рашид, усмихнат широко.

— Но защо? — недоумяваше Харун. — Та всъщност нищо не се е променило. Виж, фабриките за тъга продължават да си работят и почти всички са все така бедни...

— Ей ти, тъжноликия! — провикна се старец, който нямаше по-малко от седемдесет години, но танцуваше из наводнената улица и размахваше сгънатия си чадър като меч. — Да нечуваме трагични арии!

Рашид Халиф? се приближи до него.

— Нямаше ни в града известно време, господине — обърна се той към стареца. — Случило ли се е нещо в наше отсъствие? Например някое чудо?

— Не, просто вали — отговори дъртият веселяк. — И от това всички са щастливи. Дори и аз. Уха! Ухаха!

И той заподскача надолу по улицата.

„Моржа — изведнъж осъзна Харун. — Моржа изпълнява моето желание. Примесил е изкуствен щастлив завършек към дъжда.“

— Ако наистина е Моржа — обади се Рашид, докато изпълняваше сложен шотландски танц в една по-дълбочка локва, — то градът ти дължи едно голямо „благодаря“.

— Недей, татко — примоли се Харун и доброто му настроение се спука като балон. — Толкова ли не разбираш? Това не е истинско! Яйцевлавите са го изсипали от шишенце. Фалшиво е! Хората трябва да са щастливи, когато има за какво, а не защото са им поръсили щастие от бутилка на небето.

— Ето ти повод да бъдеш щастлив — обади се един полицай, който тъкмо плаваше покрай тях, седнал в обърнат чадър. — Спомнихме си името на нашия град.

— Кажи ни го, хайде, побързай! — настоя внезапно възбуденияят Рашид.

— Кахани — отвърна жизнерадостно полицаят и се отдалечи надолу по наводнената улица. — Красиво име за град, нали? Означава „приказка“, ако искате да знаете.

* * *

Свиха в тяхната улица и зърнаха къщата си, която приличаше на подгизнala торта. Рашид продължаваше да подскача и да подрипва весело, но Харун с всяка крачка все повече посърваше. Жизнерадостното настроение на баща му започна да му се струва направо непоносимо. За всичко му беше виновен Моржа — за всичко лошо, несправедливо и фалшиво в целия широк безмайчин свят. Госпожица Онита се показа на балкона си.

— Браво, значи се върнахте! Хайде, елате да видите какви сладкиши имаме и как празнуваме!

Тя цялата се тресеше, друсаща и пляскаше с ръце от радост.

— Какво толкова има да се празнува? — попита Харун, когато госпожица Онита слезе тичешком при тях на дъждовната улица.

— Що се отнася лично до мен — отвърна госпожица Онита, — простих се завинаги с тоя боклук господин Сенгупта. Освен това си намерих работа във фабrikата за шоколадови изделия и мога да ям бесплатно шоколад колкото си поискам. А вече си имам и няколко обожатели... Ама и аз, безсрамницата, какво съм се разприказвала!

— Радваме се за вас — каза Харун. — Но в нашия живот не всичко е песни и танци.

Госпожица Онита изведнъж придоби загадъчно изражение.

— А може би сте отсъствали прекалено дълго — тайнствено заяви тя. — Нещата се променят.

Рашид се намръщи.

— Онита, какви ги говориш? Ако ще казваш нещо, казвай го!

Входната врата на апартамента на семейство Халиф? се отвори и на прага застана Сорая, жива живеничка и два пъти по-хубава от преди. Харун и Рашид се вцепениха. Стояха заковани като статуи в поройния дъжд и устите им зееха отворени.

— И това ли е работа на Моржа? — промърмори Рашид, но Харун само поклати глава. Затова Рашид сам си отговори: — Кой знае?

Може да е, а може и да не е, както би се изразил нашият приятел шофьорът на пощенския автобус.

Сорая излезе при тях на дъждъ.

— Какъв Морж? — попита. — Не познавам никакъв Морж, но знам, че сгреших. Да, напуснах ви и не го отричам. Но сега, ако ме искате, пак съм тук.

Харун погледна баща си. Рашид нямаше думи.

— Този Сенгупта — продължи Сорая, — това мижаво, кълощаво, сополиво, лигаво, жалко чиновниче! Що се отнася до мен, с него е свършено — край!

— *Хатам-шуд* — прошепна Харун.

— Точно така — съгласи се майка му. — Честна дума — *хатам-шуд*.

— Добре дошла у дома — каза Рашид и тримата Халиф? (и госпожица Онита, то се знае) се хвърлиха да се прегръщат.

— Да влезем вътре — продложи най-сетне Сорая. — Човек не може вечно да стои на дъждъ и да му се наслаждава. Има някаква граница.

* * *

Вечерта, когато си лягаше, Харун извади миниатюрния хупо Обаче от златното пликче и го поставил в дланта си.

— Моля те да разбереш — каза му той. — Много се радвам, че мога да разчитам на теб, когато ми потрябваш. Но сега ми е толкова хубаво, че заникъде не искам да отлитам.

— Обаче обаче обаче — обади се миниатюрното хупо с миниатюрен глас, без да помръдне човка. — Лесна работа.

Харун прибра хупото обратно в плика, пъхна го под възглавницата си и заспа.

Когато се събуди, до леглото му имаше пригответи чисто нови дрехи, на нощното му шкафче съвсем нов часовник сочеше точния час.

„Подаръци? — почуди се той. — Какво става?“

Изведнъж се сети — имаше рожден ден! Чу баща си и майка си, които се движеха из апартамента и го чакаха да се появи. Стана, облече си новите дрехи и погледна по-отлизо новия часовник.

ЗА НЯКОИ НАИМЕНОВАНИЯ В ТАЗИ КНИГА

(Много от тях са производни на индуски думи)

Абхиная е наистина езикът на жестовете, използвани в индийските класически танци.

Алифбай е въображаема страна. Името произлиза от индуската дума за „азбука“.

Бат-Мат-Каро означава „недей да говориш“.

Безабан означава „без език“.

Боло произлиза от глагола „болна“ — говоря. „Боло“ е заповедната форма — „говори!“

Гупи и **Бага** не означават нищо конкретно, но така се казват двамата смешни герои в един филм на режисьора Сатяджит Рей.

Гъп означава „клюка“.

Кахани е „приказка“.

Китаб значи „книга“.

Мали е „градинар“.

Мудра е всеки един от жестовете, от които се състои езикът абхиная.

Харун и Рашид са назовани на името на легендарния багдадски халиф Харун ал-Рашид, герой на много приказки от „Хиляда и една нощ“.

Хатам-шуд означава „край“.

Чуп значи „мълчалив“. **Чупвала** означава „мълчаливец“.

Издание:
Издательство „Хемус“, 1992

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.